

Lén nhặt chuyện đời

MỘC
TRÀM

(Tái bản)

MỘC TRÂM

Đạo hiệu: Thích Đạo Quang

Sinh ngày: 20/11/1999 tại Gia Lai

Đã học tại trường TCPPH Thừa Thiên - Huế

Đang học tại Học viện Phật giáo

TP. Hồ Chí Minh

Email: chonthient@gmail.com

FB: facebook.com/moctram.27.12

LBMT

Khúc khai hoàn năm xưa xin
cất lại, giữ một mình cho
những lúc nhu tâm. Mong sao
đất ngự yên bình, người xưa -
cảnh cũ, chữ tình vẫn mang.

Lén nhặt chuyện đời

MỘC
TRÂM

(Tái bản)

LBMT

SBOOKS

NHÀ XUẤT BẢN
THẾ GIỚI

Lén Nhặt Chuyện Đời

Tác giả: Mộc Trầm

Phát hành: Nhà xuất bản Thế Giới

Mọt Truyện Group

Vui lòng quét mã QR để truy cập

Lời tâm sự

Đặt từng trang sách, ta như ngồi ngẫm nghĩ bên góc hiên chùa, trong khung cảnh mùa thu dịu vợi, lắng nghe tiếng gió như giấc mộng ai nói qua tập sách của tác giả Mộc Trầm.

Lén nhặt chuyện đời là một tác phẩm đầu tay, với ngôn từ chuyện phiếm, qua góc nhìn bao quát dưới mái chùa cổ kính xứ Huế.

Có lẽ, **Lén nhặt chuyện đời** trong từng mẩu chuyện mà Mộc Trầm được mọi người chia sẻ, xúc cảm, hiểu và thương, để lưu lại chút kỷ niệm như người bạn tri âm. Rồi từ đây, từng con chữ, từng góc nhìn trong từng chiếc lá vàng đang rơi trên hiên chùa, khiến cho tâm tư tình cảm gói trọn trong những áng văn chương, du dương trầm hùng như: **Nói nghe nè, Trại tri rồi, Thất tình phải làm sao, Lỡ mai này mồ cô,...** tất cả trao truyền qua nét bút của người xuất gia trẻ, gợi vào đây chút ân tình thi vị.

“... Ngày ấy ta đi là quyết định

Có sai, có đúng, chẳng phân minh

Lòng thôi đã đủ nhiều đau đớn

Hãy để ta đi! Dứt cuộc tình!...”

Vâng, giới trẻ ai đã gặp tác giả Mộc Trầm, hay chỉ đọc qua trang nhà Facebook, hay trên các tờ báo Phật giáo cũng đủ để yêu, để thương, để chiêm nghiệm, để dung chứa và rung động giọng văn thơ mộc mạc chân thật, như cái tên mà tác giả muốn cho ta cảm nhận, như làn khói trầm quyện tỏa giữa không gian và thời gian vô tận.

Đã rồi hôm nay, sau bao ngày ấp ủ, tinh túy sản sinh ra người con tinh thần đầu tiên. Kính mong, những ai yêu thương người con ***Lén nhật chuyện đời***, luôn giữ gìn và yểm trợ cho khói trầm này mộc mạc và thơm tỏa nhân gian.

Kính trân trọng.

THÍCH MINH THẾ

Hỷ Tâm Hải Triều

Mùa Thu Hà Nội

Ngày 22/10/2019

Lời giới thiệu

*P*hải chăng bạn muốn trở thành người khác biệt thì bạn phải chấp nhận sự cô đơn, cái giá rất đắt phải trả cho những ai muốn thoát ra vùng an toàn, thoát ra khỏi sự sắp đặt của ai đó. Tôi gọi đó là “chất điên” trong tâm hồn mỗi người, họ dám làm điều mình thích, dám ước mơ, dám lặng lẽ một mình đứng khóc trong sự “chênh vênh” tột độ, không người ủng hộ, không người thấu hiểu và cái quan trọng nhất là chẳng biết sự chọn lựa của mình là sai hay đúng.

Quyển sách *Lén nhật chuyện đời* của tác giả Mộc Trầm, sẽ hàm chứa tất cả những điều đó, sự dí dỏm trong một tâm hồn chông chênh, lạc nhịp. Vì rằng, ẩn sâu trong sáu chương của tập sách đều mang chung một màu tâm sự **“Đời, nhiều khi tình, cứ giả vờ đang say” - Vội cả tình yêu và đợi chờ, Làm nhanh còn kịp; Ngày ấy ta đi...** nếu bạn muốn tìm một sự đồng cảm, vỗ về hay chỉ là sự rảnh rang muốn được ngồi “chơi với con chữ” thì tập sách *Lén nhật chuyện đời* cũng là một sự chọn lựa phù hợp mà tôi muốn gợi ý.

Sách hay đôi khi không chỉ ở nội dung mà nó còn bao hàm cả câu chuyện về cuộc đời của người viết sách. Tôi đồng ý viết lời giới thiệu cho tác giả cũng bởi vì quyển sách này được ra mắt trong khoảng thời gian chông chênh nhất của bản thân - Mộc Trầm tâm sự.

Đơn giản, tôi thấy mình trong đó, chấp nhận cô đơn để tạo nên những điều khác biệt, tôi nghĩ bạn cũng vậy.

GIÁC MINH LUẬT

Chủ Nhiệm CLB Nhân Sinh

(Los Angeles; CA - 22/10/2019)

*“Quyển sách này, tặng cho những tháng ngày
chông chênh của tuổi trẻ, để khẳng định rằng,
không có gì là không ổn.”*

MỘC
TRÂM

Đầu

Tại vùng ngoại ô xứ Đan Mạch xưa, người thợ kim hoàn Per Enevoldsen đã cho ra mắt một món đồ trang sức lấy ý tưởng từ Pandora - người phụ nữ đầu tiên của nhân loại mang vẻ đẹp như một ngọc nữ phù dung, kiều sa và bí ẩn trong Thần thoại Hy Lạp.

Vòng Pandora được kết hợp từ một sợi dây bằng vàng, bạc hoặc bằng da cùng với những viên charm được chế tác đa dạng, tỉ mỉ. Ý tưởng của ông, mỗi viên charm như một câu chuyện, một kỷ niệm đáng nhớ của người sở hữu chiếc vòng. Khi một viên charm được thêm vào sợi Pandora là cuộc đời lại có thêm một ký ức cần lưu lại để nhớ, để thương, để trân trọng.

Lén nhật chuyện đời ra mắt trong khoảng thời gian chông chênh nhất của bản thân, hay nói cách khác là một cậu bé mới lớn, vừa bước ra khỏi cái vỏ bọc vốn an toàn của mình.

Những câu chuyện trong **Lén nhật chuyện đời** là những câu chuyện tôi được nghe kể lại, hoặc vô tình bắt gặp, hoặc nhặt nhạnh ở đâu đó trong miền ký ức rời rạc của quá khứ, không theo một trình tự hay một thời gian nào nhất định. Mỗi một câu chuyện là một viên charm lấp lánh, kiều kỳ, có sức hút mạnh mẽ đối với một người trẻ như tôi luôn tò mò với những điều dung dị trong cuộc sống. Tôi âm thầm nhặt những viên charm ấy về, kết thành sợi Pandora cho chính mình.

Lén ở đây không phải là một cái gì đó vụng trộm, âm thầm sợ người khác phát hiện. Mà nó là lặng lẽ. Tôi lặng lẽ nghe, lặng lẽ quan sát, lặng lẽ đi tìm và lặng lẽ viết nên quyển sách này. Tôi vẫn thích dùng từ Lén hơn, vì đơn giản, tôi thấy bản thân mình trong đó.

Lén nhật chuyện đời được chia thành năm chương: chương thứ nhất nói

về tình yêu của cả giới trẻ và người tu sĩ; chương thứ hai viết về gia đình; chương thứ ba dành cho những người trẻ; chương thứ tư là những câu chuyện bên đời, những bài tâm sự của người tu sĩ; chương năm là thơ và chương cuối cùng là tâm sự của bản thân khi tôi đã về già.

Nếu ai nghĩ ***Lén nhật chuyện đời*** sẽ giảng thuyết về chân lý, định hướng cho người trẻ hay chữa lành những vết thương... thì đã tìm sai chỗ, bản thân chưa bao giờ nghĩ quyển sách này sẽ làm được điều đó. Đây chỉ là những câu chuyện, những suy nghĩ về cuộc đời của một người trẻ đang chông chênh. Đôi khi, tôi hóa thành một ông già của năm chục năm sau kể về những ký ức thời vụng dại. Chỉ mong sao, đọc ***Lén nhật chuyện đời***, người ta có thể tìm được đâu đó những viên charm phù hợp với bản thân mình.

Quyển sách này sẽ là dấu ấn lớn nhất đối với cuộc đời của bản thân. Mỗi bài viết là một viên charm của ***Pandora Lén nhật chuyện đời*** và ***Lén nhật chuyện đời*** cũng sẽ là một viên charm lấp lánh trong sợi ***Pandora của cuộc đời*** tôi.

Quyển sách này, xin được nhớ về những người Thầy của tôi, về Từ Quang, về gia đình, và tất cả những ai đã hiện diện trong thời thanh xuân của tôi. Để nhắc rằng, tôi đã từng có mặt trong cuộc đời của họ, và họ có mặt trong quyển sách này của tôi.

Cảm ơn đã tìm đến sợi ***Pandora Lén nhật chuyện đời***, và nào, hãy cùng tôi bắt đầu đi tìm những viên charm, nhặt lên và xâu vào sợi Pandora của mình thôi!

Tây Nguyên cuối Thu - 2019

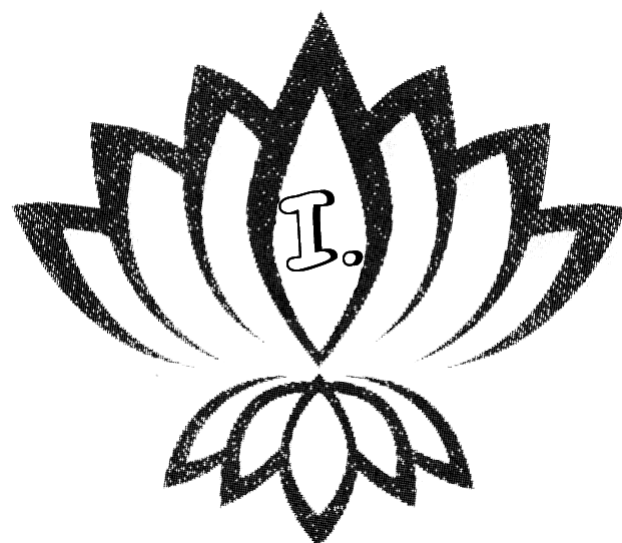
Mộc Trâm

MỘC
TRÂM

... Ngày ấy rời đi ta chùn bước
Quay đầu lại hỏi, có còn thương?
Đời người trăm mối, ngàn tơ bận
Cảnh cũ - người xưa...
Bỏ! Lên đường!...

MỘC
TRÂM

Khi bạn thân thất tình

Mới hôm bữa, thằng bạn nói chung cũng thân nhẹ. Thân kiểu ngày xưa đạp xe đi học, đưa này lỡ đạp mạnh rách quần, đưa kia cởi áo cho bịt lại. Một ngàn năm sau vài ba cuộc tình lúc sâu lúc cạn, nó nhắn tin quen kiểu cộc lốc xưa nay mở đầu với cái icon mặt buồn:

- Ê mày...
- Mới chia tay nữa hả mày?
- Sao mày biết?
- Tao ngửi.
- Mà tao kể cho mày nghe đỡ buồn thôi, chứ mày đi tu, có yêu đâu mà biết, tao cũng không mong mày khuyên tao đâu.
- Ê nhóc, dẹp ngay cái suy nghĩ đó nha cưng. Tao nói cho mày nghe, tao khác mày, ở chỗ cái đầu tao không có tóc với bộ đồ tao mặc không màu mè như tụi mày, với cái khác nữa là tao sống bằng lý tưởng. Còn lại không khác chi tụi mày, nghĩa là cũng đều là con người bình thường, máu trong người cũng đỏ, nước mắt chảy liếm cái cũng biết mặn, ai nhéo cái cũng biết đau. Không phải tu rồi là trở thành cục đá, không biết yêu thương hờn giận. Tu kiểu đó là trật đường.

Mới hôm bữa xong, tao nằm viện, mấy anh chị Gia Đình Phật Tử qua thăm. Mấy anh mới nói giỡn, nói Thầy bệnh tim gì mà nằm viện miết, chắc mai mốt gắp cái tim rô bốt vô là khỏi nhập viện. Cái có cái chị ngồi bên nói, gắp trái tim rô bốt vô rồi là không còn thương yêu chi hết. Tao nghe chị nói ngồi nghĩ mà thấy hay. Đúng con người mình có trái tim là để

thương yêu, để chia sẻ và đồng cảm. Tu là tập thương yêu rộng lớn. Tao nói với mày, một vị Thầy hay Sư cô nào dám đứng lên vỗ ngực nói mình chưa từng có tình cảm cá nhân với người khác giới nào, tao khẳng định người đó tu trật đường rầy.

Nhiều người cứ nghĩ là tu là không biết yêu, tu là không biết cảm tình nam nữ gì nữa. Hễ thấy ai lộ chút tình cảm đó ra là chế trách kêu tu kiểu gì lạ vậy. Ừa, chứ tu là phải mặt lạnh như tiền hay ngồi im như ông Phật mới gọi là tu à? Thầy tao từng dạy, mấy đứa con tu tới chừng nào mà thấy nước mắt mình còn rơi, máu mình còn chảy, là mấy đứa con tu đúng đường. Còn mà thấy chuyện gì cũng lạnh tanh, dừng đứng trước cuộc đời, cho là mình tu rồi nên bất động thì làm ơn cởi áo tu ra giùm, trật đường rầy rồi. Tu kiểu đó phí cơm thí chủ.

Nói thật với tụi mày, tu cũng biết yêu. Ngoài tình yêu rộng lớn ra cũng khao khát riêng cho mình một tình yêu riêng chứ, con người mà. Tu là thiếu thốn tình cảm, nhiều khi thương một ai đó đến đau lòng, nhưng rồi cũng để đó, biết làm sao được. Tao cũng từng yêu, huynh đệ tao cũng từng yêu, và cũng từng đau vì yêu. Nhưng rồi cũng nhờ cái áo này cản lại, và cũng không muốn mất đi cái giá trị của cái áo này.

Mày có biết tại sao thường xuyên thấy mấy Thầy mấy cô hay rờ lên trên đầu không? Là để tự nhắc bản thân mình là người tu rồi, nên phải gác lại những cái riêng tư đó qua một bên, giữ cho riêng mình thôi. Và đến bây giờ tao vẫn tự hào là người biết yêu, đã từng yêu, nhưng không bao giờ vì nó mà vấy bẩn cái áo tao đang mặc.

Đó là chuyện của tao, còn tới lượt mày. Mày thất tình, kệ xác mày, nhưng với tư cách là bạn, tao khuyên mày một điều. Cái mày đang có là tuổi trẻ, nên tất cả những gì mày gặp trong quãng đời tuổi trẻ thì phải biết trân trọng. Yêu nhiệt tình, và đau cũng phải nhiệt tình. Tao mới đọc bài của

Thầy Mộc Tư xong, ông nói tình yêu tốt nhất là cứ như một kẻ say, cứ ngã ngà say vậy mà sống sót qua những cơn đau của ái tình.

Mỗi người trong cuộc đời này mình gặp, ai rồi cũng chỉ đi chung một đoạn đường rồi rẽ hướng, không ai là bên cạnh mình mãi mãi. Cũng có lúc gặp hết những người trên cuộc đời, đi đến cuối đường mới thấy có người đứng đợi mình ở đó.

Nên cứ đau thật nhiều rồi tiếp tục yêu nha nhóc.

Thất tình phải làm sao?

*G*ười trẻ giờ, có nhiều cái đau, vì thất nghiệp, vì hết tiền, vì deadline,... nhưng đau nhất, vẫn là thất tình.

Chỉ cho vài cách, sau cơn thất tình vẫn còn sống sót.

Thất tình, chẳng biết định nghĩa cái thất tình ra làm sao. Chỉ biết là chiều hôm đó, trời sắp mưa, mây nặng, lòng người cũng nặng hơn mây. Dòng tin nhắn hiện lên, người ta nói buông tay, mình thì buông điện thoại. Sức mình không đủ giữ, biết trả lời làm sao? Trời trút nước.

Thế là thất tình.

Thất tình mà có tiền, mua vé máy bay chạy qua Ý. Ngồi dưới tháp nghiêng ăn bánh Pizza, nhìn lên tháp tự vấn lòng, tháp có nghiêng bao đời nay vẫn không đổ, sao lòng mình vì một người mà sụp đổ nát tan?

Thất tình mà có tiền, đi mua cho mình mới quần áo, về bận thử từng bộ, sắm soi trước gương mới thấy mình đẹp. Không như trước kia mặc gì phải theo ý người ta. Mà mình đẹp vậy, thiếu gì đứa yêu, có gì cứ phải đau vì một người?

Thất tình mà có tiền, mua đông đồ ăn về để tủ lạnh. Khóc, buồn, xong lấy đồ ra ăn. Có còn ai ngấm nữa đâu mà sợ mập? Vừa ăn nước mắt vừa chảy, chẳng biết món này vì sao bữa nay lại mặn. Nhìn lại mình, đã đến lúc lo cho bản thân. Quên họ đi là vừa.

Thất tình, thường khóc lóc kêu gào, nghĩ thiếu người ta mình không sống nổi. Lúc đó, lấy sợi dây quần vô cổ siết thật mạnh. Thả dây ra mới nhận thấy một điều, thiếu oxi con người mới chết, chứ thiếu người yêu,

chẳng đứa nào chết cả.

Thất tình, sáng ngủ chẳng thèm dậy, bởi chẳng thấy tin nhắn người xưa chào ngày mới. Năm luôn chẳng muốn đi làm. Một tuần sau sắp nhận tin, nói thôi gửi tiền em ở nhà nghỉ cho khỏe, có người khác làm hộ em rồi. Lúc đó mới khóc, lại thấy rằng, thất nghiệp mới chết, thất tình chẳng chết đâu.

Thất tình, chạy vô chùa đứng trước cổng, ngó vô trong nhìn tượng Phật, hỏi lòng mình chừng nào mới nhẹ tênh?

Hỏi Phật, vì sao độ ta không độ người?

Vội cả tình yêu và đợi chờ

*G*ười trẻ thời nay sống vội, yêu vội, rồi xa nhau cũng phải vội.

Hình như là sợ, ngoài kia còn nhiều người đẹp, còn nhiều người tốt quá, nên thôi yêu lẹ lẹ, còn người tiếp theo.

Ông bà mình ngày xưa, lấy nhau về do hai bên gia đình sắp đặt. Bên này có con trai, bên kia có con gái, rồi ráp lại mần sui. Chưa một lần thấy mặt, chưa một ngày được yêu, vậy mà cũng có với nhau mấy mụn con, sống với nhau tới răng long đầu bạc.

Còn thời nay, mặc sức lựa chọn, mặc sức tìm hiểu, mặc sức yêu. Chọn đã đời được một đứa dẫn về, nói ba mẹ, con lấy đứa này. Có không ưng bụng cũng phải gật đầu. Bởi thử mà không gật đầu đi, một là nó đi bụi, hai là yêu đứa đồng giới. Có dám hó hé gì đâu, phải đồng ý thôi.

Dắt người yêu về, ba mẹ hỏi đã quen nhau lâu chưa, rồi tính chuyện tương lai thế nào, cưới hỏi ra sao, lấy nhau về làm gì sống, lúc nào sinh con?

Hai đứa nắm tay nhau. Dạ, tụi con quen cũng lâu rồi, hai ba ngày gì đó, lâu quá con không nhớ nữa. Lúc đang đi ăn bún riêu, nó ngồi bên cạnh, thấy nó cười mà răng còn dính cọng hành, con thấy dễ thương nên quyết định cưới. Còn cưới xin là chuyện hệ trọng, đời người chỉ có một lần nên tụi con tính tuần sau cưới luôn cho tiện. Xong gom tiền cưới tụi con đi du lịch, nhiều thì đi nước ngoài cho biết tây biết ta, còn ít thì xuống dưới Đầm Sen hôn nhau giữa hồ, vậy cho lãng mạn. Sau đó, hai vợ chồng sẽ chí thú làm ăn. Vợ con sẽ đi phát tờ rơi mấy cây đèn xanh đèn đỏ, có tiền ngày nào ăn ngày đó. Đỡ lập kế hoạch tương lai hay bàn chuyện kinh doanh này nọ

lâu quá, lỡ thất bại thì mất tiền. Còn con sẽ chạy xe ôm, vừa được đi đây đi đó, gặp gỡ nhiều người, ngoại giao quan hệ rộng, biết đâu có ngày gặp được người tốt, thấy con thật thà, tuyển con vào làm giám đốc một công ty nào đó thì sao. Còn con cái, thì tội con không đẻ, vất vả mấy tháng trời lại phải chăm nom. Sau rảnh rồi thì đi xin con nuôi, lựa đứa nào lớn lớn chăm ngoan, vừa kế nghiệp, vừa được nó chăm sóc lúc về già. Tội con tính vậy được không ba má?

Ông bà già nghe xong, tụt huyết áp, nói không nên lời. Tối ngủ khóc một dòng sông.

Chọn kỹ, tính lâu vậy đó. Rồi cũng xa nhau.

Mạng xã hội phát triển, các thứ công nghệ cao nổi lên vượt bậc, thì đồng nghĩa tính kiên nhẫn và thấu hiểu lẫn nhau cũng dần đi xuống.

Tiếp xúc với tốc độ mạng quá nhanh, lâu dần người ta mất đi kiên nhẫn, không muốn đợi chờ một thứ gì đó quá chậm.

Chỉ cần một cú bấm, tất cả mọi thông tin đều hiện lên trước mặt. Người ta không đủ thời gian để ngồi lắng nghe nhau và thấu hiểu.

Đọc đâu đó trên mạng vài ba cái tin nhảm nhí rồi đâm ra nghi ngờ, chỉ cần một câu nói lưng chừng, một hành động vô ý, liền kết oán cho người ta đã hết thương mình. Quên đi bản thân phải mở lòng, và người ta cần chia sẻ. Nên cứ vậy mà mất kiên nhẫn để đợi tiếng nói từ trái tim nhau. Đau một chút là buông.

Gia đình bất trắc, cứ lục tìm google hỏi coi tại sao gia đình tui lục đục, sao con vợ tui lạnh lùng, sao thằng chồng tui khó chịu. Mà quên mất rằng chỉ có mình mới biết được nguyên nhân, chỉ có bản thân mới tìm ra cách giải quyết. Quên rằng chỉ cần lắng nghe nhau là mọi chuyện sáng tỏ. Cứ ôm cái google đó, rồi lạc nhau khi nào không biết.

Buông tay rồi, lại hối hả đi tìm người mới. Chỉ một bức ảnh lung linh,

một tin nhắn ngọt ngào là lại tiếp tục yêu, tiếp tục ra mắt.

Thật ra, không phải sự tan vỡ nào cũng vì ảnh hưởng của thời đại. Có thể cơ chế bản năng của con người, lúc yêu nhau luôn khoe ra những gì đẹp nhất cho đối phương thấy, giấu nhem những thứ xấu xa bên trong. Đến khi cưới nhau về, mặc định là người ta đã là của mình thì không cần phải giữ, nên những thứ xấu xa kia mặc tình lộ rõ. Rồi người ta thất vọng, chết giữa hai bờ hình ảnh của quá khứ và hiện tại. Chịu chấp nhận thì sống chung, không chấp nhận được thì rời bước.

Đôi khi hôn nhân, nó như là đi vào một con đường. Bên ngoài thì thấy con đường trơn tru sạch sẽ, bước vào mới thấy nó lầy lội khó khăn. Nếu bước không được thì chọn một con đường khác để đi. Hoặc như mặc một chiếc áo, không vừa thì cởi ra, thay chiếc khác. Để chiếc áo đó cho người vừa vặn hơn mặc, không cần phải cố vận vào để bản thân phải khó chịu, để áo cũng phải rách đi.

Tư tưởng thời nay có thể thoáng hơn xưa rất nhiều. Có thể yêu, có thể tìm hiểu, thậm chí có thể lên giường để rút ngắn tiến độ, để hiểu nhau hơn. Cũng chẳng sao cả. Tất cả là do ý thức và trách nhiệm. Nếu cảm thấy đủ ý thức, dám nhận lãnh trách nhiệm khi có gì xảy ra thì cứ mặc. Còn nếu không, vẫn muốn lên giường để hiểu nhau mà không phải chịu trách nhiệm thì phải dùng tới những thứ văn minh. Thứ văn minh đó là cái gì, giới trẻ thời nay tự hiểu.

Vả lại, đừng nghĩ yêu lâu, yêu nhiều thì càng hiểu nhau, cưới về càng hạnh phúc. Sai lầm.

Yêu sương sương, đủ sâu, rồi cưới.

Thì khi cưới về thấy nhau vẫn còn thú vị, vẫn còn cái để bản thân khám phá, vẫn còn quá nhiều cái chưa biết về nhau, thì hôn nhân mới ý nghĩa. Còn yêu đã yêu đời, tất tần tật mọi thứ đối phương mình đều biết. Cưới về

nhìn nhau rất đối bình thường, khác chẳng chỉ là ngủ phải chung giường. Còn lại, chẳng còn gì khám phá. Rất nhiều trường hợp yêu thật lâu, cưới không phải vì cần họ nữa, mà là vì tiệc khoảng thanh xuân đã dành cho người đó. Tình yêu vậy rồi cũng nhạt đi, mất hẳn.

Cho nên, đừng mong sẽ gặp đúng người trong tình yêu. Mỗi một người sẽ cho bản thân một cảm giác và một ký ức riêng. Đẹp đi cái chuyện tim có bốn ngăn chỉ chứa được vài người. Yêu nhiều yêu ít không quan trọng, sâu là được. Đừng nghĩ ai cũng là người cuối cùng và sẽ cùng bản thân đi đến cuối đường. Đôi khi người ở lại gần nhất lại là người khó quên nhất.

Việc gì vội cũng được, nhưng đừng vội khi yêu. Tội ta, tội người. Gặp nhau đã khó, cố gì không để lại trong nhau những ấn tượng tuyệt vời?

Trên con đường tình yêu, đừng bước nhanh. Bởi có lúc ta lỡ bỏ qua thứ gì đó bên đường, mà biết đâu đó lại là thứ ta đang cần.

Mà cũng đừng lo, đã là một nửa quả táo thì chắc chắn sẽ có một nửa quả còn lại. Nhiều khi đi hết đường mới thấy có người đứng đợi mình ở đó.

Chỉ có điều, không biết nửa quả còn lại đã bị nuốt hay chưa...

Phía sau tấm Cà - sa

Tôi kiểm tra hộp thư, nhận được một tin nhắn:

“Thưa Thầy! Con có một chuyện mong Thầy cho con lời khuyên làm sao là đúng!

Con đi học đại học ở Sài Gòn và anh học kinh tế có công việc ổn định. Chúng con ở cùng dãy trọ, cũng không tiếp xúc nhiều, mỗi lần gặp là con gật đầu chào. Anh người điềm đạm nhỏ nhắn, hiền lành, cũng không mấy khi anh tiếp xúc với ai. Dần dà chúng con trở thành bạn của nhau, chia sẻ cuộc sống động viên nhau cố gắng. Không biết từ khi nào con quan tâm anh, anh cũng có suy nghĩ đồng cảm, quan tâm cảm xúc và cũng mến con, cho cơ hội bước vào cuộc sống của nhau.

Mọi thứ diễn ra rất tự nhiên cho đến khi ba của anh ấy từ quê vào chơi. Anh ấy ăn chay trường, hay đi chùa và sống rất khoa học, anh chưa nói cho con biết. Anh ấy im lặng, nhắn cho con tin nhắn rằng: *“Thời gian qua có một chuyện anh chưa nói với em, đó cũng là lý do anh làm việc sai trái này. Anh ăn chay trường và có ý nguyện xuất gia một ngày nào đó. Nhưng việc quen biết em đã khiến anh rung động, là em đã khiến anh rung động. Đó là điều khiến anh sợ, khiến anh cảm thấy không an toàn, rằng anh sẽ quên đi ý nguyện của mình. Anh muốn dừng lại tình cảm này. Vì không biết phải nói thế nào nên đã chọn cách im lặng. Thật lòng xin lỗi vì đã làm em mất niềm tin. Lần này thôi sẽ không làm phiền em nữa. Cảm ơn vì đã lo lắng cho anh, em cũng vậy, giữ gìn sức khỏe, nhớ ăn uống đầy đủ, đừng thức khuya quá, đừng khóc vì những người không xứng đáng. Mong em sớm tìm được người xem em là tất cả, và sống thật hạnh phúc. Thời gian qua cảm*

ơn em vì tất cả! Tạm biệt N!”

... Con làm phiền anh nhiều, nhắn tin, điện thoại anh cũng không nghe. Ngay cả tình bạn con cũng không thể có. Con muốn hiểu anh ấy gặp chuyện gì, cùng nhau vượt qua, nếu đó là ý nguyện của anh con sẽ ủng hộ, chỉ cần một điều là anh hạnh phúc.”

“Hi. Chào bạn. Đầu tiên phải cảm ơn bạn vì đã chia sẻ câu chuyện của bạn với mình. Phải nói trước với bạn rằng mình chỉ là một người tu sĩ bình thường, không kinh nghiệm lắm trong chuyện giải tỏa các vấn đề tình yêu. Nhưng đọc được câu chuyện của bạn, mình nghĩ là sẽ giúp được bạn chút gì đấy.

Đúng như bạn nói, đó là tình yêu. Tình yêu đơn giản là cần có nhau trong cuộc đời. Trước tiên, bạn phải biết rằng, anh ấy yêu bạn rất nhiều. Vì sao, bởi vì anh ấy yêu bạn, nên mới không muốn bạn khổ, không muốn bạn buồn khi anh ấy rời xa, và cho dù có rời xa, thì anh ấy vẫn mong bạn hạnh phúc và tìm được một người xứng đáng.

Nếu như anh ấy không yêu bạn, anh đã im lặng ra đi, để mặc bạn đau khổ, chơi vơi, lạc lõng với hàng vạn câu hỏi không thể trả lời chứ đừng nói đến là một lời tạm biệt như anh ấy đã từng. Chắc chắn là bạn còn yêu anh ấy, rất nhiều đúng không? Mình rất mừng vì bạn đã nói câu sẽ ủng hộ anh ấy để anh được hạnh phúc. Nếu bạn yêu anh ấy, thì hãy yêu cả ước mơ và tương lai anh ấy, cho dù tương lai đó không có hình bóng bạn.

Thử nghĩ xem nếu như anh ấy không đi xuất gia, cho dù bạn có giữ được anh ấy đi nữa, bạn cũng chỉ giữ được cái xác thôi, trái tim không còn dành cho bạn. Cho dù anh ấy còn yêu bạn rất nhiều nhưng anh ấy dám bỏ qua tình yêu ấy để thực hiện lý tưởng của mình thì chắc chắn lý tưởng kia còn lớn hơn tình yêu anh dành cho bạn. Vậy nên có giữ được anh thì bạn cũng chỉ giữ được một phần nhỏ của trái tim người đàn ông đó.

Nếu bạn có tìm hiểu đạo Phật thì chắc bạn biết công chúa Da Du Đà La là vợ của Thái tử trước khi đi tu. Biết chồng mình có chí nguyện xuất gia, nhưng nàng vẫn không cản. Người đàn bà nào cũng mong muốn mình có một hạnh phúc trọn vẹn, muốn mình là người duy nhất chiếm được tình yêu đó. Bởi vì, tình yêu chính là sự ích kỷ. Một bên là hạnh phúc của mình, một bên là hạnh phúc của chồng, nhưng nàng vẫn chấp nhận hy sinh để chồng mình xuất gia. Lặng thầm theo dõi bước chân Thái tử cho đến ngày ngài thành Phật. Và nàng được xem là người đàn bà tuyệt vời nhất. Tại vì sao nàng làm được như vậy bạn biết không? Đó là vì nàng nghĩ cho hạnh phúc của nhiều người. Xuất gia là lý tưởng, xuất gia là con đường đem đến hạnh phúc cho bản thân và mọi người nên thà mình chịu hy sinh để mọi người được hạnh phúc. Mình nghĩ là bạn sẽ làm được.

Bạn yêu và muốn anh ấy hạnh phúc hay muốn anh ấy ở bên bạn mà đau khổ? Vậy nên hãy để anh ấy đi một cách ung dung không vướng bận nhất. Nếu bạn muốn anh ấy đi một cách không lo lắng gì về bạn, bạn có thể nhắn một tin nhắn cho anh ấy, nói là em vẫn ổn, em tôn trọng sự lựa chọn của anh và vẫn hạnh phúc khi anh được hạnh phúc, và anh nhớ rằng hãy làm nhiều người khác hạnh phúc bằng chí nguyện của mình, nếu không thì anh đang phụ lòng của em đấy!

Nếu bạn làm được như vậy, anh ấy sẽ yên tâm ra đi không vướng bận. Chứ bạn im lặng, anh ấy nghĩ bạn đang đau đớn, anh ấy nghĩ mình là người có lỗi thì vô tình, đã không có được anh ấy mà còn làm anh đau khổ.

Mạnh mẽ lên bạn nhé. Sự hy sinh của bạn sẽ là cao cả nếu như bạn làm người đưa tiễn tuyệt vời. Có thể bạn sẽ đau, đau một tháng, một năm, hay vài năm. Nhưng khi người ấy thành công và hạnh phúc bạn vẫn sẽ vui vì sự thành công đó có hình bóng bạn.

Hãy thể hiện sự quan tâm bằng sự ủng hộ. Đừng làm sao để anh ấy nghĩ

rằng anh ấy đã làm bạn buồn. Điều bạn cần làm là phải cho anh biết bạn vẫn sống tốt, vẫn vui vẻ, không bi lụy và vẫn ổn khi không có anh ấy, thì anh ấy sẽ yên tâm về bạn. Bạn có đau, có nhớ, nhưng xin chỉ một mình bạn biết. Bởi vì, không một sự hy sinh nào là dễ dàng cả. Bởi nếu hi sinh mà dễ dàng thì nó sẽ không thiêng liêng như khi người ta nhắc về nó.

Còn tình bạn có còn không là nhân duyên. Mà nhân duyên cũng từ bạn mà ra. Thử hỏi nếu anh ấy tu mà suốt ngày bạn cứ nhắn tin nói nhớ nói thương, yêu đương nhắc chuyện ngày xưa thì anh ấy còn dám liên lạc với bạn nữa không. Vậy nên hãy ủng hộ hết mức có thể. Mình nghĩ là một nhà báo, bạn đủ thông minh để biết cách làm sao giữ được tình bạn này. Chúc bạn mạnh mẽ!

À, xin lỗi bạn, mình có thể chia sẻ câu chuyện này được không? Không biết bạn có phiền không? Vì biết đâu, giữa cái mớ thế thái nhân tình ngoài kia, cũng có người đang chên vênh giống bạn. Thì sao?”

Chia tay vậy, để làm gì?

Giới trẻ giờ yêu nhau, sau khi chia tay, chặn hết facebook zalo của người cũ. Xong rồi lại lập một cái facebook mới, vô âm thầm theo dõi coi người ta có đăng hay nhắc gì đến mình. Để làm chi?

Giới trẻ giờ yêu nhau, đi đâu hay làm gì cũng chụp choẹt đủ kiểu đăng lên facebook cho bạn dân thiên hạ thấy, khoe hai đứa hạnh phúc như thế nào. Đến khi chia tay, vừa khóc vừa lục lại facebook xóa hết hình ảnh liên quan đến những kỷ niệm hai đứa đã từng.

Rút kinh nghiệm, sau này có yêu ai, đăng hết ảnh có mặt nhau vào chung một album. Lỡ có chia tay, xóa một lần cho dễ. Đỡ mất công.

Giới trẻ giờ yêu nhau, chia tay xong, đi lục lại những bí mật thầm kín của người cũ, kể ra cho mọi người đều biết. Nói xấu người cũ một cách thậm tệ. Dem cả những thói hư tật xấu, những thứ mà lúc còn yêu nhau sẵn sàng bỏ qua tất cả bây giờ đem phơi bày. Nói cho đã, làm cho sướng. Người kia vẫn im lặng. Đến tối về, tự hỏi lòng, làm vậy để được gì?

Tại sao không chọn cách rời xa mà trong lòng vẫn giữ cho nhau hình ảnh đẹp?

Giới trẻ giờ yêu nhau, khi chia tay không còn là tất cả của nhau nữa lúc người ta có người mới, thay vì chúc phúc vui mừng thì mình lại đi bới móc, tìm mọi cách để họ chia xa. Thách thức kiểu như, tui sẽ chống mắt coi, mấy người được bao lâu. Rồi khi họ đám cưới, trang điểm thật đẹp, mặc đồ thật xinh, để người ta thấy tiếc khi bỏ rơi mình. Phong bì không bỏ tiền mà lại để vào đó tấm hình hồi hai đứa còn mặn nồng bên nhau. Làm hết vậy rồi, hỏi lòng có thực sự vui?

Giới trẻ giờ yêu nhau, lúc giận dữ, lúc bản ngã dâng lên, kiên quyết đòi chia tay. Đến một lúc bỗng nhiên yếu lòng, đêm nằm đọc lại những tin nhắn của nhau, nhập dòng tin chúc họ ngủ ngon như ngày trước rồi lại xóa, đâu dám gửi. Tự nhiên bữa đó lỡ bấm nút gửi, người ta đọc, chỉ nhắn lại một câu, có còn là gì của nhau đâu, thà đừng nhắc, có khi còn dễ quên.

Thấy lòng mình lạc như những dòng tin nhắn.

Giới trẻ giờ yêu nhau, tận dụng hết những mối quan hệ liên quan giữa mình và người đó để níu kéo lúc chia tay. Có thể gọi cho bạn bè, nói mày làm ơn kêu nó quay lại, đừng đi nữa. Hay là gọi cho ông bảo vệ công ty của người ta, dặn mỗi lần họ đi làm, nhớ nhắc quay lại với cháu nha. Cùng quần hơn, dặn bà bán cháo lòng đầu hẻm mà hai đứa hay ăn, nói bà chừng nào thấy họ ghé quán ăn, nhớ nhắc quay lại với cháu mới bán nha. Vậy đó.

Tại sao hồi còn nhau, không thật lòng nắm giữ?

Làm ơn, khi yêu nhau thì yêu cho thiệt tấm lòng. Kiếm được nhau giữa thế giới này là kỳ tích. Cứ rút ruột mà yêu. Lỡ có lạc nhau, không còn gì hối tiếc.

Mà đã lỡ chia xa, thì rời đi trong văn minh lịch sự. Đã mang tiếng là giới trẻ học nhiều thì càng phải văn minh. Giữ hình ảnh đẹp nhất cho nhau khi có thể. Rủi gặp lại, còn dám nhìn nhau mà cười.

Đừng đánh mất danh dự bản thân chỉ vì một người không xứng đáng.

Chỉ cần còn thương nhau

Trong một tuần, có hai người phụ nữ đến tìm tôi.
Người phụ nữ thứ nhất.

Đi một mình, trong một buổi chiều trời chuyển gió, cô thất thểu đến trước mặt tôi, đôi mắt sưng húp.

“Thầy có thể cho con vào điện chùa ngồi nghe kinh cho nhẹ lòng chút được không?”

Tôi hăng giọng, “Có chuyện gì phải không?”

“Không ạ, chỉ là con muốn vô chùa nghe kinh cho đầu óc tươi tỉnh tí thôi ạ.”

Tự nhiên nước mắt cô lăn dài.

“Chắc chắn là có chuyện, nếu được chị cứ nói cho nhẹ lòng.”

“Thật sự con không biết phải nói như thế nào, trong đầu con bây giờ không còn nghĩ được gì hết. Con không biết phải giải quyết cách sao nữa Thầy ạ.”

Tôi im lặng.

“Cách đây vài năm, con có phát hiện chồng con ngoại tình, với một người khác. Sau vài lần bắt gặp và làm lớn chuyện, anh hứa sẽ bỏ. Nhưng cách đây vài ngày, vẫn tin nhắn tình cảm đó, anh giấu và xóa tin nhắn đó đi. Con lên nhờ tổng đài để xem tin nhắn đó, và họ vẫn tiếp tục với nhau... Bây giờ con phải làm sao?”

Người phụ nữ thứ hai.

Theo cô là ông bố ruột, từ ngoài quê vào, khi nghe con mình có chuyện.

Ông bố mở lời.

“Thầy ạ, thật sự, phận làm cha mẹ ai thấy con mình sa cơ lỡ vận cũng đau lòng, nhưng gì thì gì cũng là con mình, sao bỏ được. Con đại cái mang. Nó sai cũng mong nó sửa được. Tôi vào đây cũng muốn bên cạnh nó những lúc này, không khéo nó lại nghĩ quẩn. Đưa nó vào gặp Thầy cũng là một lý do, tìm cho nó một lời khuyên trấn tĩnh.”

Cô gái này chấp tay, hàng nước mắt chảy.

“Trước tiên con xin sám hối, con xin sám hối những lỗi lầm con đã tạo. Bởi những việc con làm không dễ gì tha thứ được. Chính con đã phá hoại tất cả, con đang rất ân hận. Chỉ xin Phật cho con được một lần sửa sai chính mình.”

“Chị có thể kể được chứ?”

“Thưa Thầy, giữa cái cuộc sống này, công việc, ngoại giao, bè bạn, các mối quan hệ xung quanh, cũng có lúc mình không giữ được mình. Và con cũng vậy, con đã phạm phải một điều đi sai với luân lý, trái với đạo nghĩa. Con phải lòng với người khác một thời gian dài và đã đi quá xa với họ. Cho tới khi chồng con phát hiện, anh vẫn im lặng. Con biết anh im lặng, là vì hai đứa nhỏ. Nhưng sâu thẳm trong con bây giờ đã thấy mình sai rồi, con ân hận lắm rồi, có cách nào để con làm lại không Thầy?”

Hai người phụ nữ, giống nhau ở chỗ, đứng trước khoảnh khắc lòng người sắp vỡ đôi, và khác khác nhau, người phản bội và người bị phản bội.

Tôi nói nhiều lắm. Nhưng chung lại, cho mỗi người một câu hỏi.

Người phụ nữ thứ nhất.

“Thầy hỏi chị, chị còn thương anh ấy không? Câu trả lời chị tự biết. Nếu còn, hãy bỏ qua tất cả.”

Người thứ hai.

“Đừng phân vân nữa, chuyện xin lỗi là đương nhiên. Nhưng chị hãy hỏi anh ấy rằng, anh có còn thương em không? Nếu còn, anh ấy sẽ bỏ qua tất cả.”

Đừng trách duyên phận, đừng trách số trời, chỉ trách tại lòng người không chịu giữ nhau, và không đủ bao dung để chứa hết lỗi lầm nhau.

Đừng bàn đến chuyện còn duyên hay hết nợ. Chỉ tự vấn mình rằng, có còn thương nhau như cái thuở ban đầu không?

Nếu còn thương, thì bỏ qua tất cả.

Bởi duyên có thể là tại trời, nhưng phận là tại lòng người.

Thương ta hay chiếc áo?

Bữa tôi có công việc phải vào gặp gỡ một vài huynh đệ tại một ngôi chùa trong Sài Gòn. Phải nói Phật tử ở đây dễ thương vô cùng, hiếu khách, chu đáo, chăm sóc tận răng. Tôi đến chùa thì Thầy trụ trì đi vắng, tiếp tôi có hai chị Phật tử còn trẻ, chắc hơn tôi vài tuổi, bận hai bộ đồ màu hường da heo ra mời tôi vào phòng khách. Bước lên cầu thang, tôi đi trước, hai chị đó theo sau. Bỗng có một chị mặt cũng dễ thương, năm tà áo dài sau của tôi lại, tôi giật mình, chỉ kêu:

“Áo Thầy dính gì nè Thầy ơi, để con gỡ ra cho Thầy.”

“Dính mỡ đó chị, để Thầy tự chùi.”

“Thôi để con chùi cho Thầy ơi, áo Thầy đẹp quá!”

Tự nhiên thấy kỳ, đã không cho rồi còn năm tà áo không thả. Nhìn vô người ta tưởng mình thiếu nợ. Tôi quay lại.

“Cho chị cái áo bạn đi ăn đám cưới luôn đó, lấy hông?”

Chắc thấy ngại, nên buông.

Lên tới phòng khách, chị ấy rót nước, còn chị kia đi giặt khăn. Giờ tôi mới để ý. Hường toàn tập. Kẹp tóc hường, móng tay hường, bộ đồ hường, chỉ có cái môi đánh đỏ hơi đậm. Tôi cười nhẹ. Chị hỏi sao cười. Tôi kêu “Hơi đậm.”

Lúc sau tôi ra hành lang đứng chơi, chị bẽn lễn từ trong đi ra, đứng sau lưng tôi.

“Thầy, nói thiệt với Thầy con theo dõi Thầy lâu rồi, mấy bài của Thầy bài nào con cũng share hết. Mà không dám nói chuyện với Thầy, do con

nghe mấy người nói Thầy chảnh lắm, không biết có phải không. Bữa nay không ngờ khách của Thầy con lại là Thầy, gặp Thầy con mừng gần chết.”

“Dạ. Đúng rồi đó chị, Thầy chảnh từ nhỏ rồi, bỏ không được.”

“Kia là chị của con, chị em con thích Thầy lắm luôn. Mà nhìn Thầy ở ngoài khác trong hình quá. Nhưng nhìn Thầy vẫn đẹp Thầy ạ.”

“Vậy hả chị, ai cũng nói vậy hết trơn. Hình Thầy đăng bài lên phải cà mặt cà đồ nửa tiếng đồng hồ mới được vậy đó chị.”

Được mấy câu thì gặp Thầy trụ trì về. Tối đó ở lại chùa. Không biết cách nào chị có số zalo tôi, kết bạn rồi nhắn tin. Tin nhắn đầu tiên là, “Zalo cho bí mật nha Thầy?”

Tôi hỏi có chuyện gì không?

“Nếu con tỏ tình, Thầy có đồng ý không? Con yêu Thầy mất rồi.”

Tôi trả lời ngay, “Có.”

Chị thả tim ngập tràn.

Tôi tiếp. Không để chị trả lời.

“Nhưng với một điều kiện. Ngày mai chị phải giới thiệu Thầy là người thương của chị với Thầy trụ trì nhé?”

“Ơ chết, không được Thầy ơi, làm thế sao con dám nhìn mặt mọi người nữa.”

“Chị. Thế này nhé. Khi một người yêu thật lòng thì bằng mọi giá họ phải bảo vệ tình yêu của mình và càng muốn cho mọi người biết tình yêu của họ đẹp như thế nào. Còn như giấu giếm tình yêu thì chỉ có hai trường hợp: thứ nhất là chị bắt cá hai tay, thứ hai là chị yêu không thật lòng.

Thầy vào vấn đề chính nhé. Chị thương Thầy, là thương khi Thầy còn mặc cái áo tu và trong hình dáng này, hoàn cảnh này. Có thể chị thấy Thầy thanh cao, thấy Thầy thoát tục rồi chị thương. Nhưng chị nghĩ lại, nếu như

Thầy không tu nữa mà về với chị, trong một bộ dạng khác, không nghề ngỗng, không làm ra tiền lo cho chị, thì chị nghĩ sao? Đương nhiên tình yêu lúc đầu khi được đền đáp chị sẽ cảm thấy hạnh phúc và không bận lòng những chuyện đó, nhưng lâu dài thì khác, chị sẽ thấy chán ngán khi tình yêu không phải chỉ là ngồi ở nhà nhìn nhau là đủ.

Chưa kể, chị còn mang tiếng đi yêu người tu sĩ. Chị ạ, Thầy đã bỏ cha, bỏ mẹ, bỏ gia đình để mặc được cái áo này, thì không một ai có quyền cởi được chiếc áo này của Thầy ra. Thầy nói thật, cho dù Thầy có yêu ai đến mấy Thầy cũng chưa chắc bỏ đời tu được huống gì chị là ai? Thầy không có tình cảm với chị. Không một người đàn bà nào chấp nhận đem tiền hằng ngày về nuôi một ông chồng bất tài vô dụng. Tình yêu là san sẻ, là cùng nhau gầy dựng.

Xin lỗi chị. Yêu người tu không có tội, tội là khi mình làm gì ảnh hưởng đến họ đó chị ạ.”

Chị ấy chặn tôi.

Ngày hôm sau, tôi kể lại với Thầy trụ trì nhưng không nói tên ai. Thầy ấy nói ngay tên chị ấy. Tôi hỏi sao thầy biết?

“Không phải lần đầu.”

Tôi thấy mắc cười, Sài Gòn cứ vội, vội cả tình yêu và đợi chờ.

Trách người bỏ ta, hóa ra trách mình

Một cậu bé vào gặp tôi. Cậu nói cậu thất tình, cậu oán trách người yêu cũ, cậu hận người cũ vì đã bỏ rơi mình, cậu hận đến tận xương tận tủy, tận tim gan, không xứng đáng với tình yêu mà cậu trao đến. Và điều cậu nhục nhã nhất, đó là lần đầu tiên bị người khác bỏ. Vì trước đây, cậu chỉ bỏ người.

Tôi cười, hỏi cậu ấy, nhìn lại bản thân mình, có gì xứng đáng để giữ người ở lại?

Trách người làm chi, khi bản thân chưa thật sự tốt. Vả lại, chì chiết người khi không còn nhau nữa. Bản thân có đáng để người yêu?

Đừng trách một người tại sao ra đi mà không lời từ biệt. Đơn giản là người đã hết thương, hết coi ta là tất cả, họ sợ nói lời cuối, sợ ta lại níu tay rồi người đi không được. Hoặc có thể người vẫn còn thương, vẫn còn day dứt mãi, nhưng sợ cái cảnh lúc buông tay, sợ giây phút không còn của nhau nữa. Nên thôi, im lặng mà rời đi.

Đừng trách một người tại sao lại phụ bạc. Chỉ là bên ta họ hết thấy an toàn. Họ cần một chiếc áo vừa hơn, một đôi giày hợp ý. Và vai ta, đã thôi còn vững chãi.

Đừng trách một người sao lại hết yêu. Đâu, họ vẫn còn yêu đấy chứ. Chỉ là người họ yêu không phải là ta thôi.

Đừng trách một người sao im lặng. Vì biết có nói ra, cũng chẳng giải quyết gì. Biết nói gì đây khi lòng đã nguội lạnh. Dẫn vạt nhau ư, được gì

chứ? Ngọt ngào với nhau ư? Thấy dối lòng.

Đừng trách một người sao mà vội thay đổi. Nhìn lại mình đi. Mình của những năm tháng sau này có còn là người mà ngày đầu người ta gặp, người ta thương? Vì chính ta thay đổi, người mới đi thôi.

Đừng trách một người vì sao chẳng níu ta lại như những ngày xưa nữa. Chỉ là ta may mắn xuất hiện đúng vào lúc người ta chông chênh nhất, người bất giác đưa tay, và ta vội vàng nắm. Để rồi mãi đến hôm nay, cảm giác chông chênh người đã không còn nữa, thì người buông. Là do ta ảo tưởng, chứ thật ra, họ đâu có thương mình.

Đừng trách... và đừng bao giờ trách.

Nếu đã bỏ qua tất cả để đến với nhau, thì tại sao khi rời nhau không chịu bỏ qua tất cả. Có khi người đã buông ta lâu rồi, mà ta cứ còn giữ mãi rồi oán trách.

Thanh xuân của ta có mặt họ, oán trách họ cũng như oán trách chính thanh xuân của mình.

Chi bằng buông đi, và tiếp tục yêu nữa.

Ngẫm (1)

YÊU

Mỗi người yêu một cách, và có cách riêng để tận hưởng tình yêu của mình.

Nhưng thông thường có hai loại tình yêu, yêu để tính chuyện tương lai và yêu để thỏa vời cảm xúc.

Yêu cho tương lai, họ yêu nhau theo tiến trình tiếp cận, tìm hiểu, chấp nhận và kết hôn. Tình yêu này biết hạ cái tôi của mình xuống, thứ cần giữ là niềm tin của nhau chứ không phải giá trị bản thân, bao gồm cả sự bao dung và tha thứ. Yêu cho tương lai hướng đến sự trưởng thành, bắt buộc con người ta phải toan tính nghĩ ngợi cho sự lâu dài. Họ yêu say đắm, nhưng nhẹ nhàng. Như biển càng sâu, càng im lặng.

Yêu để chiều cảm xúc, loại tình yêu hướng đến bản năng và dục vọng, đôi khi là để lấp trống trái tim. Tình yêu này con người ta thường yêu mạnh mẽ, yêu hoang dại và điên cuồng, bỏ vào đó chút ghen tuông, ích kỷ, và chiếm hữu. Họ lao vào tìm nhau như những con thú, yêu nồng nàn, thăm thiết, xong rồi thôi.

Ấy vậy mà nhiều người chọn cho mình cách yêu cảm xúc, bởi nó sâu đậm, nó chân thành và đau.

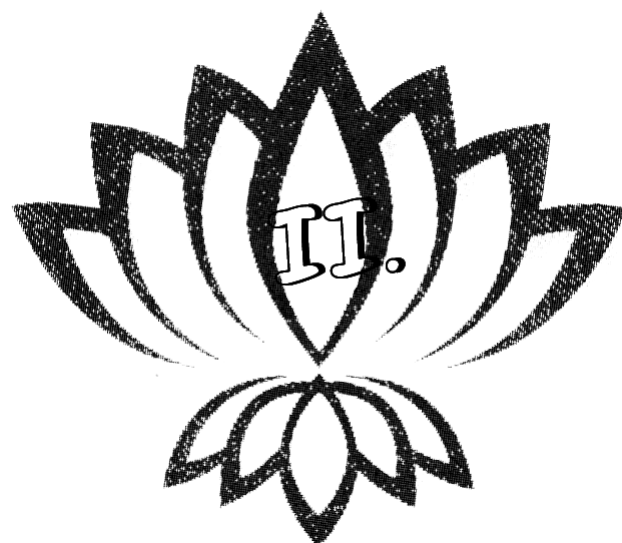
Khi xa nhau, tình yêu cho tương lai thường đau âm thầm mà dai dẳng, chỉ chợt ngó thấy bóng hình của ngày xưa, nghe tiếng nói của người cũ thì trong tim lại nhói.

Còn tình yêu cảm xúc, khi xa nhau họ đau dữ dội, như thể mất nhau

cuộc đời chỉ còn đêm tối. Day dứt một thời gian dài, thế mà rồi cũng lại quên. Tự tin bắt đầu lại cuộc tình mới. Có gặp lại nhau, vẫn xem nhau là bạn. Vẫn đi chơi cùng nhau, cùng ăn tối, cà phê, dạo bước, đi bên nhau cũng như cái ngày xưa cũ. Chỉ không còn là tất cả trong nhau.

Mà nói gì nói, yêu kiểu gì thì khi mất nhau, cái thấy rõ nhất, là nỗi đau.

MỘC
TRÂM

Rồi sẽ có ngày

Mấy đứa nó hay căn nhắc tui, nói sao tui cứ trù ẻo ba mẹ nó.

Vu Lan về mà nó đi làm ở xa, tui nhắn tin, nói có về dự Vu Lan không? Nó kêu con bận quá, chắc không về được Thầy ạ. Tui nói Vu Lan là phụ, về nhà với ba mẹ là chính. Sao biết chắc năm sau mình còn được cài cái bông hồng đỏ nữa không. Rồi năm sau, chắc gì còn có người đợi mình hẹn năm sau con lại về tiếp?

Tết, có mấy đứa ở miết trong chùa. Từ trước tết tới hết Rằm tháng giêng. Trưa ba mươi, tui kêu tụi nó chạy về ăn cơm với gia đình, thắp cây hương rước ông bà tổ tiên.

Tụi nó không biết sao, chứ đối với bản thân, Tết đẹp nhất là trưa ba mươi, thắp ngọn nến, bà nội cầm mấy nén hương đứng trước mâm cơm trên bàn thờ, tay run, mắt đỏ, giọng lạc đi. Nhất là cái năm đầu tiên không còn ông Nội. Tự nhiên thấy rần rần trong từng thớ thịt, nhớ tổ tiên, nguồn cội.

Hoặc là tối Giao thừa, tui biểu tụi nhỏ về, đón Giao thừa xong vô lại. Có đứa làm biếng, tui la, biết Giao thừa năm sau có còn ai đón cùng nữa không mà hẹn.

Rồi ngày lễ, tui nói tụi nhỏ gọi điện về chúc mẹ một câu. Nó nói tụi con lớn rồi, làm vậy thấy sến. Với lại, trước giờ không chúc, nay bày đặt lên, ngại thấy mồ. Tui mắng liền, bây lớn gì lớn, không có mẹ bây mà bây to dùng để đứng đây cãi à. Thử nghĩ một năm nào đó, người ta chở mẹ đi chơi rần rần ngoài phố. Bây không có ai để chở rồi bây có tụi thân không? Hay

đội mua bông cúc về để lên bàn thờ?

Tụi nó làm, nhưng giận.

Mấy đứa này, chưa trải qua mất mát nên chưa biết trân trọng.

Bữa đó, nhóc Phật tử chùa tui bỏ nhà đi, nó không chịu đi học. Đầu chừng mấy ngày sau thấy mẹ hốt ha hốt hải chạy xuống chùa hỏi, tui nói không thấy nó ở chùa. Rồi ngồi kể sự tình, khóc như mưa. Tui nói để đó, tui kêu nó về.

Một lúc sau ba nó chạy vô, nói con làm ở xa lắc, cách nhà mấy chục cây. Nghe nói xong là chạy đi tìm mấy bữa rày, không ăn không uống, cứ nghĩ nó ở chùa.

Tui thỉnh nó về gấp. Ngồi phân tách mấy tiếng đồng hồ cho nó hiểu. Tui dùng chiêu cuối. Hỏi bây có bao giờ nghĩ, bây đang đi chơi với bạn ngoài đường, rồi có người gọi, nói mẹ bây ở nhà đột quỵ, hay đi tìm bây rồi xe quệt ngoài đường phải cấp cứu chưa? Nó khựng lại, nói chưa bao giờ con nghĩ đến đó. Rồi lập tức chạy về xin lỗi ba mẹ.

Tụi trẻ, cứ nghĩ ba mẹ nó sẽ sống quài quài với tụi nó. Rồi tụi nó cứ mặc tình rong chơi, chẳng biết ba mẹ nó nghĩ gì.

Cứ vô tư đi, rồi sẽ có ngày... Mà thôi không nói nữa.

Tết mùa kỷ ức

Tết mùa năm đó, là Tết mùa ngây thơ. Ngày nhỏ chẳng biết là sẽ khi nào mới tới Tết, chỉ đợi tới ngày nội đứng trước bàn thờ trong bếp, thắp mấy cây nhang trên miệng lò, rồi thấy tờ vàng mã cháy bay bay là mừng húm, biết Tết đang về gần đến đấy.

Tết mùa năm đó, là Tết mùa ăn ngon. Trước tối ba mươi, nội nấu nồi thịt kho tàu sôi rùng rục trong bếp. Miếng thịt vàng nâu, cái trứng vịt trời nổi, ngọn ngút khói, thơm lừng. Trưa ba mươi, dọn lên mâm cơm rước ông bà, mà có lẽ cái gia đình miền Nam nào cũng vậy, cũng phải có đĩa thịt kho, tô canh khổ qua nhồi thịt, cái bánh chưng, chén củ kiệu...

Tết mùa năm đó, là Tết mùa mặc đẹp. Mẹ dẫn đi mua mấy bộ đồ mới, cứ sắm soi, đếm ngày coi chừng nào được mặc. Mấy mùa Tết sau, tới bây giờ vẫn chưa mua cho mẹ được bộ nào mặc Tết.

Tết mùa năm đó, là Tết mùa đoàn viên. Cả nhà, ông bà nội, ba mẹ và tôi nữa, đêm Giao thừa đứng trước sân ngó lên trời, cầu cho một năm gia đình hạnh phúc, con cháu giỏi giang. Ngoài xa kia, pháo cứ bắn đùng đùng.

Tết mùa năm đó, là Tết mùa lo âu. Ông nội cứ ho, ho rất nhiều. Bà nội đưa viên thuốc đêm Giao thừa, nói anh uống đi, qua Tết rồi mình đi khám coi.

Tết mùa năm đó, là Tết mùa đau thương. Trưa ba mươi phải dọn thêm một mâm cơm lên bàn thờ ông nội. Bà nội cầm mấy nén hương đứng trước bàn thờ tổ tiên, tay run run, mắt đỏ, giọng nghẹn ngào. Nhìn hình ông bà mà hỏi, ba mẹ có gặp anh chưa?

Tết mùa năm đó, là Tết mùa mất mát. Thắp nén hương dâng trời đất trong khoảnh khắc giao thời. Bà nội quay vô bàn thờ ông nội, rót chén trà, mời ông chồng ly trà năm mới. Mới năm ngoái còn đi ra đi vô ho sáng sủa, năm nay chịu ngồi một chỗ uống trà rồi hen...

Tết mùa năm đó, là Tết mùa ký ức. Cứ rưng rức trong tim mỗi năm đón Tết về.

Chuyện cái nồi cơm điện

Chùa tôi có một chú điếu, năm nay chú học lớp tám, quê chú ở tận trong miền Tây, năm lớp sáu là má chú gửi chú ra chùa, út ở ngoài miền Trung. Ngày chú vào chùa cũng là ngày má con từ đây cách biệt. Cả ngàn cây số giờ đây sao mà xa quá, thăm thăm như sương mù tháng mười giăng kín cả lối má về. Má và chị hai vừa khuất sau cánh cổng, bàn tay vừa vẫy xong bỗng khựng lại, chú ôm cánh cổng chùa khóc nức nở, bầu chặt vào thanh sắt như níu lại. Cổng đóng rồi, con bỗng hóa bơ vơ.

Chú, một cậu nhóc thông minh, học Kinh rất mau thuộc, đặc biệt chú nấu ăn ngon cực kỳ. Chú bảo có lẽ là do chú ảnh hưởng từ má, từ nhỏ chú đã phụ má bán quán ăn, thành ra những món ăn của chú rắc mùi quê, cộng thêm cái chất miền Tây đặc sệt, nấu canh mà không ngọt thì hồng có phải là miền Tây.

Có đôi lần tôi cũng lân la hỏi về gia đình chú, không hiểu sao mỗi lần nhắc về gia đình, mắt chú có gì đó xa xăm, đảo nhẹ qua khoảng không rồi lại sáng bừng mà kể. Tía chú làm chủ của một cửa hàng bán đồ làm nông, má chú có quán ăn nho nhỏ kế bên, chị Hai chú bây giờ là cô sinh viên của trường đại học Cần Thơ. Gia đình vậy mà hạnh phúc. Tôi có hỏi tại sao mấy năm trời mà không thấy tía chú ra thăm, lúc nào cũng thấy má với chị Hai ra thăm thôi?

Chú bỗng cúi gằm mặt xuống giọng lí nhí, “Chưn tía em bị tật, đi đứng khó khăn lắm!” Chú ngửa mặt lên nhìn tôi, cười nhẹ, rồi nói tiếp, “Bởi vậy má em đâu có cho đi đâu, cứ ở trông lo buôn bán chớ ra đây xa thấy mồ,

sao tía em chịu được.”

Chú nói, mà tay cứ quơ quơ trên nền đất, như muốn viết cái gì đó... Lòng tôi bỗng thắt lại, hèn gì, mỗi lần chú mượn điện thoại gọi về nhà, lúc nào cũng hỏi “Hôm rày tía có té nữa hông?”

Vậy là đã hai năm rồi chú chưa gặp tía, có chăng cũng là giây phút ngắn ngủi tía con nhìn nhau qua cái màn hình điện thoại, rồi vội tắt, sợ nói lâu, cầm lòng hông đậu.

Rồi bỗng một ngày giữa cái mùa lá rơi lả chả, gió cứ lùa từng cơn. Tôi bước ra khỏi phòng kéo dây kéo áo ấm lên tới cổ. Chợt nghe có tiếng cười nói bên phòng chú. Ghé ngang, tôi thấy bóng một người đàn ông da đen sạm, nhỏ con, ngồi trên chiếc võng, còn chú ngồi bên dưới thao thao kể mấy chuyện trên chùa. Chú thấy tôi đứng ngoài cửa, vội nói lớn “Đây là tía em nè.”

Tôi hơi ngạc nhiên rồi cúi đầu chào chú, nói mấy câu xã giao chào hỏi. Tôi có để ý dưới chân phải chú không có hai ngón cuối cùng. Mãi đến sau này tôi mới biết, chú bị giập điện trong lúc sửa đồ, cháy rồi cắt bỏ cả hai ngón.

Tôi có hỏi ba chú ở chơi khi nào vô lại, tía chú nói chiều ăn cơm xong rồi về luôn. Thoáng chút, tôi thấy chú điệu ngó ra cửa, im lặng không mở lời. Ngoài kia, gió vẫn thổi.

Hôm ấy là tôi nấu cơm, làm thêm vài món đãi vị khách miền Tây. Đến năm giờ chiều, các món ăn đã được sắp cả trên bàn, mùi thơm phức, chỉ còn chờ cơm chín nữa là nhập tiệc.

Bỗng một chú đi tới chỗ cái nồi cơm điện, mở nắp ra rồi la lên, “Trời ơi, có cắm điện đâu mà cơm chín!” Tôi tưởng chú này nói đùa, bởi chính tôi là người bắt nồi cơm ấy lên và cũng chính tay tôi cắm điện vào. Quy trình trong đầu tôi còn rõ mồn một, làm gì có chuyện cơm chưa chín.

Tôi còn cười, “Bớt giỡn nha, hông có vui.” Nhưng tới sát cái nồi cơm tôi mới chứng hửng. Chết rồi. Sao lại có chuyện chưa cắm phích trong khi tôi là người làm chuyện đó. Chỉ có thể là ông điều nào nghịch rồi rút dây chọc tôi đây mà.

Tôi triệu tập ngay ba nhóc điều trong chùa, nhưng chỉ có hai chú xuống, chú miền Tây kia không thấy đâu. Tôi hỏi, hai chú này đều đáp không có làm, có cả bằng chứng ngoại phạm. Vậy tôi đinh ninh là cậu nhóc miền Tây kia. Tôi đi lên phòng chú, đi ngang qua cánh cửa bên hông bếp nghe có tiếng rục rịch, tôi mở ra, ông điều đứng phía trong nhìn tôi với đôi mắt sợ sệt. Hàm răng cắn chặt vào tay áo để khỏi bật thành tiếng. Tôi gằn giọng, “Em làm gì ở đây?” Mắt chú nhìn tôi chằm chằm không trả lời. Tôi hỏi có phải chút rút dây nồi cơm không, chú lại im lặng. “Tại sao?”

Lúc này nước mắt chú tuôn ra, chảy xuống chiếc áo đà, rồi nức nở. “Tại... tại tía em nói ăn cơm xong là đi về quê. Mà em không muốn tía đi, em rút dây để cơm đừng có chín, để... để tía ở lại chơi với em...” - chú òa khóc lớn, mấy chú xung quanh lại gần đỡ.

Lòng tôi ghen lại, không còn biết giận là gì. Tôi bảo chú lên phòng. Cậu nhóc vừa đi vừa quệt nước mắt, tôi còn đứng đó, tự nhiên thương chú vô cùng.

Nhưng rồi, vé xe cũng đã đặt, công việc trong đó đặng đặng đề đề hông ai lo. Tía chú phải đi. Nhìn người đàn ông cứ khập khiễng bước dần về phía xe khách, mắt chú cứ lưng tròng. Tía chú quay đầu lại, cậu nhóc chỉ kịp nói một câu mà có lẽ cũng chưa trọn, “Tết rồi con sẽ về với tía.”

Giờ này, cơm rồi cũng đã chín, thơm phức, nhưng chú cũng chẳng kịp ăn với tía một bữa.

Có lẽ cuộc sống này vội quá, vội cả tình thân, vội cả lòng người. Để tiếng khóc trẻ thơ cứ cất mãi, rưng rức, dai dẳng.

Là vậy. Có những cái nó hiện ra trước mắt và đong đầy quá, mình chưa nhận thấy nó quan trọng. Đến khi rời xa rồi mới ngậm ngùi nói tiếc, nói nhớ, nói thương. Chú không thiếu tình thương của tía, chẳng thiếu tình thương của má. Chỉ là tạm thời để lại sau lưng, đi theo con đường mình chọn. Lâu lâu cuộc đời có bắt bẻ thì quay lại, à, vẫn còn có nơi để mình trở về.

Ừ thì Tết này về đi em, về mà cảm nhận tình thân, về mà được nhỏ bé, về mà được khóc không sợ ai bắt nạt. Ở cái miền Tây xa xôi kia có mâm cơm nóng đang đợi em, nóng mãi, ấm mãi, như mâm cơm chiều nay còn đang dở...

Ngẫm (2)

BẠN

Mình đã từng rất thân với nhau, mặc dù chưa đến mức xem nhau là tri kỷ, nhưng cảm thấy vui những lúc ở cùng nhau. Bạn cho tôi năng lượng vượt qua những tháng ngày tẻ nhạt, khiến tôi quên đi lo lắng khi gặp bạn. Và tôi thấy hạnh phúc khi trên thế giới này, có thêm một người nữa để hiểu mình.

Hình như là khi tình bạn thân đến một lúc nào đó, họ cần một khoảng trống dừng lại để gọi là tạm thời quên nhau. Như ăn hoài một món ăn cũng có lúc ngán, vài ba năm ăn lại, vẫn mùi vị đó, mới nhớ trước kia mình cũng từng thích. Bây giờ vẫn vậy, chỉ là không xem nó quan trọng như ngày xưa.

Không biết là tại tôi cứng nhắc hay tại bạn vô tình. Cái lưng chừng không rõ đó nó lại là bức tường ngăn cách nhau. Mình không còn trò chuyện thân thiết như xưa, không còn thao thao kể cho nhau nghe về cuộc sống mỗi người, không còn la cà chọc phá nhau khi tạt nhẹ qua phòng. Đối lại tất cả bây giờ, chỉ là sự im lặng.

Im lặng,

Không phải là không có gì để nói, mà là muốn mở môi thấy thừa thãi lạ kỳ.

Không phải là không muốn nói, mà chỉ là trong nhau mình đã lạc mất rồi.

Không phải là vô tâm, mà đơn giản đứng bên nhau, khoảng cách lớn vô

cùng.

Có lẽ cả bạn và tôi, đủ trưởng thành để không phải chạy theo nhau thắc mắc tại sao mình im lặng như thời con nít. Mà ai nấy tự hiểu, chỉ là muốn dừng lại, trước khi mọi thứ tồi tệ hơn. Để lỡ sau này có xa nhau, cái mình nhớ lại, là câu chuyện khi mình còn thăm thiết.

Tôi giận bạn, nhưng chỉ ít thôi. Tôi giận mình, nhiều hơn chút. Tôi giận mình không thể giữ được tình bạn này. Tôi giận mình vì giữa cái thế nhân lòng người đầy tráo trở, tôi để lạc đi một người hiểu mình. Và tôi giận, giận bản thân không biết cách trân trọng thứ tình cảm mà con người ta hằng ca ngợi.

Thôi tạm biệt nhé bạn tôi, chỉ là tạm thời mình im lặng, nhưng bạn và tôi vẫn là bạn. Tình bạn thuộc âm thầm trong ký ức của ngày hôm qua.

Lỡ mai này mồ côi

MẸ

*N*gày còn nhỏ, mẹ đối với con là tất cả, thế giới của con chính là mẹ. Con cứ rúc đầu trong người mẹ, hồng có nơi nào ấm bằng lòng mẹ, hồng mùi nào thơm bằng mùi của mẹ. Sau này lớn đi xa rồi mới thấy, hễ khi nào vấp ngã, mùi của mẹ lại vực con đứng lên. Và cứ vậy, mùi của mẹ là hương liệu để kết nên sự trưởng thành.

Ngày còn nhỏ, đi đâu con cũng kè kè ở bên mẹ. Mẹ đi xa một chút, lại khóc lại la, sợ mẹ đi xa, sợ lạc mất mẹ. Lớn lên rồi, chính con lại là đứa xa mẹ, không còn phải sợ mẹ đi xa. Chỉ sợ mình đi mãi, quên mất đường về nhà.

Ngày còn nhỏ, con biết chải tóc cho mẹ, biết khóc khi mẹ bệnh, biết ôm chặt mẹ và nói con thương mẹ nhất trên đời. Lớn lên rồi, tự nhiên thấy mẹ phiền, mẹ lảm chuyện, lo những thứ không đâu, bao nhiêu con tự mình lo được.

Ngày còn nhỏ, con thích được mẹ tắm bằng nước ấm, tắm xong chạy ù vô phòng quần lấy cái mền. Thích ngồi học bài còn mẹ bơm mực cây bút máy, mùi mực thơm thơm theo con suốt mấy năm tiểu học. Lớn rồi lại thấy nhớ cái hơi nóng trong phòng tắm, thêm ngửi cái mùi mực ngày xưa còn thơm ngầy trong cặp.

Ngày còn nhỏ, hễ trời đến sẩm chiều, con ra ngồi ngoài cổng chờ mẹ đi làm về. Thấy xa xa đầu ngõ dáng mẹ với chiếc nón tai bèo, con chạy lại quần quít, hỏi mẹ có mua gì về không. Lớn lên rồi con cũng như mẹ ngày

xưa đi đi về về, tất bật với guồng xoay của cuộc đời. Cũng đã quên rằng ở nhà góc cửa mẹ cũng chờ con. Cái cửa nhà đã chứng kiến hai thế hệ đợi chờ như thế.

Ngày còn nhỏ, tối đi ngủ con hay kể mẹ nghe chuyện trường chuyện lớp, chuyện học hành, bè bạn. Rồi mẹ dạy phải ứng xử này kia, con ngoan ngoãn lặp lại lời mẹ dạy. Lớn lên rồi, nhiều khi mẹ hỏi còn không muốn kể, chẳng phải khó khăn gì, chỉ là kể ra, sợ mẹ lại thêm một chút buồn.

Ngày còn nhỏ, con hư mẹ hay đánh đòn. Đánh xong mẹ lại khóc, con sợ nhất nước mắt của mẹ, không mẫn nhiều, nhưng đủ xan xát trái tim con. Lớn lên rồi, con cũng hư nhưng cuộc đời thay mẹ mà đánh, tự nhiên thấy lạ, mẹ đánh để con lớn lên, còn cuộc đời vì con lớn lên mà đánh.

Ngày còn nhỏ, con từng hỗn với mẹ, rồi cũng thôi, vì lòng mẹ đủ rộng, chứa hết lỗi lầm con. Khi xa nhà, bên ba rồi mới thấy, mẹ là mẹ, cũng là người duy nhất chịu được cái hỗn hào của con.

Ngày còn nhỏ, con hỏi mẹ một câu đến cả trăm lần, mẹ kiên nhẫn trả lời con hết trăm lần. Đến khi lớn, một câu hỏi của mẹ, con chẳng muốn trả lời.

Ngày còn nhỏ, con khát, mẹ cho uống, con đói, mẹ cho ăn, con đi, mẹ xỏ dép, con ngủ, mẹ giăng mùng, con học, mẹ soạn vở,... tất cả mọi thứ mẹ làm vô điều kiện. Lớn lên rồi mới thấy, cuộc đời cũng làm vậy với con, nhưng theo sau là một trời điều kiện.

Rồi, lớn lên, rời xa mẹ, mới biết những tháng ngày bên mẹ, là bình yên, là hạnh phúc. Con của mẹ nó nhát hèn, cứ mỗi lần cuộc đời bắt bẻ, lại cứ xách va li chạy về nhà. Hồng khóc cũng hồng mét mẹ chi, chỉ là bước qua cánh cửa nhà, mọi gian nan ngoài kia đều trở thành vô nghĩa.

Cũng là cách ở bên mẹ được vài ngày, vì biết đâu, lỡ mai này mồ côi...

Lỡ mai này mồ côi, chắc con ghét mùa Vu Lan dữ lắm, vì tới Vu Lan,

con không được quyền cài hoa đỏ.

Lỡ mai này mồ côi, con đi luôn chẳng muốn trở lại nhà, bởi mỗi lần trở lại, trước hiên nhà chẳng còn mẹ đợi con.

Lỡ mai này mồ côi, cuộc đời la, con chẳng thèm bật khóc, hay có đánh con cũng im nhẫn chịu. Bởi khóc rồi, chẳng có người dỗ con, hay đánh rồi, chạy về nhà, trống hoắc.

Lỡ mai này mồ côi, cái va li to dùng cũng để đó. Bởi có muốn đi đâu, xếp đầy đồ, nhưng mất mẹ thì cũng thành rỗng tuếch. Lòng đã trống, ở nhà nào cũng là nhà trống.

Lỡ mai này mồ côi, cái cửa nhà cũng khóc. Vẫn đứng đấy sương phai cùng gió lạnh, nhưng chẳng còn mẹ mở lách cách chợ đồ mỗi sớm mai.

Lỡ mai này mồ côi, lúc đói lòng vẫn thèm ăn mâm cơm của mẹ. Ngàn mâm cơm ngoài kia không bằng tô canh bí, đĩa rau xào. Vẫn thèm mẹ la rằng sao ăn ít, thèm bé nhỏ dẫu cho đầu có trắng hay mắt mờ, răng rụng.

Lỡ mai này mồ côi, con ghét ngao du gặp người này người nọ, bởi có là ai hay thành gì chẳng nữa, cũng mang bên mình thân phận trẻ mồ côi...

BA

Hồi còn bé, con ghét ba nhất nhà, con ghét mùi thuốc lá, con ghét mùi rượu bia, ghét cái tiếng xe về khuya ồn ào sau ngõ.

Hồi còn bé, con thích nhất đi sở thú. Mỗi cuối tuần, ba chở con đi. Ngồi trước cái xe máy, ngửa mặt lên cứ hỏi, sao ba có râu còn con không có. Còn đòi tập lái xe, nói một lớn lên, con chở ba đi sở thú. Bữa quay lại chỗ đó, cái chỗ hằng tuần ba chở con đi. Cái gốc cây ba hay đậu xe nó đã già, cần cỗi. Giật mình mới thấy, lớn rồi hồng còn được ngồi trước xe. Con lớn rồi cũng có râu, nhưng râu ba lại điểm thêm sợi bạc.

Hồi còn bé, ba dạy con lớn lên đàn ông phải cứng rắn, phải hiên ngang

trước cuộc đời. Nhưng ngày con đi học, xa nhà, ba gọi cho con. Lần đầu tiên con nghe ba khóc, vì nhớ con.

Hồi còn bé, nửa đêm đỡ chứng thèm kem, ba dắt xe xuống đường tìm chỗ bán kem cho con. Lớn lên rồi, kem ngon không thiếu, nhưng lại chẳng tìm được cái vị của ngày xưa. Chắc mỗi mình ba biết chỗ mua nó, có mùi của khói xe, mùi của tay ba cầm đến tận về nhà.

Hồi còn bé, tối ba hay chở con đi dạo phố, ba nói Gia Lai đẹp nhất vào ban đêm. Con sau này cũng vậy, có đi đâu cũng phải về Gia Lai, vì ở đây có gia đình, có căn nhà, có cái cửa luôn đón con trở về.

Hồi còn bé, ba nói ba hối hận khi cãi lời ông nội, không chịu theo cái nghiệp bác sĩ của nhà mình. Ba dạy con lớn lên, phải thay ba làm tròn ước nguyện của ông nội, phải giữ được cái nghề tâm huyết đó.

Không biết Vu Lan này, rồi Vu Lan 10 năm nữa, 20 năm nữa, con có được hãnh diện khoe mình cài hoa đỏ nữa hay không. Xin ba mẹ, cho phép cho con một đời này được làm đứa con bất hiếu, không ở bên ba mẹ đến trọn đời.

Cảm ơn Ba, người đàn ông trầm lặng.

Cảm ơn Mẹ, người phụ nữ tuyệt vời.

Rồi cũng sẽ có một ngày nào đó, ba lại về với đất, mẹ đi với mây trời, con sẽ lùi một bước, cúi đầu.

Ừ thì, hóa mồ côì...

Mùa Vu Lan năm Mậu Tuất - 2019

Anh em ta ngày ấy

Mấy nhóc!

Giờ mà anh gọi tụi em bằng sư đệ nữa thì cũng không đúng, mà gọi mày tao như ngày xưa người ta biểu mình tu mà giang hồ, thôi thì mình gọi bằng anh em cho thăm thiết tha, khi chỉ có tụi mình, còn trước mặt mọi người cứ tùy duyên nhỉ!

Bữa Tết anh về chùa, tự nhiên không thấy đứa nào, còn mỗi Bin nó đi học suốt ngày, Hoàng cũng vậy, tối tối ăn cơm mới thấy có tiếng người, chùa buồn hiu. Xách va li về mà cũng không thấy đứa nào ra đón, mừng rỡ như ngày xưa. Riết rồi tự nhiên thấy thêm cảnh tụi em ngày xưa đá banh rầm rầm trước ngõ, trề giờ tụng kinh, anh la hoài.

Cũng thói quen, tối dạo vòng lên cái dãy phòng “cô nhi viện”, muốn gõ cửa kiểm tra coi tụi này nó làm gì trong đó. Vậy mà quên, đứng trước cửa phòng cười cái rồi đi. Có kêu cũng chẳng ai mở, phòng giờ bỏ không. Ngó lơ sang nhà tắm, thấy mấy bộ đồ treo trong đó, nghĩ đứa nào ở dơ làm biếng không chịu giặt đồ, định cất giọng lên la, rồi chợt nhớ, đồ mình chớ ai.

Hồi trước, công phu khuya, chuông điện kêu inh ỏi. Đứa thì vừa mặc áo vừa quét nước miếng còn chảy, đứa thì quên cột dây chân, đứa thì chỏm tóc lề xề còn dính trong miệng, hài hài vậy mà vui. Nay công phu chuông điện cũng kêu như bữa, chỉ có cu Bin thất thểu xách áo chạy lên sau, cô nhi viện im lìm như chuông cháy.

Hôm rày anh bận nhiều việc, Tết cũng có thấy mấy em vô chùa, hỏi thăm vậy chớ đã kịp rảnh ngồi nói chuyện với đứa nào đâu. Tự nhiên tối

nay nhớ mấy đứa, viết vài dòng ôn lại ngày anh em còn gần gũi, sẵn có vài lời nhắn nhủ chút cho vui. Vậy thôi chứ không có gì.

Hùng, đứa anh la nhiều nhất. Cái từ “nghịch nặng” của chùa mình dành cho em là chính xác. Không có chuyện gì là Thầy với anh không góp ý. Cái thẳng, coi vậy mà cũng được, càng tu càng chuyển tướng. Dung mạo cũng khả quan, không còn khả nghi như ngày trước. Coi luề xuề vậy mà nấu ăn ngon, sáng sáng lại đập cửa hỏi anh bữa nay nấu món gì, đi chợ đã rồi về anh chỉ nấu. Tự nhiên nay xuống bếp, hồng ai gây lộn, cũng buồn. Có lẽ anh với em là xung đột nhiều nhất, tính anh thì hay để ý rồi la, còn em thì cứ vô tư theo kiểu điếc không sợ súng, nên “hầu tào” không biết bao nhiêu bận. Vậy mà cũng lạ, bữa trước bữa sau cũng anh em, cũng lân la vô phòng anh xin sữa.

Quý, đứa anh thương nhiều nhất. Từ ngày em vô chùa, chức hotboy của anh cũng mất. Em làm anh cũng nở mày nở mặt, dạy gì nhớ đó, Kinh Luật học rằm rập. Mà cũng là đứa bày ra nhiều trò ma quái nhất, ranh ma nhất. Ở với Thầy thì như là công tử, mà về nhà đi học rồi đang năng, bữa vô chùa mặt đen thui, ngập ngừng vô chào anh mà nhận đâu có ra. Anh thích em ở cái ham học hỏi, cái gì không biết cứ hỏi, hỏi dồn dập, hỏi người ta đến sên si cũng hỏi. Vậy mà tốt. Em cũng là đứa chọc anh tức nhiều nhất, điên đảo nhất. Bây giờ không còn ở chùa nữa, mấy cái anh dạy ngày xưa lấy ra xài dần, nó không có nghĩa chỉ dùng trong chùa không đâu, khó khăn cứ lấy ra mà thực tập, bởi mấy thứ đó, anh học từ Thầy chứ đâu.

Hưng, đứa ăn nhiều nhất chùa, nói theo giới trẻ, em là đứa ăn được cả thế giới. Cũng thuộc dạng hotboy của chùa, tiếc là chỉ đứng sau anh và anh Quý. Em được cái làm biếng người đời gọi là nhót thây. Sai em làm một việc gì thì phải la hét, có khi hóa làm Tiêu Diện trợn mắt le lưỡi thì may ra em mới làm. Nhưng có cái thông minh, học Kinh cũng nhanh thuộc. Em vô

chùa thấy cũng mập như xưa, ngó lên đầu không thấy chòm tóc, cũng buồn.

Anh thấy có mấy người, tu không được cái ra đời lại, họ mặc cảm, không dám gặp lại ai, nói gì về lại chùa. Vậy mà mấy đứa em của anh lại được. Coi hình khóa tu mùa đông thấy mấy em có tham gia, chùa lễ cũng có vào, anh thấy vui. Ừ, mình vậy đó, ai nói gì nói, nhân duyên mà ai biết được, hết duyên thì dừng lại. Bình tĩnh sống đi em.

Anh nghe người ta thường nói, đi tu là một cái nghiệp, là cái duyên của mỗi người. Còn theo Thầy Từ Quang mình nói, đi tu là cả một lý tưởng, cả một sứ mạng thiêng liêng. Thành thử ra ai mà đi hết con đường thì mình mừng cho người đó, còn ai lỡ duyên mà dang dở thì cũng đứng sau hộ cho người đi tiếp.

Anh em tụi mình, xuất gia mỗi người một lý do khác nhau, mỗi người một hoàn cảnh khác nhau, mỗi người mỗi cảm nhận về môi trường xuất gia khác nhau. Nên việc làm quen với môi trường đó và hòa nhập với những con người đó là điều vô cùng khó. Như Thầy mình nói, ngoài kia có thể tụi em là những con ngựa hoang, nhưng vô chùa rồi, là phải tuân theo kỷ cương, giới luật, phép tắc, thanh quy,... mà tụi em là tuổi mới lớn, tuổi ăn tuổi ngủ, nên việc làm theo nhất nhất là không thể.

Anh từng nghe sư ông Làng Mai dạy như này, khi xuất gia, chúng ta có bốn ơn lớn là: ơn Thầy tổ, ơn cha mẹ, ơn quê hương, ơn thí chủ. Thầy tổ dạy dỗ, cha mẹ sinh ra, quê hương thanh bình, thí chủ cung dưỡng, cũng chỉ mong chúng ta có khả năng tiếp nối sự nghiệp của Phật. Dù biết rằng khi mình hoàn tục vẫn là người có ích, vẫn có khả năng cống hiến cho xã hội, nhưng cái ơn mà trong suốt thời gian mình làm tu sĩ đó vẫn chưa trả xong, vì sự nghiệp của mình còn đang dang dở, mà mọi người thì trông chờ vào sự thành công của mình để họ được nương tựa. Cho nên mình không cho phép mình thất bại! Mình không được rơi rụng như bông xoài, mà phải

kết trái ngọt làm đẹp cho cuộc đời!

Anh không giỏi hơn tụi em đâu, hồi anh mới tu cũng vậy. Chỉ là anh may mắn hơn ở chỗ, khi anh vấp ngã có nhiều vị minh sư bên cạnh, bảo ban dạy dỗ, lấy đó làm động lực để anh đi tiếp, mới có cái để kể lại cho tụi em nghe.

Thôi thì có về cũng được, lấy khoảng thời gian ở chùa, Thầy trò, huynh đệ làm khoảng thời gian đẹp trong cuộc đời đấng đấng của mình. Đừng có tự ti mặc cảm chi hết, phải tự hào nữa là khác. Tự hào mình đã từng được sống cái đời sống thanh cao, được học những điều mà ở ngoài kia con người ta có bỏ tiền ra cũng chưa chắc học được.

Anh biết cũng có lúc tụi em ghét anh nhiều lắm, bởi anh xét nét quá. Nhưng thôi, bây giờ mỗi đứa một nơi, sau này gặp có cái mà ôn lại. Với lẽ như sau này cuộc đời có bắt bẻ mà không tìm được ai bót gánh, cứ tìm đến anh. Hay là lâu quá rồi thèm được nghe la hét, cứ về gặp anh, anh sẵn sàng la hét. La để tỉnh, để thấy ngoài kia họ la mình để vui đập, không ai muốn tốt cho mình đâu.

Vậy thôi, huynh đệ sống bao lâu viết vài dòng sao hết chữ. Nhớ tụi em, anh viết mấy lời, lấy làm động lực mà sống tốt, sống cho đẹp, cho hay. Có thành gì hay làm gì thì để sau này người ta nhắc lại vẫn không xấu mặt Thầy tổ mình, huynh đệ mình. Mong tụi em chân cứng đá mềm, bởi ngoài kia cuộc đời nó dữ lắm, không yên bình như chùa mình đâu.

Cầu mong những gì tốt đẹp nhất đến với tụi nhóc.

Phụ nữ những vai diễn cuộc đời

”Phụ nữ chúng tôi cần được 364 ngày được tôn trọng, chứ không cần một ngày để tôn vinh.”

Tôi nhớ là đã đọc được câu nói này ở đâu đó. Một cái tát mạnh vào những người hay khoe mẽ, nói đúng hơn là thích sống theo phong trào của xã hội.

Cách đây nửa năm, tôi có viết bài “Thứ đàn bà”, nhiều người cũng ra vẻ khó chịu, nói tôi thiên vị, chỉ trích đám mày râu. Trong khi phụ nữ đàn bà là loại người khó hiểu, rắc rối, và chẳng có gì đáng để tôn vinh. Ngay cả những ngày như tám tháng ba hay hai mươi tháng mười, họ cũng cảm thấy tiếc và hầu như không muốn tặng quà hay hoa cho người phụ nữ của họ.

Cuộc đời của người phụ nữ mà nói, trải qua ba thân phận.

Có mười tám năm đầu được làm công chúa, sống với ba mẹ, được yêu thương chiều chuộng. Nâng niu như vàng như bạc, chỉ cần nước mắt con gái chảy, ba mẹ sẵn sàng kéo con vô khỏi cánh cửa nhà, không để cho giông tố ngoài kia vùi dập con mình.

Có duy nhất một ngày được làm hoàng hậu, đó là ngày cưới. Ngày hạnh phúc nhất của một đời con gái, diện bộ váy mộng mơ nắm tay người đàn ông mà họ cho là hoàng tử, bước đi trong sự tung hô và chúc phúc của mọi người. Vâng, họ chỉ được làm hoàng hậu khi mặc chiếc váy cưới, còn khi cởi nó ra, cũng đồng nghĩa với việc đó là lúc họ bắt đầu đối mặt với gian truân, sóng gió, và một trời trách nhiệm.

Và cả cuộc đời còn lại, họ phải làm nô tỳ. Lấy chồng về, phải lo cho chồng, chiều chuộng chồng, cả mẹ chồng, cả em chồng, gia đình chồng. Ngày xưa ở với mẹ, ngủ mặt trời lên hăn còn là sớm. Về nhà chồng, gà vừa gáy đã là muộn. Ngày xưa ở với mẹ, việc gì cũng để mẹ lo, con chỉ việc học, chỉ việc chơi và chỉ việc làm con của ba mẹ. Về nhà chồng, việc gì cũng tới tay. Suy nghĩ chung của những bà mẹ chồng: tôi bỏ trầu cau mâm quả tiền bạc để rước cô về, thì cô phải phục vụ cho gia đình nhà tôi.

Rồi có con, lại lo cho con. Chồng thương còn đỡ, gặp phải những ông chồng mang danh phụ bạc, một lý do đưa ra duy nhất để họ tiếp tục sống, là chỉ vì tương lai con mình.

Con lớn lên, phải dựng vợ gả chồng, lo cho cuộc sống của con chu toàn tươm tất. Lại đến lo cho cháu, con lớn nó phải đi làm còn lo cho cuộc sống của nó, nó lại quăng con cho mình nuôi.

Cứ vậy, cả cuộc đời, vì chồng, vì con, vì cháu.

Ủa! Nhiều đó chưa đủ để họ nhận một cây bông à. Mấy ông chồng?

Có mấy ông chồng, ngộ lắm. Ngày thường đánh vợ như điên, chửi mày là con này con kia, thứ này thứ nọ. Tối lễ mua cây bông, giả vờ đưa vợ, chụp đăng facebook, nói ngày dành cho vợ. Nhỏ vợ cầm chưa hết ngạc nhiên, câu sau tiếp tục chửi.

Rồi chưa hết, mấy đứa nhỏ, xúm nhau mua bông, tặng cô, tặng nhỏ bạn, tặng người yêu, tặng luôn con nhỏ chị người yêu nữa. Trong khi đó, mẹ nó đưa nó đi học hằng ngày, mưa gió gì cũng chở nó đi, hằng ngày thức khuya dậy sớm lo cho nó từng chút, nó dễ quên sau cánh cửa nhà. Mẹ nó cũng chờ, chẳng chờ chi, mong nó về hỏi hôm nay mẹ có mệt không, có vui không, hay chờ nó chúc một câu thôi cũng được. Nhưng thôi, chắc ở trường không ai dạy nó chúc gì với mẹ.

Mấy ông chồng, vợ mấy ông, là người đẻ con ra cho ông, nấu mâm cơm

đợi chồng về, ngồi chờ chồng lúc nửa đêm về với mùi nước hoa lạ, dọn cái đồng ói mưa của chồng rồi cạo gió, thay đồ. Người đàn bà hằng ngày chiều chuộng lo giữ trong ấm ngoài êm mà mấy ông cho là quê mùa, ngày lễ chỉ đứng ngó mấy bà hàng xóm được chồng chở đi chơi. Tối về coi họ khoe mấy món quà chồng họ mua. Thế là hết ngày lễ.

Ngược lại, có những ông chồng lãng mạn vô cùng, những đứa con tinh tế hết sức. Chẳng cần khoe mẽ mà ngày lễ gia đình vẫn hạnh phúc để người ngoài nhìn vô đến phát ghen.

Họ chẳng cần một ngày tặng bông tặng hoa tặng quà, nói mấy lời chúc vu vơ. Rồi bao nhiêu ngày còn lại đối xử như một người ở đâu. Họ cần 365 ngày được thương yêu, được tôn trọng. Làm gì làm phải nhớ, không có phụ nữ cũng chẳng có mấy ông mình đâu.

Một lời thương yêu không làm nên người phụ nữ, nhưng để giữ được họ, không thể thiếu những lời thương yêu.

Xin được gửi những gì an lành và bình yên nhất đến một nửa thế giới này. Đặc biệt là phe áo dài Việt Nam, những người bà, người mẹ, người chị thật an yên trong 364 ngày còn lại.

Quạ

Là cái tiếng gọi Ngoại của Bình Định mình. Nghe nó quê, nó mùi, nó giản dị gì đâu.

Nói không biết có ai buồn con không, chứ con vẫn thích cái tiếng Quạ của Bình Định mình hơn, bởi nhỏ giờ con quen kêu vậy, thấy nó đặc biệt hơn mọi người. Ừ thì tui không có Ngoại như mấy người, tui chỉ có quạ, ông quạ, bà quạ của tui, được không?

Quạ. Con ngồi viết mấy dòng này là lúc con đang ở xa quạ gần nửa ngàn cây số, lúc con đang trông đứng trông ngồi về cái miền đất đỏ xa xôi kia, và cũng là lúc quạ đang gồng mình với cái căn bệnh vô phương cứu chữa. Giữa mấy cái lúc như thế này, thật sự con chẳng còn thiết tha học hành gì nữa, muốn bỏ hết, bỏ hết để chạy về với quạ được lúc nào hay lúc đó. Bởi, có thể là tối nay, ngày mai, hay ngày mai nữa, quạ bỏ con mà đi.

Bữa đang lo Phật đàn, con gọi về cho mẹ, mẹ nói quạ nhập viện, phải mổ gấp, con cứ tưởng mấy căn bệnh huyết áp lâu nay, hay quạ đau vài bữa rồi cũng thôi. Mẹ nói quạ ung thư, ác tính. Rồi bữa con về nhà, mẹ với dì Trinh khóc, nói về sắp xếp việc nhà rồi vô với quạ, bởi quạ không còn sức nữa, quạ về nhà nằm, chờ con cháu ở xa nó về.

Thằng cháu này nó bất hiếu, nghe quạ bệnh nặng vậy cũng xách giỏ đi học, chớ hề gọi hỏi thăm một tiếng. Cái tối nay nhớ về quạ, cả ông quạ nữa, muốn chạy về quá chừng.

Từ nhỏ đến lớn, con ở với nhà nội, chỉ có mỗi lần hè tết, mẹ dắt con vô rẫy, thăm quạ. Con còn nhớ, hồi con còn nhỏ xíu, mỗi lần mẹ dắt con vào,

tới ngay cái đầu đường đất đỏ dẫn vô rẫy, nghe tiếng xe của mấy cậu chở con vào là quạ đã đứng ngay đó, vẫy tay đón tụi con về. Chưa kịp xuống xe là quạ ôm đầu con hôn lên đầu lên trán, vuốt má vuốt môi, nói quạ nhớ con quá trời quá đất, rồi gọi với vô trong, thằng Bảo nó vô nè ông ời.

Cái tuổi thơ của con không thể không nhắc đến cái vùng quê nghèo của quạ, bạt ngàn là cà phê, và đất đỏ. Hồi đó, mỗi lần vô, con tha hồ lăn lộn ngoài cái sân đất đỏ phơi cà phê, mấy hạt còn xanh, mấy hạt vừa chín đỏ, rồi tới cái bãi trấu vỏ cà suốt ngày suốt buổi. Mỗi lần vô là mỗi lần quạ làm gà, con ưa nhất cái món gà kho sả của quạ, hông có mùi nào thơm bằng cái mùi đó, thêm cái mùi khói bếp quạ lục đục sau hè bên chảo gà đã chín rục.

Hồi nhỏ, con cứ chê nhà quạ nghèo, hông có bằng nhà nội, nhà nội là nhà xi măng, còn nhà quạ bằng gỗ. Rồi là ngủ cứ phải giăng mùng kín, xong lấy bông gòn nhét lỗ tai, chứ để mấy con đen đen gì đó bò vô trong. Quạ cứ cười nói, mai một tới mùa cà phê quạ xây nhà xi măng cho con vô chơi cho sạch, khỏi lấm đất nữa.

Còn là hình ảnh của mấy lần kéo bạt đi hái cà phê cùng ông quạ, bà quạ, mấy dì mấy cậu. Hái hông được nhiều mà té, té lên té xuống, té hết bồn cà phê này qua bồn cà phê khác. Rồi ông quạ cõng con, ngồi trên vai ông quạ, vừa cõng con vừa hái. Và cũng còn là mấy câu chuyện hồi xưa hồi xưa quạ hay kể, kể mà cười đau ruột. Chắc mấy em sau này không có đứa nào được quạ kể chuyện như con hồi đó.

Hồi đó có mình con là cháu đầu, nhà con ở thành phố, mỗi lần trong rẫy, quạ nhớ con, quạ lại xách giỏ lên thăm. Trong cái xách nhựa hay đi chợ của quạ mang ra lúc nào cũng có đồ ăn của nương của rẫy, mùa bơ thì mấy trái bơ xanh, mùa sầu riêng thì bao sầu riêng nước mũi, măng cầu cũng có và không bao giờ thiếu con gà quạ mới bắt. Chỉ đem lên cho cháu mình ăn, sợ

nó thềm.

Bên nội con thì nhà cao cửa rộng, điều kiện vật chất mọi thứ đều hơn hẳn cái vùng quê đất đỏ. Mỗi lần quai ra là phải khép nép, ngó lên ngó xuống, vô nhà hồng dám bước sợ cái chân đất đỏ làm dơ nhà. Thăm con thăm cháu xong phải xách giỏ về liền, nói không ai cơm nước cho ông quai. Chứ thật ra sợ, sợ phiền nhà nội. Với cái cuộc sống tiện nghi quai không quen. Quai quen với mùi khói bếp, với đàn gà, với cái phúi dít ngồi ăn cơm rồi.

Về rồi, chuẩn bị bước ra khỏi nhà nội, quai còn nhét cho con tiền, nói thích ăn gì con mua, hết điện vô xin quai. Rồi ôm đầu con hôn, nói thương bay lắm, nghỉ hè vô chơi với quai nghe con.

Mẹ con thấy quai cứ đi đi về về vội vàng như vậy, mỗi lần quai đi là khóc. Thương mẹ mình, mà vì ai, chỉ vì nhớ con, nhớ cháu quá thôi mà.

Còn nhiều, nhiều lắm, con kể không hết được...

Bữa ba mẹ con xây nhà mới, quai bệnh vậy đó, mà cũng ra thăm, coi cái nhà nó cất ra sao. Chắc đó cũng là lần cuối cùng quai đi thăm con cháu. Bây giờ quai cũng bệnh, nhưng là nặng hơn mấy lần trước. Có nhớ hồi lâu, quai bệnh nằm trên giường, mấy cậu phá, quai nằm khóc, quai đau. Có con, con ngồi nói chuyện, con khuyên quai niệm Phật. Quai nghe lời con, quai chịu niệm Phật, quai niệm suốt đêm, dây chuỗi con cho quai, quai cầm mãi trên tay.

Con không mong quai khỏe, con chỉ mong quai sẽ ra đi nhẹ nhàng. Bởi cả đời quai đã khổ lắm rồi. Từ đất Bình Định lên Đắk Lắk khai hoang mở đất, chỉ có quai với ông quai, mở rộng cả một vùng, xong chia lại hết cho con cháu. Cả một đời khổ vì con vì cháu rồi, bây giờ đến lúc quai phải sống cho mình, cho dù là vài ngày ngắn ngủi.

Rủi mai này, con vào đến cổng mà không thấy quai ra đón, hay thấy

quạu chống cái gậy ba chân khập khiễng đứng cười. Hồng ai sai cu Thịnh nó đi hái măng cầu vô ngào đường cho thằng Bảo nó ăn, thì cái vùng quê đất đỏ đó nó còn chi ý nghĩa nữa?

Vài ngày nữa rồi con về với quạu, không biết có kịp không, con nguyện tất cả năng lượng an nhiên và tự tại nhất đến với quạu. Cây tre già chưa biết khi nào đổ, nhánh chuối già chẳng biết lúc nào lay. Con cháu về hết với quạu rồi, chỉ còn có mình con. Con về sau cũng được, miễn là quạu an nhiên.

Cả đời này, không bao giờ con quên cái hình ảnh người đàn bà xách cái giỏ nhựa đựng trái cây còn lấm đất, đội nón lá, chân mang đôi dép lòn màu đất đỏ đứng ngoài cổng nhà con, nói quạu nhớ con quá, quạu ra thăm...

Về nhà với mẹ

*N*ay nó thi tốt nghiệp, nó lên chùa ở, tính cũng cả tuần. Thiệt ra trước giờ ấn tượng nó nhất. Bởi mỗi lần lên chùa ở, đâu được mấy bữa là đòi về, nói về với mẹ, con nhớ mẹ rồi. Bữa nay cũng vậy, mới xong ngày thi thứ nhất, nó lên chào kêu con về nhà với mẹ, nhớ mẹ rồi Thầy ạ.

Tui hỏi, chừng nào lên lại. Nó nói về chút thôi, cho mẹ thấy mặt, yên tâm cái rồi đi. Nói chớ mấy bữa nay mẹ con lo dữ dẫn lắm, con thi con còn chưa lo mà mẹ con lo thấy sợ luôn.

Tui nói nè, về nhà, ghé mua cái gì cho mẹ. Tô bún, đĩa bánh xèo, hay cây bông hồng cũng được. Biết sao không, nuôi mười hai năm trời để bước chân tới cái kỳ thi tốt nghiệp, hồng có mẹ thì có ai. Hồng phải mẹ lo vì con rớt đâu, mà mẹ lo là vì lỡ có gì con của mẹ không bình tĩnh được thôi. Chớ thiệt ra, rớt cũng được, ở nhà mẹ nuôi.

Nó nói mẹ con lạ lắm, mỗi lần có tiền về cho mẹ là cứ cất, kêu mua bộ đồ ngủ hay cái giày cái dép gì không bao giờ mua, cứ nói dối mua rồi. Mà có bao giờ thấy đâu. Bởi vậy nên con cứ mua để đó. Mà nghĩ lại, tốt nghiệp xong mấy tháng nữa rồi đi học xa, ở nhà lo lắm, mẹ yếu rồi, mà cứ ham làm, chưa bao giờ xa mẹ lâu cả.

Nhìn vô mắt nó, nó thương mẹ nó thiệt.

Tui nói nè, con trai á, gần gũi mẹ được lúc nào hay lúc đó. Nói cái này, hơi mất lòng xiu mà thiệt, phụ nữ, họ chỉ cần con thôi, chồng có hay không cũng được. Còn ở với mẹ thì cứ tranh thủ, bởi vì càng lớn, thời gian ở bên

mẹ càng ít đi.

Với lại, sau này có gia đình, tình cảm còn phải xẻ đôi, có chắc là thương mẹ nhiều hơn không?

Cuộc đời mẹ có nhiều cái sai, nhưng chỉ có thương con là điều duy nhất đúng.

Nên con trai phải nhớ, chẳng có người đàn bà nào cầm tiền của con mà rơi nước mắt đâu. Ngoại trừ mẹ.

Còn cả cuộc đời để chơi. Nên thi xong rồi, thì về nhà với mẹ.

Nội

*N*gày mai là ngày giỗ nội, cái ngày giữa tháng sáu của bảy năm về trước, Nội xa con vĩnh viễn.

Chiều nay con về thăm nhà, thăm Nội. Nhìn lên bàn thờ Nội mà con nhớ Nội vô cùng. Không biết ở bên kia Nội có khỏe không, công việc Nội thế nào, Nội sống có an vui không?

Tự nhiên tối nay con nhớ Nội đến nghẹn lòng. Hồi con còn học tiểu học, ngày nào Nội cũng đi tập thể dục ở cái quảng trường đối diện rồi sẵn đón con đi học về. Cứ hễ bước ra cổng trường là thấy Nội đứng đó, lên xe Nội đèo. Suốt mấy năm tiểu học, cái cổng trường, cả con đường đi học, toàn là hình bóng Nội.

Con là cháu đích tôn, Nội thương con nhất nhà. Con còn nhớ hồi đó, có lần con hư, mẹ đánh, đòi đuổi con ra khỏi nhà, đóng cửa lại. Con ngồi một góc trước sân khóc, Nội sợ con bỏ đi thật, cứ đứng sau cánh cửa nhìn ra. Trước thì Nội cũng la vì con hư, sau Nội lại la mẹ lần sau không được đuổi con đi nữa. Con hư nhiều, Nội đánh con cũng nhiều, nhưng chỉ để ba mẹ thấy, chứ Nội đánh đâu có đau. Mà tính con nít hay làm lố, khóc cho to.

Con lên cấp hai cũng là lúc Nội đổ bệnh. Nội đi mổ về cũng vẫn còn chở con đi học được. Cho đến khi xạ trị, Nội yếu dần, rồi trở nặng. Những ngày cuối trên giường, Nội thích nói chuyện với mấy đứa con, bé Quỳnh, cu Bo, cu Bin,... mắt Nội mờ dần mà vẫn nhớ. Nghe tiếng mấy đứa cháu về là kêu vô, hỏi mấy đứa học hành ra sao, thi cử thế nào. Cái vẫy tay chào mấy đứa cháu trên giường của Nội, thắt tim con đến tận giờ.

Cái ngày hai mươi tháng sáu năm đó, lạnh Gia Lai đến xé lòng, trời còn không đổ nắng, mây cũng chẳng chịu giăng. Không còn ai đưa đón con đi học, lúc tui hờn chẳng có chỗ dựa nương...

Hồi đó, con thích đi tu, Nội không chịu, Nội nói cháu đích tôn, đi tu rồi nhà này ai ở. Vậy mà những ngày cuối trên giường bệnh, Nội nói học cho giỏi, mốt Nội cho con đi. Đó là lời chấp thuận cuối cùng của Nội.

Ngày xả tang Nội cũng là ngày con cạo tóc đi tu. Ngày về nhà quỳ trước bàn thờ Nội, con khóc nhiều. Hai năm trước trên giường Nội đồng ý, hai năm sau ngày tang dứt đầu đã phủi tóc xanh. Con nhớ lời Nội năm xưa mà con khóc. Cảm ơn Nội đã đồng ý cho con. Lỡ mà hồi đó Nội không cho, thì có lẽ con có lỗi nhiều lắm.

Sáng nay về thập nhang cho Nội, con lại buồn ngủ. Mỗi lần đi ngang qua nhà cũ, con dừng lại, căn nhà xương máu, chặt chiu của Nội, căn nhà Nội trút hơi thở cuối cùng bên con cháu, thấy chỗ nào cũng có Nội. Rồi mỗi lúc đi ngang qua bệnh viện, con lại nhớ Nội. Nơi mà Nội làm việc cống hiến cả cuộc đời. Nhìn qua cái văn phòng ngày xưa của Nội, hồi còn nhỏ Nội dắt con vào chơi. Con thấy chỗ đó Nội vẫn ngồi, uy nghiêm bên bàn làm việc, trong trí nhớ của con.

Mỗi lần giữa cuộc đời con vấp ngã, con lại nghĩ về Nội, để có động lực, có niềm tin. Con vẫn tin rằng, sau lưng con, Nội luôn luôn dõi bước, luôn luôn bên cạnh đưa cháu mình.

Bởi, hơi thở của Nội, là sự trưởng thành của con.

Nội mãi tuyệt vời. Cho dù bây giờ Nội ở đâu, những lúc con yếu lòng, vắng vắng ở đó cũng có lời vỗ về của Nội.

Nội, là nơi thiêng liêng và bình yên nhất của gia đình và những đứa cháu.

Con nhớ Nội nhiều!

Mẹ đón con về

Hai đứa là bạn của nhau, cũng không thân lắm, kiểu xã giao dăm ba ngày hẹn nhau vài chầu rượu. Hôm đó, Tùng gây gổ với bọn côn đồ lạ, ẩu đả mạnh. Bên kia rút dao, lao vào đâm Tùng một nhát. Nhân thấy bạn bị đâm, chạy lại đỡ cho bạn. Rồi thêm vài nhát nữa.

Ngày đó, hai đứa còn trẻ lắm.

Mẹ của Nhân với Tùng lên chùa, xin được gửi vong linh hai thằng con trai mình vào chùa cho nhẹ nhàng mà siêu thoát. Ngày cầm di ảnh con, hai bà mẹ chỉ nhìn xa xăm. Kịp chảy vài giọt nước mắt lăn dài, rồi rơi xuống. Tan nát lòng.

Người ta thường nói, mất cha mất mẹ thì gọi là mồ côi, mất vợ mất chồng thì là góa phụ góa phụ, còn mất con thì chẳng có một từ nào để gọi. Bởi, nỗi đau quá lớn, chẳng có gì để gọi tên.

Nhân là con út trong nhà, mới 29 tuổi, cũng ở cái xứ này, chỉ còn một người mẹ giáo viên sắp nghỉ hưu. Ngày Nhân mất, mẹ không bước nổi ra cửa nhà. Chôn cất xong, cứ kiếm đại chỗ nào đi, đi đã rồi về, vô thẳng phòng. Không dám ngó lên bàn thờ con. Vì sợ, sợ gọi con mà không lời đáp trả.

Nhà Tùng cũng trong cái tỉnh này, nhưng tận cuối, cách chùa tới hai ba trăm cây. Chiều nay người đàn bà đau khổ đó - mẹ Tùng - đến gặp tôi. Bà xách trên tay bó bông và bịch trái cây, khuôn mặt hốc hác, khuôn người nhỏ nhắn, đen nhẻm, khắc khổ.

Thầy, con là mẹ của Tùng nè Thầy. Bữa con với mẹ Nhân lên gửi hai

cháu nó vô chùa nè. Khổ, đi xe từ sớm đến giờ mới vô được đây. Người ta chỉ đường lên xe máy bận mới thấu. Chẳng qua là lên xin Thầy cho con đưa thằng nhỏ về dưới đó nhang khói, chứ để trên này không bà con thân thích, thấy tội. Với con cũng già cả rồi, không có lên thường xuyên được. Lỡ rồi sau này chết, không ai đưa nó về. Thôi Thầy cho con rước nó về, mình không thấy nó chứ nó thấy mình cũng được. Mẹ con hú hí với nhau cho đỡ hiu đỡ quạnh. Chứ cứ nghĩ mẹ thì ở dưới đó, con nó trên này một mình, nhiều lúc nghĩ, ngày nó chết cũng không được gần mẹ, giờ vậy rồi cũng mẹ con mỗi xứ. Thấy thương lắm Thầy ơi.

Bà cười, một nụ cười ám ảnh, giấu vội cảm xúc vào trong. Con người cứ lạ, khi đã đau quá rồi, chẳng muốn khóc nữa, mà có cười cũng lại mím môi, sợ cười mà bật thành tiếng.

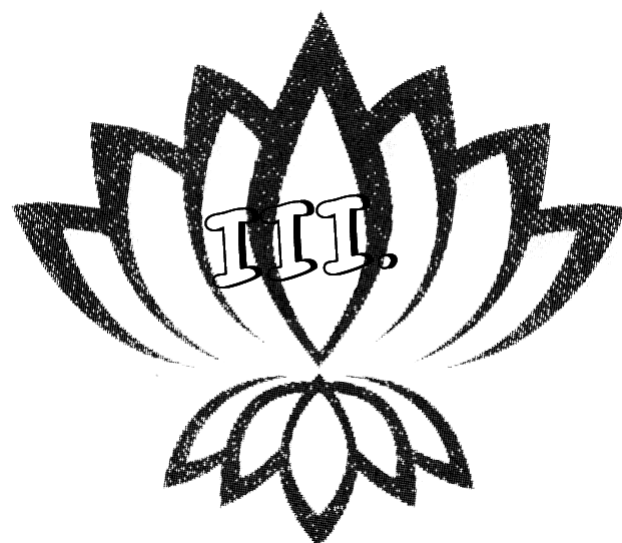
Tôi giải thích cho bà hiểu, rằng hương linh sống bằng tâm thức, tức khi tâm tưởng họ ở đâu là họ ở đó. Người chết, không có như người sống muốn chuyển nhà thì thủ tục giấy tờ hộ khẩu gì hết. Chỉ cần nén hương tâm thành, thì ở đâu họ cũng tới được. Thà không nhà không cửa, đây có nhà còn có mẹ, thì đi đâu nó cũng về với mẹ, cứ nghĩ vậy là nó ở bên cô rồi!

Bà lại cười, nụ cười mãn nguyện. Ủ, đi đâu nó cũng về với con hết. Con của con, con hiểu mà.

Bà lên chỗ bàn thờ, đặt đĩa trái cây lên. Chỉ nói vồn vện một câu.

Về với mẹ nha con.

MỘC
TRÂM

Chọn nghề, nghiệp chọn

Thằng nhỏ, gọi Sư phụ tui bằng cậu. Ở dưới miền Tây, ba mẹ nó tổng lên xứ Tây Nguyên này. Phải gọi là tổng vì dưới đó nó cũng thuộc dạng ngoan, ai nói gì cũng nghe, chỉ có cái không chịu hiểu. Tuổi này nó thế, cứ cho là mình đúng, ai nói gì mặc kệ. Kệ riết rồi người ta cũng kệ nó luôn.

Ba mẹ nó dưới miền Tây, cũng thuộc dạng chức quyền. Nó con một, kỳ vọng biết bao nhiêu. Bữa nó ngồi tâm sự, nói thiệt với Thầy chó con muốn làm chủ cuộc đời con, con muốn sống theo đam mê của con mà cả nhà từ trên xuống dưới chẳng ai hiểu con cả, ai cũng nói con khùng.

Hỏi nó muốn làm nghề gì. Nó nói thợ xăm.

Tui bật cười, nó trợn mắt. Nói đó, đến Thầy cũng còn cười con mà.

Tui nói không. Nhóc, thế này nhé, trên đời này kể cả ba mẹ mình, chẳng ai sống hộ ai cả. Một đứa con nít lớn lên, hết mười tám tuổi, nó đủ khả năng chịu trách nhiệm với cuộc đời sau này của nó. Việt Nam mình ảnh hưởng tư tưởng của người Á Đông, cái gì cũng ba mẹ ba mẹ sắt. Vì cái gì, vì chữ hiếu.

Thế hệ trẻ ngày nay năng động rồi, nếu cứ giữ khư khư cái chữ hiếu rồi cuộc đời sau này ai chịu. Hiếu thể hiện ở nhiều mặt, không phải phó thác cả cuộc đời mình và sự nghiệp vào ba mẹ gọi là hiếu. Nếu ba mẹ đã đồng ý cho con bước ra khỏi cánh cửa nhà, thì ngay lúc đó, vị trí của ba mẹ là ở sau lưng cổ vũ và nâng đỡ những lúc vấp ngã. Vậy thôi. Còn lại, phía trước, làm gì là việc của nó. Mà nếu cảm thấy vẫn muốn kiểm soát con

mình mãi, thì cứ nhốt nó trong nhà. Nhắm nuôi nó được thì nuôi.

Thầy có quen một anh, thích làm kỹ sư thiết kế. Ngặt cái ba mẹ từ trước giờ ao ước có đứa con làm ngân hàng, mà hồi đó cái nghề ngân hàng là nổi, oách dữ lắm. Có người nhà nghe nói làm trong ngân hàng, ông bà nào cũng mát mặt, người làm trong ngân hàng cũng mát, bởi ở trong phòng máy lạnh không. Thế là bắt thằng nhỏ một hai thi vô tài chính ngân hàng, rồi học ra chui vô cái ngân hàng làm việc. Anh này vì chữ hiếu, có dám cãi đâu, cũng cắn răng làm trong đó được hai năm. Bức quá, chịu hết nổi, bỏ làm. Bởi ngồi trong ngân hàng mà cứ lấy tiền xếp hình nhà máy thì tâm trí đâu mà làm. Cái đi học lại ngành kỹ sư. Trễ, nhưng được cái học thứ mình mê. Ra làm kỹ sư ngon ơ, tiền đem về cả thúng.

Nói vậy để hiểu, công việc, ngoài kiến thức ra còn phải có đam mê. Nghề nào cũng vậy, không có đam mê thì đẹp, không bền, mười ngày nửa tháng là bỏ. Làm nghề nào cũng được, chỉ cần có đam mê là con người ta sẵn sàng sống chết vì cái nghề. Ngay cả những người lao công quét rác mà có đam mê mạnh thì cho dù có người xúi làm nghề khác cũng chẳng làm, đam mê quét rác là quét rác, vậy thôi.

Khi làm với đam mê, lỡ công việc có trục trặc hay thất bại một lúc nào đó, cái đam mê nó lại kéo mình đứng dậy, tiếp tục đi. Như ở bên một người, chỉ cần còn yêu, sóng gió bao nhiêu cũng còn bên nhau được. Một khi đã hết yêu, chút chông chênh cũng làm hai người chia đôi ngã. Còn làm vì trách nhiệm, vì sĩ diện, vì đồng tiền... chỉ cần một chút thất bại thôi, năm luôn chẳng thèm đứng dậy.

Nghề nghiệp sang hay hèn, không phải tính bằng tiền, mà tính bằng đam mê.

Chọn nghề mình yêu, mình sẵn sàng sống chết, sẵn sàng hy sinh và chịu trách nhiệm với cái nghề đó. Chẳng bắt ai chịu thay nên chẳng việc gì bắt

mình phải nghe theo cả. Cuộc sống này của mình, mình làm chủ, có quyền nghe và đúc kết, còn làm theo hay không là chuyện khác.

Đừng nghĩ ba mẹ thương con là hướng cho con những cái theo ý của ba mẹ. Đó là đang giết con mình. Mình chọn nghề, nhưng nghiệp nó chọn mình. Bây giờ có ra đường, cha làm giám đốc mà con thích đi móc bọ thì cũng chịu, đam mê của nó, biết sao giờ.

Nên cứ tiếp tục đam mê đi nhóc. Tuổi trẻ nó ngộ cái, là cái nghề nó chọn thay đổi theo từng cột mốc của cuộc đời. Mà thôi, nghề nào cũng được, miễn mình yêu nó.

Có thất bại cũng cười, chẳng trách ai.

Vẻ đẹp của thanh xuân

Tuổi trẻ mà không liễu lĩnh thì không phải là tuổi trẻ. Thanh xuân không táo bạo thì không phải là thanh xuân.

Tôi đã từng liễu lĩnh như vậy. Quyển sách này ra trong khoảng thời gian chông chênh nhất trong đời tuổi trẻ của bản thân.

Có người đã nói với tôi như thế này, kinh nghiệm có hai cách để học được. Một là từ người khác, hai là từ bản thân.

Kinh nghiệm học từ người khác, nghe thì thấy hay đó, bổ ích đó, có thể áp dụng được đó, nhưng để đem vào chính cuộc đời mình, còn tùy tâm trạng. Giống như đọc một quyển sách mình cảm thấy, ồ, tác giả cho ta quá nhiều kinh nghiệm, quá nhiều bài học xương máu, tự dặn lòng là sẽ ghi nhớ để sau này dùng lại. Nhưng khi đụng chuyện, chắc gì bản thân đã nhớ và thực hành theo. Hoặc có khi nhớ, bản thân từng mong rằng người rút ra đó là trường hợp hy hữu, có thể khác với bản thân, và mặc tình làm theo bản ngã mình mong muốn.

Như một đứa trẻ chơi với dao, kinh nghiệm bản thân biết nếu chơi với dao không khéo sẽ đứt tay, mình bảo đứa trẻ đó đừng nên nghịch. Nó có thể nghe, nhưng nó vẫn tò mò. Nó chẳng biết thế nào là đứt tay, hoặc nó không biết cảm giác đứt tay là như thế nào. Rồi một ngày không ai để ý, nó vẫn sẽ cầm lấy con dao mà chơi. Cho đến khi chính nó bị đứt tay tự khắc lần sau nó tự tránh.

Hoặc là người đi trước trên một con đường, biết đằng kia là vùng bùn đó, quay lại bảo mình là mày coi chừng đồng bùn trước mặt đó. Thì mình

sẽ nghĩ gì? Đúng. Thằng đó xui. Nên nó mới lộ trúng. Bản thân nghĩ mình sẽ may mắn hơn, hoặc có đi chẳng nữa sẽ khéo léo vượt qua, và mặc tình bước vào. Rồi, a - lê - hấp...

Cũng vậy, kinh nghiệm học từ người khác nghe là một chuyện, nhưng làm theo được lại là một chuyện. Trong nhà Phật có câu “Ấm thủy noãn lãnh tự tri”, tức là uống nước nóng lạnh tự biết.

Vả lại, để tìm được một người chịu ngồi lại chia sẻ cho bản thân những kinh nghiệm sương gió họ đã rút ra từ cuộc đời, hiếm lắm. Ngoại trừ người thân, gia đình, bạn bè tri kỷ... và từ sách.

Kinh nghiệm từ bản thân, mới là thứ lâu bền nhất. Chỉ cần một vài lần vấp phải, tự khắc biết đường tránh xa. Như một người đầu bếp học làm một món ăn mới, phải tự tay họ chọn nguyên liệu, chế biến, nêm nếm, ra một món ăn hoàn chỉnh và chính miệng họ nếm cái món ăn đó, họ mới biết lần sau nên chọn nguyên liệu thế nào, tiết chế liều lượng, cân đối gia vị ra sao. Vài lần như vậy, món ăn đó càng ngon, và họ có kinh nghiệm. Thật ra, chẳng có một cái gì thành công mà không cần kinh nghiệm. Có thể ngay lần đầu thử mà thành công, đó là may mắn. Dĩ nhiên, phải có năng lực mới có thể tạo được thành công ấy, nhưng xin nhắc lại, đó là may mắn.

Thay vì ngồi chờ dịp để rút kinh nghiệm, tại sao không tự tạo cơ hội để có được kinh nghiệm?

Thay vì đi vào con đường có sẵn để tìm xem chỗ nào bùn lầy, chỗ nào sỏi đá. tại sao không tự tạo ra cho bản thân một con đường?

Tại sao học một món ăn người khác đã làm để rút ra kinh nghiệm mà không tự tạo ra một món ăn mới?

Cái rút ra được đằng sau đó, không chỉ là kinh nghiệm. Mà còn là bản lĩnh.

Lỗ Tấn đã từng nói “Trên đời này làm gì có đường, người ta đi mãi rồi

thành đường thôi.”

Dám nghĩ, dám làm, dám chịu. Tôi gọi đó là liều lĩnh.

Liều lĩnh sinh ra từ bản lĩnh.

Thanh xuân cần như vậy.

Hạnh phúc của cưng là gì?

Bữa nói chuyện với ông bạn, ông kêu hạnh phúc của ông là mỗi ngày phải dành hai tiếng để đá banh, hay là ngồi trong cái quán cà phê nào đó, mở một quyển sách tiếng Anh ngồi đọc giữa đám người xa lạ.

Cái ông hỏi hạnh phúc của mình, mình chịu, không kể hết được. Nói đại, ờ, cũng giống ông, nhưng mỗi ngày tui dành hai tiếng để đọc sách, không đọc chịu không có được.

Ông kêu sao tui không có hứng đọc sách kìa, mỗi ngày hai tiếng đá banh, còn thời gian còn lại lo cho việc tu. Mình nói tui thì khác, tui dành hai tiếng để đọc sách, thời gian còn lại tui xía xói những người không đọc sách. Hai đứa cười phá lên.

Sáng nay, đọc quyển sách về hạnh phúc của Rosie Nguyễn, cái rồi danh sách hạnh phúc nó tràn về. Ghi lại mới thấy, thì ra cái cuộc sống này, hạnh phúc dễ kiếm vô cùng, quan trọng là có nhận ra nó không. Chứ ngoài kia, khối người đi tìm hạnh phúc. Tìm không ra, rồi so sánh bản thân mình bất hạnh. Kể mấy bạn đang loay hoay đi tìm hạnh phúc nghe, vài điều đơn giản.

Hạnh phúc, là khi cất bước ra khỏi xứ mình, cánh cửa xe khép lại vẫn có người vẫy tay tạm biệt. Đi đủ xa lại nhận được dòng tin nhắn, nói nhớ, nói thương, nói đi nhanh rồi về.

Hạnh phúc, là có những đứa bạn, mấy lúc buồn, gọi nó, nó kêu cà phê đi, tui tới chờ. Tới nơi hai đứa ngồi, chẳng bàn đến chuyện buồn cái chi,

nói chuyện thiên chuyện địa, cười đã, rồi về.

Hạnh phúc, là khi bước chân vô nhà sách, buồn cách mấy cũng cười. Lao vô như con quỷ đói, hăm hở chọn sách mình ưng, đưa cho đứa sau lưng cầm rồi chọn tiếp, mặc cho nó lải nhải phía sau. Tới đó, hết tiền nhưng vui.

Hạnh phúc là cầm trên tay quyển sách hay, mở ra áp mũi vô người như con nghiện, không mùi gì thơm hơn mùi sách. Ngấu nghiến nó đến trang cuối cùng, gấp sách lại còn trắc lười trách thầm tác giả, mắc gì hồng viết dài hơn.

Hạnh phúc là khi bước vô mấy quán là nơi trú ngụ của mấy con mọt sách, thấy mình với túi nó như bà con, hồng quen cũng bắt chuyện. Hỏi mày đọc sách gì đấy, nó kêu sách dạy nấu ăn. Nó hỏi còn mày đọc sách chi, tao đọc sách dạy không nấu mà vẫn được ăn. Rồi mỗi đứa một góc, sống trong cái thế giới riêng của mỗi người. Ấy vậy mà thấy vui, chớ bước vô mấy chỗ bàn toàn chuyện kinh tế nước Mỹ, thấy không hợp, xin cáo từ.

Hạnh phúc, là khi chạy xe ngoài đường dừng đèn đỏ, thấy kế bên có cậu nhóc ngồi sau xe mẹ chở, nhìn mình chăm chăm, khều áo hỏi mẹ đó là ai, mẹ kêu suyt, nói nhỏ thôi, coi chừng bị bắt cóc đó con. Mình quay lại, bậy chị ơi, hôm nay mừng một em ăn chay. Mấy xe gần đó ai cũng cười.

Hạnh phúc, là khi đi trên chuyến xe cùng người lạ, chợt mở bài nhạc mình thích lên, bất giác lại hát theo. Mấy người ngồi chung trọn mắt, Thầy mà hát hay dữ. Mình cười nhẹ, biểu thương thôi.

Hạnh phúc, là những ngày thấy chơ vơ, có người chở mình đi khắp mấy đoạn đường, chọc nhau rồi cười phá. Là có những đứa chịu nói chuyện không đầu không đuôi, nhưng tới lúc chông chênh, nó lại tình cảm đến lạ kỳ.

Hạnh phúc là khi trả lời những tin nhắn từ người lạ, có thể là lời cảm ơn

vu vơ vì đọc được bài viết nào đấy. Có thể là những sẻ chia, vui buồn, những điều thầm kín, họ chọn mình để gửi trao câu chuyện. Chẳng biết khuyên nhiều, chỉ đơn giản là làm người lắng nghe chân thành.

Hạnh phúc là khi gặp ai đó buồn, mình chọc phá vài câu, rồi họ nhăn răng cười. Mặc dù nỗi buồn không hết, nhưng ít nhất có mặt niềm vui thì nỗi buồn cũng trở nên vô nghĩa.

Hạnh phúc là khi chán cái cảm giác chui rúc trong cái thành phố chật hẹp, xách ba lô lên và đi đến nơi nào đó thật bình yên, làm những điều mình thích mà người ta cho là quái thai dị hợm.

Hạnh phúc là khi chạy xe ngoài đường, gọi với qua xe kế bên kêu chưa gạt chân chống, chạy một đoạn cũng có người chạy theo, gọi Thầy ơi quên tắt đèn xi nhan.

Hạnh phúc là khi ngồi viết những gì mình thích, những gì mình suy nghĩ, được đăng lên và mọi người đón nhận, rồi chia sẻ, đồng cảm với nhau. Rồi cũng có những lúc những cơn mưa gạch ngập tràn phải hứng lấy, chắc là mình chưa hiểu nhau. Nhưng cũng cảm ơn người cho tôi lời chê trách để bản thân hiểu, cầm gạch thì dễ, cầm bút mới khó nhiều.

Hạnh phúc là khi đi xa mua quà, về tặng người mình thương quý, dù chê ỏng chê eo, chê đồ mắc đồ rẻ mà cũng xài, cũng ăn cho hết, xong còn nói, mua chi ít dữ vậy.

Hạnh phúc là khi đi ngang qua hồ có tượng Bồ Tát Quan Âm, một em bé chắp tay đứng bên mẹ đọc to lời cầu nguyện, cầu cho Bồ Tát Quan Âm được mạnh khỏe bình an.

Hạnh phúc là khi đi thật xa, thật lâu, rồi trở về, có người vẫn chờ đợi, vẫn ngóng trông, có người mình yêu thương, gói đầu vào tình thân mà ngủ một giấc an lành.

Hạnh phúc là khi sáng ra và mở mắt dậy, thấy mình vẫn còn tự tại để nói

lời yêu thương, làm điều ý nghĩa. Là khi người ta thấy mình mà mỉm cười hạnh phúc. Là lúc trải tất những sướng khổ buồn vui, được chiêm nghiệm và học hỏi. Ngẫm lại, được làm người đã là hạnh phúc lắm rồi.

Hạnh phúc kể ra không biết khi nào mới hết, quan trọng là tâm hồn cảm thấy an yên và thư thái, một phút giây thôi cũng là một phút cuộc đời vơi đi cái khổ. Đời sinh ra đã khổ, mắc gì không tìm cho mình những lúc bình yên.

Bởi hạnh phúc không hề xa xỉ như người ta vẫn nói, mà nó bình dị, giản đơn, vấn đề ở chỗ người ta có chịu bao dung và chững lại thay vì rong ruổi lan man cho mình là người bất hạnh.

Rồi cũng có lúc giật mình khi người khác hỏi.

Hạnh phúc của cưng là gì?

Nghề phục vụ

Mấy bạn mới ra đời, bắt đầu đi làm, kiếm tiền tự lo cho bản thân, cứ sợ cực. Hỏi đi làm gì thì nói đi làm phục vụ. Ba mẹ ở nhà lo, nói trước giờ nó sướng, ở nhà không động tay động chân, giờ đi làm không biết có chịu nổi không?

Cứ để nó đi, để nó biết, “được” phục vụ người khác, học được rất nhiều điều.

Xưa nay, ai nói gì hễ động đến mình là gân cổ lên cãi, thẳng cho bằng được. Ra làm phục vụ, khách nói sai nói đúng cũng im, cúi đầu dạ. Bởi một trong những điều tối kỵ của nghề phục vụ là không được đôi co với khách. Nếu đôi co, một là ly nước vào mặt, hai là nghỉ việc.

Xưa nay, tiền xài của ba mẹ, có thương nhưng không tiếc, kiểu vứt bừa ra cửa sổ. Rồi thanh minh, sau này làm con trả lại. Bây giờ đi làm, tiền tính bằng từng giờ đồng hồ, một phút chênh mảng là tiền lại vơi. Mua cái gì đều cân nhắc, biết tiết kiệm hơn, biết quý đồng tiền mình tự kiếm.

Xưa nay, không dễ ai bắt nạt được mình. Bây giờ đi phục vụ, trên là chủ, dưới là khách. À không, khách và chủ đều ở trên, đồng nghiệp cùng thân phục vụ nó cũng ở trên luôn, một mình mình đứng dưới. Nhiều khi ức muốn khóc, cũng im lặng, nói lần sau em rút kinh nghiệm. Bởi vậy mới học được chữ nhẫn, biết lắng nghe nhiều hơn.

Xưa nay, những loại người trải qua chỉ gói gọn trong gia đình và trường học. Bây giờ, đứng giữa cuộc đời rộng lớn, lắm người đầy ma. Loại người nào cũng có. Có người ăn mặc bình dân lộc xộc, nhưng khí chất trượng

nghĩa, cung cách đường hoàng. Có loại người bề ngoài sáng láng trơn tru, chỉnh tề lịch thiệp, nhưng cư xử bất hảo vô liêm. Nhờ đó cũng học được cách nhìn người, tùy hạng người mà đối đãi.

Đi làm phục vụ, mới thấy chẳng ai là cho không ai cái gì. Người ta bỏ tiền ra để được phục vụ, có khi nhận tiền tip, tức là đồng ý với việc chịu hết những yêu cầu vô duyên của khách. Có khi còn quỳ xuống lau vết bẩn lỡ làm rơi trên chiếc giày của đứa con nít đi cùng. Học được cách bớt tin người, ngoài ba mẹ mình ra, chẳng ai là yêu thương mình vô điều kiện.

Mấy đứa hay hỏi, giờ con mới đi kiếm việc làm mà không biết làm gì đây.

- Phục vụ!

Mấy cái quán nhậu hay nhà hàng, coi vậy mà cả một kho bài học. Nếu được, cứ thử đi.

Đặc ân của tuổi trẻ

Tôi đã từng sai, sai rất nhiều.

Và chúng ta, những người trẻ, ai cũng từng sai. Nếu hỏi tôi hành trang của tuổi trẻ tôi có gì, tôi sẽ trả lời đó là sai lầm và vấp ngã.

Chẳng có một đứa trẻ nào đến lúc trưởng thành mà chưa từng sai. Nếu đã trưởng thành mà thấy mình chưa có gì sai, thì chỉ là một đứa con nít sống lâu năm. Trưởng thành ở đây là lớn tuổi, chứ nếu không sai, chẳng ai trưởng thành.

Chúng ta chỉ may mắn hơn nhau ở chỗ, có người chỉ ra rằng bản thân mình đang sai. Còn không may mắn, mày sai kệ mày, rồi bản thân mày tự thấy.

Tôi không biết bản thân có phải là người may mắn không, nhưng khoảng thời gian tuổi trẻ của mình, tôi gặp rất nhiều người như vậy. Tức là đã cho tôi biết, bản thân mình sai chỗ nào.

Tất cả mọi thứ trên đời này đều có lý do của nó. Ngay cả việc họ chỉ cho mình cái sai, điều họ cần là bản thân mình phải đứng dậy đi tiếp, để sửa. Chẳng ai rảnh đến mức ngồi phân tích cho mình thấy cái sai rồi để mình lùi bước cả. Có thể dừng lại, đi con đường khác, tuyệt đối không quay lại. Khi gặp khó khăn, cái cần là tìm ra phương pháp, chứ không phải tìm đường rút lui. Còn nếu đã muốn rút lui, chẳng phải tìm đường, chỉ cần quay lưng là được.

Được sai lầm là một trong những đặc ân của tuổi trẻ. Và có lẽ là cả đời người.

Nếu một người ngồi trước mặt ta mà cuộc đời họ quá nhiều hoa hồng, chưa từng vấp ngã lần nào, chưa từng có một quyết định sai lầm nào, chưa từng làm trái ý ai, một cuộc đời vô cùng hoàn hảo. Thì xin lỗi, đừng ngồi chung với họ. Hãy đưa họ lên bàn thờ. Vì chỉ có những bậc thánh mới hoàn toàn hết lỗi.

Đức Phật từng dạy, trên đời có hai hạng người dễ thương nhất. Một là không bao giờ gây ra lỗi. Mấy người này, nhìn phát là thấy dễ thương, khỏi bàn. Hai là người có lỗi, nhưng biết ăn năn và sửa chữa. Biết ăn năn thôi thì dễ thương chút chút, nhưng tiếp tục sai nữa thì dễ thương lại chuyển thành dễ ghét. Còn biết ăn năn rồi mà sửa chữa, không bao giờ lặp lại, thì trời ơi, dễ thương hết biết, nhìn mặt là muốn nhào vô nựng. Gặp mấy người vậy, mắc gì không chơi?

Nếu đã quyết định làm một việc gì đó thì đừng sợ sai, mà đã sợ sai thì đừng làm, đó là kém bản lĩnh. Thôi ở nhà bú tí mẹ, chứ đừng đứng giữa đường rồi cứ lưỡng lự sợ này sợ kia. Choáng chỗ. Né đường cho người khác đi.

Tui có nhóc bạn, nói bạn chớ nhỏ hơn tui vài tuổi. Gọi bạn không phải vì nó trẻ, mà để bản thân khỏi già. Nó định đi làm riêng sau bao nhiêu ngày học nghề. Nhờ tui tư vấn. Trông nó rất hào hứng, nói chuyện mà tay chém gió phần phật. Nói tao quyết định rồi, tao sẽ ra đời lập nghiệp, chẳng có gì làm tao chùn bước được mày ạ. Điều tao lo, chỉ là tiền đâu ra làm riêng đây, rồi ra riêng, ông Thầy dạy nghề cũ lại nghĩ tao phản bội, chưa kể lỡ thất bại thì sao mày, rồi lấy gì tao ăn, mà thất bại thì nhục lắm mày ạ, ra đường biết nhìn ai, rồi lỡ thất bại hoài chẳng ai lấy tao, rồi tao ế cả đời à?

Thôi thôi, làm ơn, đi về nhà uống sữa.

Ai cũng có những ngày xưa

Đó gọi là thời học sinh.

Năm ngoái, lúc tốt nghiệp lớp mười hai, muốn viết một cái gì đó, để lưu lại cái ngày sắp không còn là học sinh. Mà rồi cũng không viết được, mặc dù cảm xúc đến vô cùng.

Chiều nay, cũng một năm sau đó, ngoài trường, tụi mười hai, mà mình gọi là đàn em, nó lại tổng kết, lại liên hoan và lại chia tay như mình của một năm về trước.

Tự dừng trong lòng lại thấy ngổn ngang, cứ dỏng tai lên nghe từng câu từng chữ, coi tổng kết năm nay, có như mình năm ngoái, có vui, có tâm sự, và có quyến luyến vậy hay không.

Và tự dừng lại nhớ, mười hai năm của quãng đời học sinh, cũng dào dạt, cũng ranh ma, cũng nhẹ nhàng, cũng sâu đậm chẳng khác gì người ta.

Thật sự thì ai cũng có những ngày xưa. Có khi để mười mấy năm sau này, vô tình gặp lại nhau, hoặc bữa họp lớp, hay hẹn nhau ra một quán cà phê nào đó, kể lại cho nhau nghe. Rồi có đưa tặc lưỡi, nhìn xa xăm, hồi đó vui dữ tụi bay ha.

Hay cũng có người, giữ mãi những thứ đó trong lòng, để gọi là kỷ niệm, để gọi là cái ngày xưa.

Ngày xưa của mỗi người không giống nhau. Có người thì êm đềm, nhẹ nhàng đến phát nhạt, đến khi cần nhớ lại chính mình còn không đủ nhớ. Có người thì dữ dội, đậm đà, ghi cả dấu ấn vào đầu mình và người khác. Tới khi người ta nhắc lại, biểu sao mà nhớ hay dữ? Tại hồi đó mà trọi quá

mà.

Người ta thường nói, sau này gặp lại nhau, cái để nhắc lại chính là kỷ niệm, chứ không phải là những con số. Vậy nếu có thể, cũng nên trốn học vài lần cùng đám bạn, để biết được kỷ niệm là gì.

Mỗi người có một cách để nhớ về ngày xưa của mình. Có người nhớ về những con điểm cao ngút trời, chuyên này chuyên nọ, bằng này bằng kia.

Có người lại nhớ về những ngày trốn học, cùng tụi bạn chui qua lỗ chó sau góc trường, hay leo tường rào rồi cái quần bị rách.

Có người lại nhớ những ngày cùng nhau bị phạt, số đầu bài lúc nào cũng nhắc đến. Con trai nó nhớ đến những lúc cầm đầu đi đánh lộn, ăn vặt trễ giờ là tụi con gái nhận tên.

Cũng có người lại nhớ những ngày yêu, những mối tình học sinh ngây thơ mà trong sáng. Nhớ con nhỏ ngồi bàn trên, con trai không bao giờ ăn vặt, mà đành chấp nhận mua đồ ăn nhét vội vào ngăn bàn nhỏ đó. Hay tụi con gái cứ nhớ đến anh chàng đeo cặp chéo, đụng mặt nhau mỗi lúc dắt xe vào trường. Những cái ngày nhớ nhung, chờ đợi, giận dỗi vu vơ, bỗng chốc cũng ứa màu theo tấm thư tay lâu rồi lục lại.

Ngày xưa, cái thời điểm vô chừng. Người ta chẳng biết ngày xưa là khi nào, ngày mấy, tháng mấy, năm bao nhiêu. Mà chỉ biết nó đã là quá khứ, là dòng nước trôi đến tận đâu rồi.

Ngày xưa, nó chỉ đẹp khi còn nhắc lại. Nhắc xong rồi cũng thôi, và cũng chẳng mong được quay lại. Vì quay lại rồi, biết nó còn đẹp nữa hay không.

Thật sự, ai cũng cần có những cái ngày xưa, để mình biết trân trọng ngày hôm nay hơn. Ngày xưa thì ai cũng có, đẹp xấu gì cũng có mình tham gia, quan trọng là nhớ được bao nhiêu và trân trọng được những gì. Giống như ngày xưa mình còn đói khổ, nhớ lại để trân trọng cái đủ đầy hôm nay. Chứ rồi hôm nay đủ đầy, lại phung phí, sau này cũng nhắc lại cái ngày xưa,

giá như hồi đó mình cũng biết trân trọng.

Có những ngày xưa ám ảnh con người ta đến tận bây giờ. Có thể một tình huống nào đó khiến bạn phải xấu hổ, mất mặt với mọi người, hay nó mãi là dấu chấm đen phá đi trang giấy trắng bạn giữ gìn. Nỗi đau đó lớn đến độ, nó lấp đầy cái ngày xưa của bạn, để người ta khi nhắc lại, cái ê chề của ngày đó lại hiện về. Thành ra lại hận, lại ghét cái ngày xưa. Nhưng không có quá khứ thì lấy đâu ra cái ta của hiện tại?

Có một câu nói, quá khứ là thứ mãi mãi và duy nhất không bao giờ thay đổi được, việc bạn có thể làm bây giờ là quên hẳn nó đi, hoặc không, hãy thay đổi cách nhìn về nó.

Không ai tắm hai lần trên một dòng sông, Heraclitus đã nói như vậy. Dòng sông thì vẫn còn ở đó, nhưng nước vừa tắm xong nó đã không còn đọng lại. Bởi quy luật của cuộc đời này là luôn luôn biến chuyển, biến chuyển đến từng giây từng phút. Tất cả mọi thứ cái gì rồi cũng khác. Hôm nay nó là chuyện của hôm nay, nhưng ngày mai nó lại thành quá khứ. Tính đào thải khắt khe của vũ trụ đòi hỏi con người phải luôn chấp nhận những gì đã diễn ra và làm quen với cái mới ở hiện tại. Chính vì phải thay đổi, con người mới tồn tại. Bằng không, cứ ôm mãi trong lòng cái quá khứ xa xôi, cũng chính là bạn đang tự đẩy lùi mình về sau giữa cái xã hội này.

Tôi đã từng được hỏi một câu hỏi và rất lúng túng để tìm ra câu trả lời. Rằng tại sao nước trong ao lại đục và nước dòng sông lại trong. Bởi vì nước trong ao không có sự biến chuyển, cứ đọng lại và quanh quẩn trong cái phạm vi hạn hẹp, còn nước của dòng sông thì lại chảy mãi, vận chuyển liên tục nên nó lại trong. Con người cũng vậy, chấp nhận thay đổi là cách để tồn tại và làm mới mình, có cái mới thì mới có văn minh, có xua đi quá khứ để bằng lòng hiện tại mới là tư duy tích cực.

Vậy nên, ai cũng có những ngày xưa, không cần biết là xấu hay tốt, quan trọng là cách nhìn nhận của bản thân. Tất cả, rồi cũng sẽ trở thành kỷ niệm. Kỷ niệm đẹp là bởi vì nó chỉ có một lần.

Ngày hôm nay cũng sẽ là quá khứ của ngày mai và là ngày xưa của một ngày nào đó, vậy nên cứ sống tốt. Còn việc của ngày xưa, cứ gửi nó một lời cảm ơn, rồi gấp lại. Cất sâu vào lòng.

Khóa chặt.

Ngẫm (3)

TRÀ

Trà, uống trà gì không quan trọng, quan trọng là không gian.

Cũng một loại trà, đứng trên cái ghế nhựa trước thềm sân, hai ba cụ già nhấm nháp thả thêm làn khói thuốc. Đó là trà quê, trà truyền thống.

Cũng một loại trà, bỏ thêm vài cục đá, đứng trong cái ca. Bên góc vỉa hè, với cây đàn guitar, vài ba cậu thanh niên ngồi chém gió, thỉnh thoảng bắt bài đơn phương khi cô nàng nào ghé ngang. Đó là trà thanh niên, trà chém gió.

Cũng một loại trà, trong một không gian sang trọng, trên sân khấu một tay guitar đánh bài nhạc Trịnh, một người đàn bà vận áo dài kiêu sa cất giọng. Thỉnh thoảng chiếc mũ bass đen chìa trước mặt, đặt vào đó vài tờ tiền lẻ, nhấp một ngụm trà rồi ngược nhìn ánh đèn mờ lung. Đó là trà thượng lưu, trà những người đang trải.

Cũng một loại trà, pha lẫn nét trầm thoang thoang bay, một điệu nhạc Thiền vắng vắng, nói chuyện với nhau về đạo lý, về sự đời. Đôi khi tìm đến để tìm khoảng bình lặng trong tâm hồn. Đó là trà Thiền, trà đạo.

Tùy vào mỗi không gian mà trà có một cách tận hưởng và giá trị của trà theo đó mà khác đi.

Trà không say mà làm người ta nghiện, nghiện cái trầm tư, nghiện cái già.

Một người ngồi uống trà, nhìn qua có thể thấy họ già đi trong phút chốc. Mỗi người tìm đến trà, cũng là một câu chuyện và cả một lý do.

Chỉ là đêm nay bỗng dưng muốn uống trà, lại nhận thấy một điều. Tùy thời điểm bên tách trà, ta không quyết định giá trị của trà, mà trà quyết định phong thái của ta.

Ví dụ đêm nay, tôi gặp trà bên nén trầm, điệu nhạc, thêm mấy con chữ cùng áng văn. Tôi thấy mình như một người cùng tử, bỏ chuyện giang sơn, kể chuyện trà.

Làm nhanh còn kịp

*C*òn trẻ, ít nhất phải một lần tự nấu cho bản thân mình một bữa ăn, nếu được thì rủ đưa bạn thân của mình ăn cùng, nó sẽ cho nhận xét đúng. Ngon cũng được, dở cũng được. Tin tui đi, thử những thứ chưa bao giờ thử nó thú vị lắm. Cái cảm giác chờ đợi thành quả của mình trên nét mặt của người khác, chắc chắn bạn không bao giờ quên.

Còn trẻ, ít nhất phải một lần tiêu hết số tiền mình đang có. Thử một lần liều lĩnh, bạn sẽ không tiếc bởi biết mình còn cả hai bàn tay. Lúc đó, tự khắc bạn sẽ suy nghĩ đến việc làm gì để có tiền. Tập tìm lối thoát cho cuộc đời đi là vừa.

Còn trẻ, ít nhất phải một lần thần tượng một ai đó đến cuồng, thật cuồng. Săn sàng mất ăn mất ngủ vì họ. Săn sàng bảo vệ thần tượng của mình khi ai đó kích động. Thử một lần mơ mộng, mơ ước đến một ngày được gặp thần tượng, nhớ nhung, quan tâm... để rồi biết được rằng trên đời này, không phải sự chân thành nào cũng được đền đáp.

Còn trẻ, ít nhất phải một lần đi du lịch một nơi thật xa với đưa bạn thân, hoặc một mình. Chỉ một mình, bạn sẽ tự làm quen với những khó khăn ở một xứ lạ. Sau này, còn rất nhiều khó khăn mà bạn phải đối mặt một mình lắm. Còn nữa, cảm giác đặt chân đến một nơi bạn chưa từng biết tới, nó thú vị vô cùng.

Còn trẻ, ít nhất tự mua cho mình một món đồ hiệu, thật đắt tiền. Đừng nghĩ là hoang phí. Thử hỏi, ví dụ trộm vào nhà, lấy đi tất cả đồ đạc của bạn, mà bạn không hề khóc lóc vì tiếc một món đồ nào đó, thì thật sự hơi buồn

đấy. Với lại, bạn cũng cần phải có một lần làm cho đám bạn lác mắt chứ, đúng không?

Còn trẻ, ít nhất phải dẫn gia đình đi ăn hoặc nấu cho họ một bữa ăn bằng tiền và bàn tay của mình. Họ là người duy nhất khen khi ăn đồ bạn nấu, họ là người duy nhất cần bạn khi định đưa họ vào một nhà hàng sang trọng. Phải ý thức được rằng, bạn càng lớn, thời gian ở bên họ càng ít đi.

Còn trẻ, ít nhất phải một lần yêu một ai đó đến rút hết cả tim gan mình. Yêu một lần cho đáng, không cần biết kết quả hay tương lai thế nào, cứ yêu cái đã. Thử hỏi đến già, nhớ lại chuyện ngày xưa, chỉ là những cái bóng mờ nhạt lướt qua, chẳng có ai là nhớ mãi, chẳng có cái vết cắt nào đậm sâu. Thì chán lắm.

Còn trẻ, ít nhất phải tỏ tình một ai đó, kể cả bạn là con trai hay con gái. Có hai trường hợp xảy ra, một là bạn sẽ có một ngày sung sướng nhất cuộc đời, hai là bạn sẽ có một ngày buồn nhất. Vui hay buồn, cũng phải nói. Biết đâu, người ta cũng thích mình.

Còn trẻ, ít nhất phải một lần nhậu thật say. Sáng hôm sau, hỏi lại đứa bạn hôm qua uống cùng mình, nó sẽ kể cho bạn nghe bạn đã nói gì, để biết được lâu nay, mình sống giả tạo đến mức nào, mình bạc đãi bản thân mình đến mức nào. Cái cảm giác mà say xin á, nó người lớn ghê lắm.

Còn trẻ, ít nhất phải sai một lần cho đáng, sai thật sai vào. Để thấy rằng, cuộc đời này chẳng ai đúng cả, chẳng có ai là hoàn hảo cả, và cũng chẳng có ai là cũng bao dung cho lỗi lầm của mình cả đâu. Sai xong rồi đi tiếp, lúc đó tự khắc bản thân biết sống chậm, biết sống sâu, và suy nghĩ nhiều hơn.

Trẻ mà, không chịu làm, đợi chừng nào mới làm nữa.

MỘC
TRÂM

Trụ trì rồi

Một người bình thường ngoài đời cứ học hành xong, có công việc, tự lo cho bản thân được rồi, bắt đầu kết hôn, có gia đình. Người ta nói là đã trưởng thành.

Còn người tu, cũng vẫn học, tùy theo khả năng mỗi người mà học. Có người thì học mỗi Trung cấp Phật học, xong rồi thôi, coi như có vốn kiến thức tạm đủ về mà tu. Hay là xác định học xong về ở với Thầy tổ, không cần trụ trì, nên không chú trọng nhiều về bằng cấp.

Cũng có người học lên Đại học, xác định học xong phải đi trụ trì một ngôi chùa nào đó, rồi hoằng pháp, dạy học, tiếp Tăng độ chúng.

Cũng có người học lên Thạc sĩ, có thêm kiến thức, để có thể làm giáo thọ của một trường Phật học nào đấy, làm giảng sư, cũng để có vị trí nhất định trong Giáo hội tiếp tục kế thừa những vị lãnh đạo đi trước.

Cũng có người lên tới Tiến sĩ, học về trụ trì một lần hai - ba ngôi chùa, đi giảng chỗ này chỗ kia, tổ chức khóa tu này khóa tu nọ, có vị trí đáng nể trong đội ngũ lãnh đạo Giáo hội.

Nhưng rồi học tới đâu đi chẳng nữa cũng tùy vào trình độ, hay đơn giản là nhu cầu của địa phương sinh hoạt. Quan trọng nhất, cũng là tu kiểu gì.

Vậy đó. Người tu đủ tuổi thọ Đại giới xong, học hành cũng mãn, về lại chùa xưa, Thầy tổ hay Giáo hội giao cho ngôi chùa nào đó về trụ trì, tự lập. Bắt đầu sứ mạng tuyên dương chánh pháp... người ta mới gọi là trưởng thành.

Ở trường Trung cấp Huế, tôi ở cùng phòng với một Sư huynh người Hà

Tĩnh, mới thọ Đại Giới năm ngoái, đang học Học viện năm thứ III. Thọ giới về xong, Sư phụ giao cho cái chùa ngoài Hà Tĩnh, chùa quê, nhưng ấm áp.

Cứ mỗi tuần học xong, Thầy ấy lại tắt bật chạy về Hà Tĩnh. Phần lo cho chùa, cửa nẻo ra sao, mùa mưa bão nước có tạt không, bà con tu tập kiểu gì. Mỗi tuần trước ngày về, lại linh kính đi mua một mớ đồ, sắm cho chùa từng chút, cái chuông, cái mõ, tượng Phật... đủ thứ.

Tháng nữa chuẩn bị Tết, Thầy đi in lịch, tặng bà con trong làng cho vui. Tết người ta vào nhà chúc Tết, thấy cái lịch trên tường có tên nhà chùa tặng, cũng nở mày nở mặt.

In lịch xong, lấy về. Thầy ấy mở ra coi, sẫm soi từng tờ, lật lật, nâng niu như sợ rớt số ra ngoài. Đếm, rồi lại lật. Tôi ngồi bên giường im lặng quan sát, Thầy ấy không nói, nhưng chắc là Thầy vui lắm.

Vui vì lần đầu tiên mình đi tặng lịch Tết. Lần đầu tiên cho người ta cái thứ mà hồi nhỏ cứ nghĩ là phải làm gì ghê gớm lắm mới có lịch đem đi tặng.

Vui vì trên tờ lịch đó in tên chùa mình. Mặc dù hồng phải tên mình, nhưng cũng vui, bởi chùa đó, mình trụ trì chứ ai.

Vui vì rồi cũng có ngày đường đường chính chính cầm tờ lịch trên tay đi tặng bà con, bạn bè. Nhất là, về nhà đưa mẹ, con trai mẹ làm trụ trì rồi. Mẹ cầm tờ lịch, tay rờ rờ trên cái tên chùa, hồng có quà Tết năm nào mẹ vui như năm nay.

Nghĩ cũng lạ, trụ trì rồi, người ta cứ tắt bật, nhưng cũng hay vui, vui từ mấy cái nhỏ nhất.

Trụ trì rồi, không còn là công tử ở với Sư phụ nữa. Bắt đầu tung cánh, bay đi, bay đến nơi nào cần, đi mà ban rải chánh pháp. Cũng đồng nghĩa với việc không còn nhõng nhẽo với Sư phụ nữa, bây giờ có gì phải tự lo, tự

xử với bất trắc của cuộc đời.

Trụ trì rồi, nghĩa là thời gian dành cho Sư phụ cũng ít đi. Phải lo cho Phật tử riêng, trần trở với việc chùa. Rồi những bữa cơm với Sư phụ cũng ít dần, lâu lâu cũng chỉ là bữa cơm hội ngộ ngày có giỗ. Nghĩa là không còn nói chuyện tâm sự nhiều với Sư phụ, vài ba bữa một cú điện thoại xa, hỏi Thầy có khỏe không, Thầy ăn cơm có ngon miệng không, huynh đệ ở chùa có đứa nào làm Thầy buồn không, hay lâu rồi con không về, Thầy có buồn không? Rồi cũng có những cuộc điện thoại ngây thơ về Sư phụ, đòi chỉ cách xử lý mấy việc không tên mà ngày xưa, Sư phụ làm có bao giờ chịu hỏi.

Trụ trì rồi, tự nhiên nhiều lúc thấy nhớ chùa xưa da diết. Nhớ tiếng mõ lốc cốc của chúng điệu chiều công phu, nhớ tiếng Hồng chung giật mình khi còn đang ngái ngủ. Nhớ cái nhà bếp Thầy trò ngồi ăn cơm mà rôm rả, cũng nhớ luôn cái ghế ngồi bao nhiêu năm trời muốn chai dít. Hồng biết mình đi rồi, đứa nào ngồi chỗ đó. Cũng nhớ luôn bà nhà bếp nấu ăn, vui thì cười ha hả, buồn thì bỏ muối cho đậm đà món ăn. Nhớ mấy cái la rầy của ông Sư phụ, mà hồng biết, Sư phụ cả đồng chuyện phải lo. Nhớ cây chôm chôm sau hè, bữa có trái cả chùa cứ quăn quanh khen chê đủ kiểu, bây giờ hồng biết mùa này chôm chôm có ngọt không. Vậy đó, đêm về nằm trong căn phòng mới, tự nhiên bao nhiêu kỷ niệm ùa về, chảy nước mắt. Tự nhiên thèm nhỏ miết, đừng có lớn để đi trụ trì, xa chi rồi nhớ...

Trụ trì rồi, là bao nhiêu việc phải lo, toàn là mấy việc trước giờ thấy Sư phụ làm tưởng dễ lắm, bây giờ một chút thôi cũng mệt. Tự nhiên thấy thương Sư phụ quá chừng.

Trụ trì rồi, có Phật tử rồi, bắt đầu dạy bảo, hướng dẫn đủ điều, mới thấy chúng sanh khó độ. Tự nhiên thấy xấu hổ khi ngày xưa thấy Phật tử chùa người ta, cứ bảo, Phật tử chùa đó gì kỳ vậy?

Trụ trì rồi, được người ta gọi làm Sư phụ. Mới biết gọi thì dễ mà làm không có dễ. Sư phụ thì phải đàn hoàng, Sư phụ thì phải nghiêm khắc, Sư phụ thì phải quan tâm, Sư phụ thì thương nhưng vẫn đánh. Tự nhiên thấy từ Sư phụ sao thiêng liêng quá. Ngẫm lại thấy Sư phụ mình ghê thật.

Trụ trì rồi, bắt đầu gánh những điều tiếng, lời ra tiếng vào, thị phi dư luận đủ trò. Lần đầu mới thấy bị tổn thương, mới biết cảnh làm dâu trăm họ, mới hiểu thế nào là chịu đựng. Bây giờ mới hiểu chữ Nhẫn ngày xưa Thầy dạy.

Trụ trì rồi, là có đệ tử, bắt đầu có con rồi, mới biết có con mệt ra sao. Trời lạnh không biết nó lạnh không. Lặng lẽ tạt qua phòng kéo chăn lên cho nó. Thấy nó ăn cơm ít, tưởng bệnh, đem đĩa măng cầu mới hái xuống cho nó, kêu Thầy không thích ăn mấy cái này. Làm Thầy mới biết thấy nó hư, phải đánh, phải la, mà trong lòng đau như đứt. Làm Thầy rồi là tập không biết khen, nó làm gì cũng chê, để dạy nó đừng kiêu ngạo nghe con... Làm Thầy rồi mới biết, ngày xưa hiểu lầm Sư phụ đủ thứ, tự nhiên thêm chạy về ôm Sư phụ quá chừng.

Trụ trì rồi, Tết không còn cảnh huynh đệ quây quanh Sư phụ xin lì xì. Không nghe Sư phụ chúc từng đứa nữa mà đổi lại năm nay, mình phải chuẩn bị tiền đặt lì xì người ta. Xung quanh toàn mấy gương mặt mới, lạ nhưng ấm áp, có cái gì đó vui trong lòng.

Trụ trì rồi, có tiền hơn rồi, nhưng không phải để mua quyển sách ngày xưa thích đọc, hay may bộ đồ mới. Mà lại đi sắm đồ để ở chùa, mua cái chén cho Phật tử về ăn cơm, sắm cái mền cho người ta đắp, hay bắt thêm mấy bóng đèn ngoài sân sợ tối về tụng kinh họ hồng thấy đường.

Trụ trì rồi, hình như mắt sáng hơn. Cái lá rụng sau cửa chùa cũng thấy, vết bụi nhỏ trên tượng Phật cũng thấy, cây chổi quét nhà gãy cán nhét vội sau vườn cũng thấy, kể cả trái ổi nâng niu mấy ngày trời chờ ngày thơm để

hái mà chiều nay đâu mất tiêu... Thấy rồi lại tự tay mà làm, tự cầm cây chổi quét lá thấy nhớ cái thời làm điệu ngày xưa. Tự nhiên thương chùa mình vô cùng, như bản thân mình vậy, dơ một chút, chịu không nổi.

Lạ vậy đó.

Trụ trì rồi tự nhiên con người ta khác đi, thấy mình trưởng thành hơn, biết nhẫn, biết đau, biết tổn thương, biết ngã, biết tự đứng lên... nghĩ cũng lạ.

Nói gì nói, tôi viết bài này cũng chưa làm trụ trì, thấy sao kể vậy. Nhưng viết xong rồi mới thấy mình may mắn, bởi chưa có trụ trì. Để có thời gian trân trọng những thứ đó hơn. Để sau này không phải tiếc nuối, ngồi trước cổng chùa cầm cái nón ngó về chùa xưa, chảy nước mắt mới giật mình, trụ trì rồi...

Đời bên bờ đèn đỏ

Nhỏ bạn, vừa ngồi xuống cái ghế trong quán nước hai đứa hẹn, mặt khó ở, thả cái điện thoại lên trên bàn, khoanh tay lại. Nhìn cung cách của nó, thừa biết chắc là bồ bỏ hay ra đường chó cắn. Nhưng không. Xe dừng.

Ngó trên người nó không có dấu tích gì nặng, tôi thầm cảm ơn trời Phật vì nó không bị sao. Không phải vì thương nó, chỉ vì sợ nó có sao, nó không chửi cũng đốt nhà người đụng nó.

Bạn thân, tui hiểu.

Nó đang dừng đèn đỏ, đèn dừng lâu, nên người ở sau lưng nó cũng nhiều. Đâu chừng còn mấy giây nữa, thằng nhóc nào ngoài sau đít xe nó cứ bóp kèn inh ỏi. Xui sao, đúng lúc đó xe nó tắt máy. Nó bối rối, sao lại hư được, xe mới mua đâu tầm... chục năm chớ mấy. Đèn chuyển xanh, thằng nhóc kia vừa chửi thề, ửi vào đít xe nó rồi vọt chạy, nó xém ngã nhào.

Vậy nên nó khó ở.

Càng ngày, con người ta càng dùng nhiều hai từ “Sống chậm”, nói vậy không phải con người ta sống vội, chỉ là sợ không nhanh, người ta mất đi nhiều thứ.

Mà hình như họ chưa kịp thấy, càng nhanh, thì càng mất.

Thời buổi công nghệ phát triển, tất cả mọi thứ đều được giải quyết trong giây lát. Từ vi tính đến điện thoại, công nghệ đã giúp con người khỏi việc nhờ tốc độ xử lý nhanh.

Công nghệ càng tốc độ, con người dần mất đi kiên nhẫn.

Chắc có lẽ vì quen như vậy, nên người ta cảm thấy khó chịu khi phải chờ đợi một thứ gì đó, thậm chí chỉ vài chục giây ngắn ngủi.

Diễn hình như việc dừng đèn đỏ.

Ta cảm thấy bức mình khi load mãi mà vẫn chưa đăng nhập được vào facebook. Một tấm hình nhỏ bạn đăng lên nhưng bấm vào mãi vẫn chưa hiện lên tấm hình. Hay tin nhắn gửi đi nhưng đợi mãi vẫn chưa có dấu tích báo bên kia đã nhận. Chạy xe trên đường, nhìn cột đèn phía trước đang màu đỏ, cố gắng chạy thật chậm để vừa đến nơi là đèn chuyển xanh. Ngại phải dừng lại cho dù là vài giây.

Bản thân tôi cũng từng như vậy.

Nhiều hơn một lần, chạy đến gần mới thấy đang là đèn đỏ, cũng phải dừng lại. Nhưng cũng vì vậy, thấy được những điều mà chỉ khi dừng đèn đỏ mới thấy.

Bữa dừng đèn đỏ, thấy hai cụ già dìu nhau bước qua đường. Ông cụ chống gậy, bà đi theo khoác tay ông. Chầm chậm bước, thì thoảng nhìn nhau cười trong vài giây vội. Một người cũng dừng đèn đỏ đứng sau lưng chép miệng, nhìn ông bà dễ thương quá. Đời, gặp gỡ muôn vạn người, có người đủ thương đủ nhớ để trở thành ký ức trong nhau, rồi đời ai nấy bước, chợt lúc nào đó vô tình nghe nhắc về tên của người xưa, ký ức lại trở về, bỗng thấy lâu rồi chưa có dịp trùng phùng, chỉ gật đầu, người đó tôi quen.

Cũng có người có lẽ vì bước quá nhanh, tên của người xưa cũng đã không còn nhớ, gặp lại nhau cũng chỉ kịp cúi đầu, chẳng nhớ nổi biết nhau từ khi nào. Chưa kịp nghĩ ra lại phải lao vào guồng quay của hiện tại, cứ vì vậy mà càng ngày lại mờ nhạt. Đến một ngày nào đó thì biến mất trong nhau, như chưa từng quen biết.

May mắn hơn, qua bao nhiêu giông bão, kinh qua binh biến chốn hồng trần, đi đến cuối đường vẫn có người đứng đợi mình ở đó. Vậy là đủ.

Bữa đèn đang đỏ, quán hủ tiếu bên đường giờ đông khách, cậu nhóc chạy bàn hối hả bưng mấy tô hủ tiếu kịp cho khách dùng. Vô ý sao cậu nhóc ngã, tô hủ tiếu rơi trên bàn, nước lèo văng lên cả giày và quần của một ông khách. Cứ như vậy, người ta sẽ nghĩ đến cảnh cậu nhóc này sẽ lật đật lấy giấy lau chiếc giày, đứng co ro nghe những lời mắng mỏ từ ông khách và cả chủ quán. Nhưng không.

Lúc cậu nhóc kịp rút một tờ khăn giấy định cúi xuống, ông khách nắm lấy tay cậu, bảo không sao đâu nhóc. Ông còn mở bóp, lấy tờ tiền dúi vào tay cậu, nói lấy cho chú tô khác, tiền dư chú trả cả tô bị vỡ, cháu không phải đền đâu.

Tự nhiên thấy ấm lòng. Đời, có mấy người thật sự tử tế như vẻ ngoài của họ.

Bữa đèn đang đỏ, một cặp đôi yêu nhau cũng dừng xe gần cạnh. Trong những giây ngắn ngủi đứng chờ, tay vội vã tìm nhau, xiết chặt, như cứ sợ lạc nhau giữa ngã ba đường. Cũng có những đôi trẻ, tranh thủ lúc đèn còn đỏ, quay lại hôn nhau, lén lút, vội vàng. Để rồi bất giác quay lại khi đèn chuyển xanh, vị ngọt còn trên môi, thêm một chút gì tiếc nuối. Ước gì dừng thêm vài giây nữa.

Có những người, ngày xưa đi đâu cũng đi cùng người cũ. Trời có nóng cũng mặc áo ấm có túi, dừng đèn đỏ, đưa bàn tay trái ra sau tìm tay họ, rồi hai bàn tay chui vào túi áo, vì vậy mà chạy xe bằng một tay lại thành thói quen, khi không còn nhau nữa, tay lại đút vào túi áo, cố tìm một thứ gì đó ở miền ký ức xa xôi. Lạc nhau rồi, đường đông người vẫn cảm thấy cô đơn.

Bữa đèn đang đỏ, cô công nhân chạy chiếc xe cà tàng, người còn lấm lem bụi, mồ hôi nhễ nhại, sau lưng chở đứa bé chừng năm sáu tuổi, hồn

nhiên ngồi ôm mẹ. Nhìn sang bên cạnh thấy chiếc xe con, đứa bé nói mẹ ơi, mai một lớn lên con mua xe ô tô chở mẹ đi nha. Bà mẹ cười, ừ, xe nào cũng được, miễn là có con đi cùng.

Bữa đèn đang đỏ, cậu thanh niên dừng kế bên nghe điện thoại. Nói mẹ ơi, thay đồ đi, hôm nay con lãnh lương, con dẫn mẹ đi ăn. Nói xong cậu cẩn thận lấy trong túi ra xấp tiền, đếm lại. Trưởng thành, hạnh phúc nhất là được dẫn gia đình đi ăn một bữa ăn đúng nghĩa, gọi những món ba mẹ thích, không cần nhìn giá tiền. Tiền con có thể không nhiều, hết còn có thể kiếm lại, có thể sau này con sẽ ăn ở những nhà hàng sang trọng, gọi những món ăn con từng mơ ước, nhưng ăn cùng ba mẹ, là điều tiền không bao giờ mua được.

Đời, có chỗ dễ thương, có nơi khó chịu, tùy cách bản thân chọn góc nào mà quan sát. Sống vội làm chi để bỏ qua những điều đẹp đẽ.

Đời bên bờ đèn đỏ, chỉ khi nào nhìn sâu, mới có thể thấu cùng.

Tâm sự của một kẻ trọc đầu

Tôi có ông bạn, mới hai ba tuổi đời đã đi trụ trì. Chân ướt chân ráo về nhận chùa ở một vùng quê nghèo. Chùa quê, nhỏ gọn, heo hút trong làng. Cũng mấy mươi năm ở đây chưa có ông Thầy nào về. Bà con ở đây chỉ biết đến chùa kiểu để giữ chùa, coi như là giữ cái truyền thống, cái chỗ văn hóa của cả làng. Nói về ý thức tu tập thì không. Bởi dân quê, lo cái ăn cái mặc, vả lại cũng có ai dạy dỗ học tu đâu mà hiểu đạo.

Ông bạn tui về, khúm na khúm núm như đi làm dâu nhà người. Nói ra thì hơi khó, nhưng thật ra là như này. Thà ông Thầy nào đó, tự mua đất tự xây chùa, tâm thế nó khác hẳn với một ông Thầy ở đâu ở đâu về nhận một cái chùa từ thời nào thời nao. Những lão làng trong cái chùa đó, kiểu ở chùa đây lâu, trông coi chùa, tự cho mình là ma cũ và có cái quyền trông coi luôn cả ông trụ trì mới về.

Được cái ông bạn tui hiền, chứ kiểu sân si sừng sộ, chắc chùa cũng cháy.

Một hôm không báo trước, anh em tui tui kéo nhau qua thăm, đi bốn người. Xe dừng ở đầu ngõ vô chùa. Chùa nằm sâu trong ngõ, tối qua mới mưa đường lún xe không vào được. Tán bộ vừa đi vừa nói chuyện, đến gần cái cổng tre vô chùa, tui tui nghe lớn tiếng. Dạng như mấy chị em tiểu thương ngoài chợ cãi nhau chuyện con gà có trước hay quả trứng có trước.

Tiếng mụ đàn bà U50 nghe chát chúa, pha lẫn mấy câu tục tĩu đến khó chịu cứ vang lên. Bước qua cánh cổng, thấy hai vợ chồng, không biết phải Phật tử không, tay kia áo tràng kẹp nách, tay còn lại chỉ thẳng vô mặt người

đang ngồi im trên ghế đến tội nghiệp.

Người ngồi đó là ông trụ trì, bạn tui.

“Ông đừng ra cái vẻ từ bi độ lượng, cái loại ông cũng chỉ mới tu thôi, ngoài mặt thì thanh cao, ai biết trong lòng ông nghĩ gì. Xin thưa ông Thầy, ông chỉ hơn tui cái đầu, đầu ông trọc, với hơn tui cái bộ đồ. Thử bước ra khỏi cổng chùa cởi bộ đồ này ra, ông chỉ đáng cỡ cháu nội tui đánh ngày tám cử. Xin lỗi chùa này không cần trụ trì, xưa nay không có ai tui tui vẫn sống như thường. Đếch cần ông ra vẻ hóa độ dân thân...”

Tui tui sững sờ.

Khựng lại trước cửa, ông trụ trì thấy tui tui bước vào ngạc nhiên, chỉ kịp nhướng người lên khỏi ghế, rồi ra dấu ra nhà sau.

Tiếng người đàn bà chát chúa đó đi cùng tiếng xe nổ phành phạch sau mười lăm phút. Thả lại cho ông Thầy tội nghiệp một câu:

“Để coi chùa này trụ được bao lâu.”

Vẻ mặt thất thần của ông Thầy vẫn còn, mời huynh đệ ngồi xuống, chỉ kịp lấy cái tay áo lau hai khóm mắt còn đỏ, rồi cười.

“Qua chơi sao không báo trước mấy ông?”

“VẬY MỚI THẤY ÔNG THẦY CỦA TUI TUI KHỔ RA SAO. KỂ XEM NÀO.”

Lúc sáng cũng có hai người phụ nữ từ ngoài tỉnh vô, ăn vận sang trọng, đi xe hơi vô chùa, cử chỉ lịch thiệp đường hoàng. Lúc đang ngồi tiếp chuyện thì hai vợ chồng ông bà này vốn là Phật tử bước vào. Chùa nghèo, không đủ ghế. Ông Thầy nói hai vợ chồng vào lạy Phật rồi ra nói chuyện sau. Mụ vợ nổi sùng chỉ thẳng mặt ông Thầy chửi, nói ống tham phú phụ bần, nom tiền nom gái là sáng rực con mắt.

Ông Thầy chỉ biết ngồi im, bởi có nói, thì biết nói cái chi...

“Nghĩ lại, thấy mình từ nhỏ bỏ cha bỏ mẹ bỏ nhà cửa đi tu, chung quy

cũng là vì lý tưởng, có phải vì lợi dưỡng, vì cung kính hay sướng ích gì mà đi tu. Thương Phật tử bà con đây không ai hướng dẫn tu tập, thôi nghĩ về kinh kệ sớm hôm cho vui làng vui xóm. Có gì phải sĩ vả mình vậy mấy ông? Ba má tui, nếu mà thấy tui bị người ta chửi vậy, chắc đau lòng lắm hả mấy ông?”

Nghĩ lại, thấy phận người tu sao mà bạc bẽo.

Cũng vì chí nguyện mà dấn thân, đâu phải vì cơm áo gạo tiền để vô chùa. Cảm thấy tôn trọng thì chấp tay chào, không thì thôi, đâu có cần chi mấy thứ cung kính một dạ hai vâng, để tới khi tụng chuyện rồi đem cái đầu trọc, đem bộ đồ ra nói chuyện. Nếu thấy tầm thường thì thử vô chùa cạo đầu, ba bốn giờ sáng dậy công phu, chấp lao phục dịch, kinh kệ hôm sớm, hằng ngày tiếp xúc đủ loại người, thử đi rồi biết cái đầu này nó có giá trị không.

Cạo đầu năm phút, áo mặc vô cái là xong. Nhưng để ngồi im để người ta chửi thì không dễ.

Ông Thầy bạn tui làm được, tui chúc mừng ông, thương ông đi làm dâu không một ai bên cạnh.

Ba mẹ nào không thương con, thử nghĩ một ngày nào đó, con mình ngồi đó cho người ta sĩ vả, nói lên trên đầu, có xót không? Bằng tuổi con mình, nó ở nhà ăn mặc đầy đủ, thích chi chiều đó. Còn người ta bỏ cha mẹ bỏ gia đình vô chùa, đến cạo tóc còn không giữ được. Phật ở trên nhìn xuống, thấy con mình nó cắn xé nhau, chắc Ngài cũng đau lòng.

“Đời tu mà, ai thương mình thì quý, ai không thương coi như duyên chưa đến, vậy thôi!”

Mưa một góc đời

*K*hông biết từ lúc nào, lòng lại tự nhiên thích mưa. Cũng chẳng phải sến súa lãng mạn gì, chỉ là trong mưa, gặp nhiều điều để nhớ.

Bữa trong mưa, khi mà hai bên đường người ta chạy thiệt nhanh, cốt để về nhà sớm hay tìm vội một cái hiên nào để trú thì lòng lại muốn chậm. Thấy bên đường, gánh chuối của bà già hằng ngày vẫn bán ngay ngã tư góc cột đèn vẫn chơ vơ hứng nước. Bà già lấy cái áo mưa tú lại gánh trái cây, hong tú cho mình. Bệnh cũng được, trái cây mà úng, mai lấy gì bán đây?

Bữa trong mưa, dưới cái hiên nhà, hai cậu thanh niên kẹo kéo dắt xe có cái thùng phía sau, tay còn cầm vài cây kẹo. Mới dựng xe xuống, lật đặt mở máy, thấy rè rè, tự nhiên thở dài, máy cháy, tiền đâu sửa. Rồi mấy ngày nữa, lấy gì đi hát kiếm tiền?

Bữa trong mưa, thằng nhỏ xíu bưng cái tô bún bò lon ton chạy. Tưởng mới mua chạy về nhà, thiệt ra hông phải. Đi giao cho khách, bưng được nửa đường cái trời mưa, chạy cho nhanh kịp đưa người ta không mưa ướt. Nước mưa mà vô, khách trả lại, lấy gì nó đền. Mà hông chừng, cuộc đời nó chưa bao giờ được ăn cái tô bún bò nào đúng nghĩa.

Bữa trong mưa, ông xe ôm lật đặt tấp vô cái quán nhỏ bên đường mua cái áo mưa. Vội vàng sao mấy tờ tiền lẻ bay rớt xuống đường. Mới dựng chân chống cúi xuống nhặt tiền thì cái áo mưa mới chòng vô người vướng vô xe rồi rách. Chẳng buồn ngó xuống coi, leo lên xe rồi chạy đi cho lệ dặng kịp đón thằng nhóc ở trường đi học thêm, sợ trễ học nó lại rầy. Không

biết nó học, rồi đời nó sau này có hết khổ như ba nó không?

Bữa trong mưa, có anh chàng chạy xe không áo mưa gì. Ngang qua thấy môi mím chặt, trên tay còn cầm bó hoa hồng còn tươi rói, chắc... thất tình. Mà thôi cũng được, trời quang mây tạnh chắc gì người ta đã sống thật, mưa gió bão bùng vậy, ít ra còn sống thật với bản thân. Chắc gì nước mưa đã mặn bằng nước mắt.

Bữa nào mưa, giả bộ chạy chậm chậm, ngó xung quanh mình, thấy đời có nhiều góc dễ thương.

Có góc dễ chịu, có chỗ đáng thương...

Tiếng rao miền ký ức

Giữa trên đường đi Đà Lạt cùng đứa bạn, khi ngồi sau xe máy, một âm thanh phát ra từ chiếc máy phát cũ. Phải nói lâu, rất lâu rồi bản thân mới nghe lại.

“Bánh mì Sài Gòn, đặc biệt thơm ngon, năm ngàn một ổ...”

Bản thân giật mình. Cái xe dream cộc cạch có cái thùng phía sau, phủ thêm tấm bạt, vẫn cứ từ từ chạy đợi người gọi mua. Cái hình ảnh chiếc xe máy liêu xiêu với tiếng rao tưởng chừng không còn nhớ, đưa bản thân về những miền ký ức xa xưa.

Hồi còn nhỏ, những cái tiếng rao của những người bán hàng rong nó thành cái đặc trưng, thành một âm thanh ký ức mà có khi sau này muốn nghe lại cũng khó vô cùng.

Không nhất thiết những người bán hàng rong phải là ngồi ở một góc phố nào đó, thấy ai ngang qua gọi mua hàng. Hay cũng không nhất thiết là phải quày hàng lên hai cái thùng rồi gánh trên vai, cái nón lá liêu phiêu giữa trời nắng. Mà hình thức bán hàng rong còn là những chiếc xe đạp bán xôi, bán kẹo chỉ, tiếng leng keng của thùng kem hay kẹo kéo...

Nhà tôi ở thành phố, ở trong một con hẻm. Cứ khoảng hai ba ngày là có một chú chở đặng sau lưng một cái giỏ mây lớn đựng bánh mì, phủ lên một tấm bạt xanh. Phía trước là cái loa, mà thời đó, bánh mì Sài Gòn đó chỉ có năm trăm đồng một ổ thôi. Thế là đám trẻ tui chạy ra trước, nói bán cho tui cháu một ổ. Lúc chú ấy mở cái tấm bạt phủ lên giỏ bánh mì ra, một mùi thơm ngào ngạt bay ra, thêm cái hơi âm ỉm của bánh mì, tui con nít tui

xúm nhau hít lấy hít để.

Ăn bánh mì Sài Gòn, cũng chẳng biết vì sao nó lại là tên Sài Gòn, chỉ đơn giản nghĩ chắc người Sài Gòn làm ra. Đầu tiên, miếng bánh mì lấy ra được bọc trong một miếng giấy báo nhỏ. Người khác không biết thế nào, chứ tui tui đầu tiên là hủi trước, sau đó le lưỡi liếm một vòng bánh mì. Cái mùi thơm và cái vị giòn ngọt làm đứa nào cũng ngất ngây. Nhưng có lẽ, vị của cái bánh mì Sài Gòn không sâu và đậm bằng chất giọng của người đàn ông trong tiếng rao đó.

Chẳng ai biết cái giọng người đàn ông Bắc kỳ trong tiếng rao đó là ai, thu hồi nào, mà nó đã trở thành huyền thoại, trong ký ức tuổi thơ của nhiều người.

Ngày còn nhỏ, trong xóm tôi có một bà. Bà cũng già rồi, nhưng còn khỏe lắm, giọng rao lạnh lót và trong trẻo vô cùng. Cứ mỗi chiều chiều lúc mới ngủ dậy là nghe tiếng rao “Bánh bò da lợn hông...”

Giấc ngủ trưa dậy thường thì hay đói bụng, mỗi lần nghe tiếng vậy là xin tiền mẹ chạy ra trước cửa nhà đứng. Gọi với theo “Bà ơi, bánh.”

Tôi còn nhớ, bà thường mặc một cái áo khoác ngoài màu xanh, một cái xô nhỏ cũng màu xanh, tay kia bà bưng cái mâm bày đủ thứ bánh. Nào là bánh da lợn, bánh bò, bánh đậu xanh, bánh nhân dừa,... bọc trong một tấm ni lông to để tránh bụi. Bà thường trùm cái khăn lên đầu vì trời nắng, xong đội thêm cái nón lá. Cứ vậy là dừng lại, tha hồ chọn bánh.

Mà cứ mỗi lần nào mua bánh, giọng bà rất nhỏ nhẹ hào sảng. Ăn bánh gì con, nói đi bà lấy cho.

Cứ vậy mà cái mâm bánh cùng hình ảnh cái nón lá của bà và đặc biệt là cái tiếng rao kia đã tự nhiên trở thành một phần của tuổi thơ.

Sau này lớn, xa nhà cũng lâu. Một buổi chiều về thăm, tiếng rao kia từ đâu lại cất lên nhỏ rồi lớn dần lớn dần. Chạy ra đầu ngõ, không khác gì cái

hình ảnh ngày xưa. Tôi lại gọi “Bà ơi, bánh...”

Bà dừng lại nhìn tôi, tôi hỏi bà nhớ con hông?

Nhớ chứ, mà ăn bánh của bà bao nhiêu lâu sao bà quên mà được.

Tới bây giờ cũng đã lâu lắm rồi từ cái ngày gặp lại bà lần đó. Sau đó nhà tôi chuyển đến nơi ở mới. Mỗi lần về thăm không còn nghe được tiếng rao đó nữa.

Không biết bây giờ bà còn khỏe, tiếng rao kia có còn cất lên, cái nón lá bóng trưng dưới nắng có còn dập dềnh trên con đường đó nữa? Rồi tụi con nít xóm cũ sau này có được ăn những cái bánh của bà như tụi tui hồi đó hay không.

Chẳng ai biết bà tên gì, ở đâu, bao nhiêu tuổi, chỉ biết những cái bánh của bà đã trở thành những mảnh ghép tuổi thơ.

Tự dưng bồi hồi, có lẽ tiếng rao của bà, và cả những tiếng rao thời thơ ấu trong cuộc đời tụi con nít tụi tui hồi đó không bao giờ quên được. Nếu được một lần quay lại, chỉ mong nghe lại những tiếng rao xưa, xin tiền mẹ chạy ra đầu đường, thế là có đồ để ăn...

Ngẫm (4)

BÌNH YÊN

*K*hi con người ta đạt đến một vị thế cao nhất định, họ lại trở nên giản dị đến lạ thường.

Cũng vậy, khi bị đưa đến tận cùng của chơi vơi, điều họ cần là một chút bình yên.

Như khi người ta đi xe qua đoạn đường đầy cát đá, cho dù đang chờ họ là chuyện gấp rút đến đâu, họ vẫn chọn cách đi chậm rãi. Bởi thứ họ cần, không phải là chuyện nhanh hay chậm, mà là bình yên.

Có thể là bình yên trong phút chốc, họ không muốn tay lái bị đau, không muốn xe bị hỏng. Xa hơn, họ không muốn bị chia cắt bởi một lần vội vã.

Bình yên đối với mỗi người lại là một phạm trù định nghĩa. Nhưng tựu trung, là lúc tâm hồn không còn phải lằng xằng bởi yêu thương hận thù, cái họ có ngay lúc này là sự vô tư như một đứa trẻ.

Bình yên là một khoảng lặng lại giữa mớ lo toan chộn rộn. Người thông minh là người biết tạo cho mình nhiều khoảng bình yên. Như một điểm dừng chân để đi tiếp, một khoảng trời mênh mang chỉ mình người bình yên mới thấu đạt.

Trùng hợp không, khi tối nay đi tìm sự bình yên, tôi hỏi pass wifi của phòng trà, nó cho tôi một định nghĩa, xưa nhưng không cũ, “Bình yên là nhà”.

Nói nghe nè

Nói nghe nè, mình là Phật tử rồi, nên khi đi chùa cần nên biết một vài quy tắc nhất định, nói theo danh từ là oai nghi của người Phật tử. Chứ đừng mặc trên người chiếc áo lam, mang tiếng là Phật tử rồi mà đến chùa không biết cư xử như nào thì kỳ lắm.

Nói nghe nè, khi nói chuyện với các vị xuất gia, thì nên một dạ hai vâng, vào chùa thì gấp chắp cái tay lại, cúi nhẹ người “A Di Đà Phật”. Dễ thương quá chừng, mắc gì không làm? Không cần biết người mình chào có đức độ, có xứng đáng hay không, đó là chuyện của người ta, chuyện của mình là chào thôi. Có người nói, ôi xì, mấy người đó hơn gì tui, bằng tuổi con tuổi cháu tui thôi, chỉ hơn tui cái đầu với cái áo chứ mấy. Xin thưa, nhiều đó là hơn rồi. Được thì thử vô chùa cạo tóc mặc đồ tu, ba bốn giờ sáng dậy công phu, ăn chay mấy tháng liền, làm việc trên việc dưới, chấp lao phục dịch, kinh kệ sớm hôm thử rồi mình nói chuyện, chưa kể giữ mấy ngàn oai nghi giới luật nữa. Chắc mấy tuần là bung nóc.

Nói nghe nè, các vị xuất gia dễ thương lắm, có mấy vị cũng vui tính, hay thích đùa cho các bạn vui, nhưng cũng đừng vì vậy mà leo lên đầu người ta luôn. Có mấy bạn Phật tử, cứ gần gũi mấy Thầy mấy cô, hay đùa cợt, riết rồi coi như bạn luôn, nắm tay nắm chân, kéo áo kéo quần, bá vai bá cổ. Thật ra các vị xuất gia gần gũi để không tạo khoảng cách thôi, chứ thử chào mà không trả lời, hỏi không thèm nói chuyện, rồi kêu tu mà chánh như quý. Nói chung đừng nghĩ người tu dễ dãi rồi xem như ngang hàng, mang tội. Quá đáng lắm luôn.

Nói nghe nè, đi vô chùa, đồ vật gì của chúng Tăng hay đơn giản là đồ riêng của người xuất gia thì đừng đụng vào. “Tăng tục hữu phần”, người đời người tu có đồ dùng riêng. Ví dụ nhé, cái ghế của Thầy trụ trì hay cái chén đôi đũa đôi dép thì đừng có động vào. Trong Luật dạy thấy ghế của Thầy ngồi mặc dù không có Thầy đi ngang qua còn phải cúi đầu hướng chi là ngồi lên đó mà chơi, bộ muốn làm trụ trì hay sao? Còn nữa, hôm qua có nhỏ em Phật tử ở đâu leo xồng xộc lên giường tui ngủ. Đi vô thấy muốn tá hỏa, tưởng nó bệnh, ai dè nhỏ buồn ngủ, tự nhiên như ở khu nghỉ mát. Mấy cô nói trời ơi, giường của mấy Thầy sao leo lên nằm ngon ơ vậy, nhỏ dụi dụi mắt nằm im trả lời, dạ con buồn ngủ. Thiệt tai đó, mình là Phật tử, hướng nữa lại là con gái mà dám leo lên giường của người xuất gia mà ngủ. Có ngày, đang ngủ rớt xuống giường đừng thắc mắc tại sao.

Nói nghe nè, Việt Nam mình giàu quá mà, xây mấy khu nghỉ mát, khu vui chơi công viên giải trí làm cái gì.

Có mấy chỗ đâu có thu tiền đâu, tại sao không đi? Cớ gì vô chùa ngồi chơi cho đã rồi về. Chưa hết, vô ngồi đã bắt đầu lôi kéo thêm chị em bạn dì, anh em bạn dượng vô, kéo xuống bếp ăn ngập mặt. Rồi ngồi tám, chú này đẹp trai, chú kia ở dơ, Thầy nọ lắm mụn, hay con nhỏ Phật tử kia mới có bầu. Ủa, chi vậy? Đã vô chùa thì làm ơn kiếm cái gì làm cho vui, sâu xa hơn là để đỡ tốn phước. Mà nếu có ăn uống, cũng không ai tiếc làm gì, chỉ có cái ăn xong làm ơn dọn. Chùa người ta bận tu đủ lắm, không ai rảnh đi phục vụ mình đâu. Vô chùa thấy việc gì thì đưa tay vô phụ, chứ kéo nhau vô rồi ngồi chơi, nói chuyện, hện hò. thấy không ưng, nói thiệt.

Nói nghe nè, đã xin cha xin mẹ xin gia đình đi chùa rồi thì đi đến nơi về đến chốn, đừng có mượn danh đi chùa, vô lượn lờ chút xíu rồi kéo nhau đi chơi, thậm chí đi nhậu. Ban ngày còn đỡ, đi ban đêm mới ghê. Còn mặc luôn bộ đồ đi chùa không thêm thay. Lỡ ra đường có chuyện gì rồi sao, xe

tông chó cắn tai nạn vân vân, mang tiếng chùa. Cha mẹ tin chùa quá mà, nghĩ là đến chùa tốt quá, toàn người hiền lành, nên cho con mình đi không cần suy nghĩ. Đâu biết vô chùa rồi tụ tập cái bộ tộc của mình rồi rủ nhau đi. Làm ơn nghĩ cho chùa, có gì xảy ra ôm con vô chùa mắng vốn, tội nghiệp Thầy trụ trì, biết gì đâu, tự nhiên mang nợ. Mình lớn rồi, đừng mượn tiếng đi chùa để hợp thức hóa mấy vụ ăn chơi của mình. Vậy nha.

Nói nghe nè, đi chùa mà lỡ có gặp mấy Thầy mấy cô mấy chú có chút nhan sắc thì ngắm chút cho vui thôi, đừng mang về nhà làm gì. Ôm trong lòng chi rồi nhớ nhung, mất ăn mất ngủ, đổ thừa người ta, tội. Bắt đầu dò la mon men hỏi thăm số điện thoại facebook các kiểu, bắt đầu để ảnh đại diện, kèm thêm trái tim nhỏ nhỏ kể bên. Mô Phật! Để người ta tu, người ta bỏ cha bỏ mẹ bỏ gia đình vô chùa rồi, đừng vì chút ích kỷ mà hại cả đời tu người ta. Có thương thì để trong lòng, lâu lâu mua ly trà sữa hay bịch bánh tráng vô tặng là được rồi, đừng có làm lố, người ta đánh giá trụ trì không biết dạy đệ tử. Mà phải xác định, nếu cưới được thì yêu, mà không cưới được đừng yêu chi lố. Ngoài kia thiếu gì người đẹp, yêu chi mấy người không có tóc.

Nói nghe nè, đi chùa lỡ xui có thấy mấy vị xuất gia có chút lỡ miệng hay nóng nảy chút, hay có lỗi gì nhỏ nhỏ, đừng để ý chi. Người tu cũng là con người chớ chưa có thành Phật nên ai cũng còn có lỗi hết, chấp nhặt làm chi. Nói đi tu mà thế này, đi tu mà thế kia. Nói chớ không phải ai đi tu cũng vì lý tưởng đâu, nhiều thành phần dữ dội lắm. Nên thấy cái gì tốt thì học, cái gì xấu thì tránh. Thấy ai dễ thương hiền lành mà cảm thấy thân cận học hỏi được nhiều thì gần gũi. Còn thấy ai mà tập khí thế gian còn nhiều quá hay tu mà hành động kỳ quá thì đừng tới chi, có gì rồi thắc mắc, mà thắc mắc xong hỏi còn đỡ, đi kể mới chết.

Nói nghe nè, người tu mỗi người một sở trường riêng, một đam mê

riêng, một lĩnh vực riêng. Ví dụ có người thì viết giỏi, có người cúng giỏi, có người cắm hoa giỏi, có người tổ chức giỏi, có người MC giỏi, có người hát giỏi, đàn giỏi, có người học kinh giỏi. đừng thấy có một mặt rồi đánh giá Thầy này không giỏi bằng Thầy kia vân vân, bắt đầu đi đâm chọc, huynh đệ trong chùa xích mích mình mang tội. Phật dạy đi chùa không được nhiều chuyện.

Mùng chín Tết khai bút đầu xuân có vài lời mạo muội có cái đọc cho vui chứ cũng không có ý gì. Biết để mà tránh không có phạm. Mà lỡ có làm rồi thì bỏ. Nói chớ chùa là chỗ từ bi, nhẹ nhàng, không ai chấp nhất gì đâu. Người tu cũng dễ thương lắm. Bản thân viết bài này với tư cách là một người Phật tử đi chùa, nên đọc xong đừng có thắc mắc nói sân si này nọ. Chẳng qua thấy Phật tử mình chưa học oai nghi nhiều nên kể lể chút cho vui, sân si chi tổn thọ.

Nói gì nói, mong mọi người đặc biệt là các bạn thanh thiếu niên Phật tử tích cực đi chùa, học hỏi, phụng sự Tam Bảo, đi chùa cũng có nhiều thành phần nên cũng tránh xa mấy thế lực rủ rê lôi kéo chơi bời này nọ, gì thì gì giữ thể diện cho chùa là trên hết, thêm cái đi chùa giữ gìn chút oai nghi. Đầu năm có vài lời nhắn nhủ với các bạn.

Chào thân ái.

Trụ trì xa chùa

Mấy Thầy cô lớn lên, bắt đầu gánh vác việc hoằng dương, đảm nhận trọng trách trao truyền. Dần ổn định, thấy tuổi đời mình còn nhỏ, cái ao ước được tung cánh trên những phương trời cao rộng, chinh phục những nơi chưa từng đến, thử trí mình với kiến thức bao la vẫn còn. Rồi lại bầm bụng dàn xếp công việc chùa để mà đi. Đi để mà học, thu gom tinh hoa của mỗi xứ, lượm lặt cốt tủy của từng phương.

Rồi lại xa chùa.

Trụ trì mà xa chùa, tối hôm trước ngày đi, tự nhiên chùa đông đúc người. Có người tới từ sớm, chuẩn bị cho ông Thầy mâm cơm. Dặn lòng nấu thiệt ngon, để Thầy qua bên nhớ. Tự nhiên đang nấu mà nước mắt rơi. Hồng biết qua bên, ông có ăn uống được không, rồi có hợp khẩu vị không, hay ai nấu cho ông ăn không. Ông bệnh, rồi ai lo?

Tối đó, Phật tử kéo nhau về, ngồi quanh Thầy, chẳng biết nói gì, sợ lòng không kìm được, chỉ cười. Mà cười cũng cố mím chặt môi, sợ cười mà bật thành tiếng. Tự nhiên có người lên tiếng, nói tối nay trời đẹp Thầy ha. Ông cười, ừ, ước gì tối nay dài mãi.

Rồi có bà Phật tử, tuổi lớn rồi. Chạy tới dúi vô tay ông Thầy cái bì thư, nói Thầy cầm đi uống nước. Vuốt cái lưng ông Thầy, rồi quay lưng khóc. Ông Thầy nói đi có mấy năm, có gì đâu mà khóc. Bà quay lại nói, Thầy còn trẻ, thì khi nào về cũng được. Còn tụi con, già như này, biết đợi tới ngày Thầy về được không. Rồi tụi con có đi, thì ở nhà ai lo?

Trụ trì mà xa chùa, sáng đi ra sân bay. Phật tử đi theo tiễn cả xe đầy. Cứ

dẫn là không ai được đi tiễn hết, vậy mà cứ đi. Bữa ông Tục Thiên nhà tui nói, một là mình đi một mình ra sân bay, không phải thấy cảnh chia tay rồi khóc, nhưng lại tủi thân, thấy mình ra đi không ai bên cạnh. Hai là có mọi người đi theo, có khóc thiệt đó, nhưng mà khóc trong hạnh phúc. Thôi vậy cũng được.

Vô phòng chờ máy bay, nhìn xuống dưới sảnh, Phật tử dưới nhìn lên, cách nhau một tấm kính mà sao xa đến tận cùng. Dưới kia thì cứ khóc, mặc kệ xung quanh nhìn gì, ông Thầy đứng trên chịu không nổi, quay mặt đi, thấy lòng nặng như hòn đá. Hỏi mình, hay là quay lại?

Trụ trì mà xa chùa, mấy ngày chùa có lễ. Bên nước ngoài đang học mà cũng đâu có yên. Không biết ở chùa lo lễ sao, Phật tử về có đông không, kinh kệ có đầy đủ không, tối rồi có ai cổng nẻo gì chưa, cái bình bông trên bàn thờ héo có ai bưng xuống không... Lo quá cũng gọi về hỏi han, mà có ai chịu trả lời đâu. Cứ hỏi bên đó coi Thầy ăn uống sao, sức khỏe thế nào, học hành ổn không, tụi con nhớ Thầy lắm. Ông Thầy mắt đỏ, tắt máy cái rụp, chắc ông bận á mà.

Trụ trì mà xa chùa, tối nằm nơi xứ người gác tay lên trán, mùa nóng mà thấy lạnh lạ kỳ. Nhớ cái phòng nhỏ ở chùa, nhớ mấy lúc thức bao nhiêu đêm vì lo công việc, nhớ lúc bệnh, mấy đứa nhỏ bưng thuốc, đắp khăn. Lo giờ bên đó, mấy ông điệu có học bài hay thức khuya, lo con chó nhỏ có ăn cơm, vườn rau có ai tưới, hay cái bông hồng mới trồng có còn tươi...?

Vậy đó.

Trụ trì mà xa chùa, thấy mình tự nhiên như người già, cứ nhớ miết mấy hình ảnh của ngày xưa. Xứ người có đẹp bao nhiêu cũng không thích, chỉ nhớ cái cổng chùa, nhớ ghế đá tụi nhỏ tối nao cũng ồn ào, nhớ gốc cây bữa Thầy trò xúm nhau hít hà mùa xoài chín, nhớ cơn gió thoảng nhẹ qua hiên, lá bồ đề rơi trước mặt, nhặt lên hỏi lòng, có gì chọn tha phương?.

Trụ trì mà xa chùa, như người đang trẻ, mà bắt phải già đi.

Gửi Thầy Tục Thiên, ông trụ trì sắp phải xa chùa!

Ngày ấy ta đi

Ngày ấy rời đi ta chùn bước
Quay đầu lại hỏi, có còn thương?
Đời người trăm mối, ngàn tơ bận
Cảnh cũ – người xưa... Bỏ! Lên đường!

Ngày ấy rời đi, rồi dừng bước
Âm thầm chảy lệ, chắc còn vương
Còn vương sao chẳng bên nhau nữa?
Thôi! Phải rời đi, quá đoạn trường.

Ngày ấy rời đi chân thì bước
Lòng thì níu lại, “Chỗ nào nương?”
Đời chưa đủ bạc sao còn hỏi
Dưới trời lồng lộng, “Chỗ nào thương...”

Ngày ấy rời đi trời đổ nước
Lòng cười, chưa đủ hết đau thương
Cớ gì thêm nữa, trời đành đoạn
Khóc tiễn đưa ta? – Một đoạn đường...!

Ngày ấy rời đi chừng một thước

Bao nhiêu kỷ niệm hóa hơi sương
Bỗng chốc ùa về tràn mi mắt
Đừng về thêm nữa, sợ vấn vương.

Ngày ấy ta đi là quyết định
Có sai, có đúng, chẳng phân minh
Lòng thôi đã đủ nhiều đau đớn
Hãy để ta đi! Dứt cuộc tình!

Tạm biệt em

Cao nguyên gió lạnh đưa vào
Trời đông quạnh quẽ em chào em đi
Vốn sinh một cặp nhu mì
MI NA – NÔ ấy mỗi khi chạy cùng.

Sáng nay nắng hây thẹn thùng
Em nằm trên cỏ ngắm cùng cỏ xanh
Nắng rơi từng giọt hiền lành
Rơi trên ngọn cỏ rớt vành tai em.

Trời xui bỗng tiếng e hèm
Lũ vô nhân tính thả kèm độc thơm
Như thời đang đói gặp cơm
Vô tư ăn để, chẳng nơm sợ gì.

Trời sầm, mắt tối, bụng đi
Lao chao ngã quy, em ghì bước chân
Nặng nề lê bệt tấm thân
Không còn sức chịu tâm thần cũng cam.

Thoi thoi tắt thở mơ màng

Mắt em nhỏ lệ một hàng, quặn đau
Thương em như sóng bạc đầu
Xuôi theo thuyền lớn thấy đâu bến bờ.

Quy y Tam Bảo đặng nhờ
Cho em một chút phước giờ đặng an
Đang trong đau đón lại càng
Lại thêm hàng lệ chảy tràn, em đi.

Trời hao lạnh, gió thâm thì
Vuốt lên vàng óng, nhu mì tấm thân
Tiễn em qua bến hồng trần
Thôi rồi một kiếp, một phần tâm linh.

Đưa em để lại chút tình
Nếu còn duyên tiếp, nguyện sinh tương phùng
Sinh trong nhà Phật tu cùng
Coi như lỡ hẹn, gặp chung một đời.

Thôi thôi, lỗi mở xin mời
Em mau nhẹ bước mà dời về quê
Súc sanh chịu khổ chán chê
Hẹn em một chốn là quê, an lành.

Chào em cậu bé hiền lành
Duyên sinh một kiếp, hoại - thành, thông dong.

Tiến em, 30/10/2018

Trung thu nhớ em

Tết Trung thu bụi ngùi thỏ thẻ
Thương lắm cùng những trẻ, thai nhi
Trung thu chẳng biết là chi
Bởi chưa nên dạng, nên chi mà chờ?

Những thai nhi chưa một lần mở mắt
Chưa chào đời đã vội hóa vô danh
Hoặc là chưa thấy biển xanh
Vừa ra bụng mẹ đã đành ra đi.

Trở thành những loài ma nheo nhóc
Sữa mẹ nào một lần lớn lên
Người ra đời được có cái tên
Mà mình chẳng một cái tên để đời.

Sinh ra không nói một lời
Một phần chẳng có không lời oán than
Vứt đi bỏ giữa đồng hoang
Đêm khuya lạnh gió từng làn tội con.

Con nằm một góc héo hon
Mặc trời mưa gió tưới con rã tàn

Kiến tha chuột cắn răn mang
Cũng cam lòng chịu chẳng than với đời.

Chẳng mở miệng nói một lời
Bởi sinh ra đã biết lời nào đâu
Con nằm mình giữa bể dâu
Xong phần trách nhiệm mẹ đâu ngó gì.

Lòng oán hận chẳng chi bì
Vì lòng tự ái cố gì bỏ con
Chưa từng được ngắm cỏ non
Chưa từng phá cỗ trên con đường làng.

Trung thu trăng sáng ngõ ngang
Con nào đã được cùng đàn trẻ thơ
Cầm đèn sao sáng ven bờ
Cùng nhau phá cỗ ngồi chờ trăng lên.

Trung thu con được gọi tên
Nhưng mà chỉ một cái tên, vạn người
Cái tên con giống bao người
Gọi chung những kẻ chưa thành người, “Vô Danh”.

Hôm nay lễ bạc lòng thành
Thay lời cha mẹ mời nhanh em về
Những em tội nghiệp bên lề

Không người cúng kiến chưa hề nén nhang.

Nay về gặp lúc đạo tràng
Tặng em chiếc bánh, một hàng sữa thơm
Thay cho những bữa đói cơm
Mẹ không cho bú, ngậm rơm bên đường.

Về đây bên buổi tiệc thường
Mời em phá cỗ, theo đường về chơi
Lắng nghe khuyên bảo những lời
Trút lòng oán hận thôi lời thở than.

Cởi ra vương mắc đang mang
Quên đi tội lỗi cứ mang chưa thành
Quyết tâm theo Phật đành rành
Các em tu tập thực hành thiện duyên.

Cầu cho thoát khỏi nghiệp khiên
Không còn phải chịu lạc miền thương đau
Không còn sợ cảnh cắt nhau
Thân không nguyên vẹn một màu máu tanh.

Thương cho những bé hiền lành
Vì duyên chưa trọn nên thành vong nhi
Đạo tràng vừa mở một khi
Thai nhi, đồng ấu đồng thì vãng sanh.

Mùa Trung thu, 2018

Tặng các em

Một đêm say

Ta thấy hôm nay bỗng đẹp trời
Đêm rồi nhưng vẫn thấy hoa rơi
Nắng còn vương mãi trên ngọn lá
Gió thổi lao xao chẳng chịu rời.

Ta thấy hôm nay thật nực cười
Heo thì có mồm, chó biết bơi
Nhìn qua nhìn lại, ô hay nhỉ!
Trong chiếc ô tô lại có người.

Ta thấy hôm nay thật tà tà
Người thì bốn mắt, mặt lam nham
Tay thì mười ngón, chân cũng thế
Ô thế giới này, nhìn hết ham.

Ta thấy hôm nay bỗng giật mình
Người thường ta thấy thật quang minh
Hôm nay chánh đại bay đầu mất
Ngồi với ta xong, hóa bạc tình.

Ta thấy hôm nay quá lạ đời
Ngày thường đơn đả, đến tận nơi

Khi ta thất bại người đầu mất
Chỉ nói một câu đã hết thời.

Ta thấy hôm nay hóa mập mờ
Lúc vừa ngồi xuống, vẫn thấy cơ!
Sau vài ba tiếng, đi không nổi
Nước tự trong ra, ối... một bờ.

Ta thấy hôm nay bỗng thật thà
Nghĩ gì nói nấy chữ tuôn ra
Người nghe xong giận rồi lảng tránh.
Ờ hay, nói thật, có gì đánh?

Ta thấy hôm nay bỗng đại khờ
Thấy mình phóng khoáng, lạ lắm cơ
Tiền từ trong túi tuôn ra mãi
Thiên hạ khen mình một chàng thơ.

Ta thấy hôm nay thật bàng hoàng
Giật mình tỉnh giấc thật hoang mang
Trời ơi chai rượu còn bên cạnh
Thì ra ta xin, hic... khóc một tràng!

Thầy

Bỗng chốc đêm nay nhớ lại thời
Trên đầu chớp vá, tiếng chuông rơi
Thầy ngồi nghiêm nghị, trên thiền thất
“Nguyện thử chung tình...”, nhắc lại lời.

Bỗng chốc đêm nay nhớ lại thời
Giữa trời tháng Sáu, hạ mưa rơi
Thầy kêu vô hỏi con còn nhớ
Tích cũ, Nhan Hồi, thực tiên, lời?

Bỗng chốc đêm nay nhớ lại thời
Trai đường hôm ấy, Thầy hỏi chơi
Lễ nghi mấy đứa ưng mô nhất
Tau thì câu cuối, được nghỉ ngơi.

Bỗng chốc đêm nay nhớ lại thời
Chiều buồn xách ống, tưới cảnh chơi
Thầy rầy, bấy tưới hư cây hết
Đưa Thầy ống tưới, dạy bấy chơi.

Bỗng chốc đêm nay nhớ lại thời
Bên Thầy kinh tụng, chẳng dám ngơi

Thầy quay qua hỏi: Không tụng tiếp?
Bạch Thầy con nghỉ, mệt đứt hơi!

Bỗng chốc đêm nay nhớ lại thời
Dưới thềm Mẫu điện, nắng thanh thoi
Thầy kêu: “Chuông mõ, đâu, đưa dạy”
“Liệt nữ trinh thê...” nhắc lại! Trời!

Bỗng chốc đêm nay nhớ lại thời
Xế mùa đông buốt, điệu còn chơi
Thầy vô trong bếp, đun nồi nước,...
“Mấy đứa vô ăn, cháo nguội rồi!”

Bỗng chốc đêm nay nhớ lại thời
Miền Trung du học, mất tầm hơi
Gọi ra Thầy hỏi: “Còn ngân sách?”
“Cháy túi Thầy ơi,” khóc một trời.

Bỗng chốc đêm nay nhớ lại thời
Trời Tây công việc, mấy tháng lơ
Gọi về Thầy hỏi, “Chắc bây sượng
Chớ nghĩ tụi con, nhớ quá trời!”

Bỗng chốc đêm nay nhớ lại thời

...

Thôi thôi đừng nghĩ, lệ tuôn rơi

Thầy ơi con nhớ thời gian ấy
Cái thuở đầu to, chẳng nghe lời.

Thầy xưa bao lượt hóa Thầy nay

Hôm nay là mừng Một Tết, Phật tử về chùa lễ Phật và chúc xuân nhiều, năm nay tôi chỉ ngồi được một chỗ trong phòng khách, Phật tử đến thì tôi phát lộc và có vài lời. Thấy thân mình không biết còn được bao nhiêu mùa Tết nữa, rồi cũng không biết ngày nào sẽ về với Thầy Từ Quang. Tối Giao Thừa hôm qua tôi có nhóm chúng, ngồi nói chuyện với mấy đứa nhỏ, kể về Thầy, mong là gợi được chút gì trong lòng tụi nhỏ về Sư ông, đừng mấy mùa Tết sau sau nữa, đứa nào làm cái nhiệm vụ Trao truyền, cũng có cái kể, có cái để nhớ về.

“Còn mấy tiếng nữa là tới khắc Giao Thừa, mai là năm Kỷ Sửu - 2069 rồi, Tết năm nay tới sớm, đông thì chưa hết hẳn, trời hơi lạnh. Trước cái giây phút thiêng liêng của năm cũ và năm mới, Thầy có mấy lời nói chuyện với tụi con. Mấy đứa con ngồi đi, Thầy trò trong nhà thôi, ngồi vô mấy cái thảm cho đỡ lạnh.

Hồi nãy, lúc thắp hương rót trà cho Sư ông tụi con, tự nhiên Thầy nhớ Sư ông quá chừng. Nhìn lên ảnh Sư ông, khói hương mờ ảo, Thầy cứ nhớ lời Sư ông ở đâu đó, “*Cắm cây hương, thì phải cắm cho thẳng, ngay chính giữa bát hương, bụi nó không rót ra ngoài, mình nhìn vô thì mới dễ chú tâm. Còn rót cái ly trà, tay đừng có đụng vô cái miệng chén, người ta không dám uống.*”

Hồi sáng chú nào hương đăng mà Thầy nhìn dưới lư hương còn chút tàn nhang ở dưới đó, Thầy mới kêu Bốn Truyền lấy cái khăn, nhắc lư hương lên mà lau ở dưới. Bốn Truyền nó quên vắt cái khăn, cái khăn khô vậy lau

lên, bụi không hết mà tán ra ngoài. Thầy mới rầy, nói con phải đi giặt nước, vắt thật ráo mới lau được. Nó làm Thầy nhớ ngày xưa Thầy cũng vậy. Tối đó lên tụng Kinh, Sư ông đi trước lên Chánh điện, Thầy theo sau lưng. Sư ông nhìn lên chỗ bàn Phật có cái dấu chân còn đất đỏ, do lúc sáng Thầy cầm bông, bàn Phật cao quá Thầy mới leo lên để bình bông rồi xuống, quên quay lại nhìn. Sư ông mới kêu Thầy lấy cái khăn lau chỗ dơ đó, Thầy quay vô nhà Tổ lấy đại cái khăn nằm đâu dưới đất, dơ hầy chạy ra lau. Sư ông hỏi đó phải khăn lau bàn Phật không, Thầy nói con lấy đại khăn nằm dưới đất trong nhà Tổ, Sư ông chỉ nói đúng hai từ “*Ấu tả!*”, vậy mà Thầy nhớ tới giờ.

Sắp sang năm mới, Thầy kể lại cho mấy đứa con nghe về Sư ông hồi đó để mấy chú sau này chưa được gặp Sư ông, cũng có chút gì hình ảnh để học theo, để nhớ về. Để sau này đứa nào có đệ tử thì Tết đến Xuân về hay giỗ chạp, kể lại cho thế hệ sau nó biết.

Hồi đó, Thầy còn nhớ là Vía Bồ Tát Quan Âm giữa Hạ, Thầy mới có mười ba tuổi, vô xin Sư ông xuất gia cạo tóc. Sư ông vô phòng mở tủ, lấy cho Thầy bộ đồ vạt khò màu trắng đưa Thầy mặc cho sạch sẽ rồi lên chùa làm lễ thế phát. Bộ đồ đó Thầy còn giữ tới bây giờ. Giờ thì nó ngả vàng rồi, chuột gặm cũng mấy bận, rách bươm, nhưng Thầy vẫn còn giữ, bởi nó là kỷ niệm của Sư ông để lại, mỗi lần nhìn nó là Thầy lại nhớ Sư ông.

Ngày xuất gia hôm đó, còn có chú Chơn Tâm, Đức Dũng, Đức Hùng, cô Chơn Thuận. Năm dài tháng rộng chỉ còn Thầy với cô Thuận ở lại, năm đó cổ cũng đã ngoài bảy mươi. Mấy năm sau, cô Thuận đi trước Sư ông, cổ đi khi Thầy không còn ở Từ Quang nữa. Năm đó, Thầy ở nước ngoài không về kịp. Nghĩ đến giờ Thầy vẫn còn day dứt.

Thầy vô làm đệ tử Sư ông, rồi lần lượt mấy Sư chú của các con vào. Đệ tử hồi đó tính cũng gần chục vị, nhưng có vài vị không đủ duyên, cứ hết

lúa này ra lại lúa khác vào. Mỗi lần mấy Sư chú con lên thửa rồi dọn đồ đi về, Sư ông lại đóng cửa trong phòng, mấy ngày trời không ăn. Cứ nằm gác tay lên trán, rồi nước mắt lại rơi.

Hồi đó Thầy chỉ nghĩ, nuôi đệ tử, nó ở được thì tốt, tu được thì mừng, còn hết duyên thì cứ về, miễn sao sống cho tốt cho hay là được. Nhưng tới giờ, khi Thầy cũng làm Thầy, rồi mấy huynh đệ con mấy đứa cũng rời Thầy mà đi, Thầy mới hiểu nỗi lòng của Sư ông tụi con ngày đó. Bốn Sanh nó sai, Thầy mới la có mấy câu mà nó giận, không tu nữa, Thầy lại nằm gác tay lên trán như Sư ông hồi đó, rồi Thầy lại nhớ tới mấy Sư chú tụi con. Giờ thì có người cũng đã về Tây, có người còn nằm trên giường bệnh. Lâu ngày ghé thăm, lại hẹn nhau đoàn tụ với Sư ông ở bên đó. Hồi còn ở với nhau thì ngày nào cũng rục rịch kiện cáo này kia, giờ già hết rồi, lại muốn qua bên kia được đoàn tụ. Cái tình nó vậy.

Sư ông tụi con nấu ăn ngon lắm, Thầy hơn mấy Sư chú tụi con ở chỗ, được Sư ông chỉ cho nấu nhiều món, có mấy món đã thất truyền từ lâu, chỉ tới ngày giỗ Sư ông Thầy mới gượng xuống bếp nấu, chứ bây giờ già, tay chân lết xệt, làm không còn nhanh nhẹn như hồi trước nữa. Nói ra thì xấu hổ, chứ Sư ông tụi con nấu cho huynh đệ Thầy ăn còn nhiều hơn là huynh đệ Thầy nấu cho Sư ông.

Sáng dậy mấy huynh đệ mặc áo lên công phu, Sư ông đã lục đục đi xuống bếp cắt gọt xào nấu. Công phu xuống mấy đứa làm biếng còn nằm ngủ thêm, chứ ở dưới là cơm nước đã ra bàn, Sư ông kêu mấy đứa xuống ăn rồi đi học. Trưa về là mâm cơm dọn đã tươm tất, chỉ việc ngồi vào bàn ăn.

Sư ông tụi con đa tài lắm, làm gì cũng được, cái gì cũng dạy được, mà việc nào cũng đến nơi đến chốn. Những cái Thầy dạy tụi con, cũng từ Sư ông mà có, nhưng chỉ là vài hạt bụi dưới gót Sư ông thôi. Thầy có phước

duyên được gần Sư ông nhiều, được Sư ông sai nhiều việc, học được từ Sư ông cũng không ít.

Thầy nhớ, Tết năm nào Sư ông gọi Thầy với Sư chú Đức Định xuống bếp dạy cách gói bánh tét. Sư ông chỉ từng cách chọn lá, lau lá, ngâm nếp, nhào nhân bánh, cột dây lạt, lăn bánh cho ráo nước... Bữa về Tổ đình thấy mấy Sư chú ngồi dạy mấy Sư em tụi con gói bánh trước tháp Sư ông, tự nhiên Thầy chảy nước mắt.

Sư ông tụi con hát cũng hay nữa. Trên Vọng Nguyệt Lầu năm đó, có Sư ông, Thầy, Sư chú Chơn Phát, Chơn Đạt, Chơn Thành, Đức Định ngồi quây quần bên Sư ông dạy hát. Bài hát năm đó là bài Thiên ca của Sư ông Làng Mai, *“Ta hạnh phúc, từng giây phút này...”* Sư ông nói, *“Tụi con lo học để sau này Hoằng pháp cho Thanh thiếu niên, chớ giới trẻ bây giờ mà biểu nó ngồi tụng kinh niệm Phật, không đưa nào đến chùa đâu.”*

Trong các huynh đệ, Thầy là người làm Sư ông buồn nhiều nhất, vậy mà chưa bao giờ Sư ông đánh Thầy một roi. Mỗi lần Thầy sai, Sư ông kêu vào phòng rồi dạy, mỗi lần vậy Thầy thấy Sư ông buồn. Nhưng rồi tuổi trẻ hiếu thắng, bản ngã ngút trời, dạy đâu rồi quên đó, sau này lớn mỗi lần sai thì Sư ông lại im lặng, đợi khi nào nhận ra, tự vào phòng xin sám hối thì Sư ông mới mở lời.

Có mấy lần, Thầy nhụt tâm, đòi bỏ về không tu nữa, Sư ông cũng gật đầu, nói con muốn đi đâu thì đi. Lúc sau thấy Thầy xếp đồ đạc vô thùng, Sư ông lại qua hỏi Thầy làm gì đó, đi đâu, rồi lại dạy. Thầy còn nhớ, có một đêm Thầy vô xin Sư ông đi về không ở nữa, Sư ông gật đầu. Đồ đạc đã xếp xong, hai ba giờ sáng Thầy xuống điện Đại Bi đóng cửa ngồi một mình, Sư ông cũng không ngủ, bật đèn đi kiểm Thầy cả đêm. Thấy dép Thầy trước thềm điện Đại Bi, Sư ông giả bộ mở cửa vô lạy Phật, rồi ngồi xuống với Thầy, Sư ông nói Thầy ôm Sư ông lại, tối đó hai Thầy trò ôm

nhau khóc. Sư ông nói Thầy cố lên, chỉ có con bỏ Thầy, chứ đời nào Thầy bỏ con. Đêm đó, Thầy nhớ miết, không bao giờ quên được.

Lòng tủi bi của Sư ông tui con, Thầy chưa thấy ở đâu được. Đệ tử hư nhiều, làm Sư ông buồn miết, Sư ông rầy xong cũng im lặng, đứa nào hiểu rồi tự sửa mà tu. Lỗi lầm chúng đệ như bụi bay đầu gió, hết lần này đến lần kia, vậy mà Sư ông cứ bao dung, mở lòng, tạo cơ hội cho đứa này đến đứa khác. Sư ông thường nói, *“Dường bất giáo, phụ chi quá. Giáo bất nghiêm, sư chi họa. Mỗi lần tui con hư, là Thầy thấy mình sai, bởi vì dạy không nghiêm là lỗi của Thầy.”*

Ngày xưa mỗi lần Sư ông rầy, Thầy nghĩ Sư ông không thương mình, nên mới mắng mới la. Mỗi lần vậy, Thầy giận Sư ông dữ lắm, nhưng đâu dám nói, Sư ông cũng im lặng. Sư ông hay nói, *“Tui con có hư có nên, có giỏi có dở, có mắng Thầy hay giận Thầy, thì tui con vẫn là đệ tử của Thầy, không bao giờ Thầy bỏ tui con. Khi nào mấy đứa con làm Thầy, có đệ tử, thì nhìn lại mới hiểu được lòng Thầy.”*

Năm tháng trôi đi, rồi Thầy cũng làm Thầy, cũng có đệ tử, có tui con. Một lúc tui con hư, Thầy la vậy, rồi thôi. Có mấy đứa hiểu lầm Thầy, mà đâu phải vì vậy mà Thầy bỏ tui con, Thầy cứ im lặng, để đứa nào thấy mình lớn thì tự sửa. Bây giờ không hiểu thì sau này nó sẽ hiểu. Đến bây giờ Thầy mới hiểu được cảm giác của Sư ông ngày đó, đúng là nuôi con mới biết ơn cha mẹ, làm Thầy rồi mới hiểu được lòng Thầy ngày xưa. Nhiều đêm Thầy nằm, nhớ Sư ông, thềm được nhỏ lại để đứng chấp tay nghe Sư ông dạy. Giờ thì cũng mười mấy mùa mai nở, người xưa cũng đã thành thiên cổ.

Vậy đó. Sư ông cứ bao dung mãi, hết lần này đến lần khác, vậy mà có đứa nào chịu hiểu. Năm đó, Thầy buồn Sư ông, Thầy không về Từ Quang nữa, Thầy nghĩ là mình làm đúng. Chỉ nghĩ đơn giản, mình đi mình muốn

làm gì làm, từ nay không còn phụ thuộc vào Sư ông nữa, cứ nghĩ không còn mình làm khổ Sư ông nữa, Sư ông sẽ nhẹ lòng. Nhưng Thầy đã sai.

Sau này Sư ông không còn nữa, mấy Sư chú tui con kể lại, ngoài mặt thì Sư ông bảo để nó đi, nó muốn làm gì làm, đủ lông đủ cánh thì cứ tự tìm chốn ở, cứ ra đời để cuộc đời dạy bảo. Nhưng rồi bao nhiêu đêm Sư ông không ngủ, vẫn cứ nằm gác tay lên trán thở dài, chảy nước mắt. Vì Thầy ở với Sư ông lâu nhất, được Sư ông dạy, được gần gũi làm việc với Sư ông nhiều nhất.

Thầy đi cũng đâu phải vui gì, nhiều đêm cũng nhớ Sư ông da diết, nhớ Từ Quang đến cồn cào cái bụng, cũng muốn xách va li chạy về. Nhưng rồi cái cứng đầu của tuổi trẻ giữ lại, nhớ rồi lại gác qua một bên.

Mấy năm sau, khi đi đã thấy đủ, một mình lăn lộn với cuộc đời, té vài lần rồi tự mình đi tiếp, thấy cái hờn giận của năm xưa đã thôi còn nặng nữa. Thầy lại về Từ Quang. Thầy cứ nghĩ Sư ông còn giận Thầy nhiều lắm, Thầy nghĩ Sư ông sẽ không nhìn mặt đứa đệ tử ngông cuồng này nữa. Nhưng không.

Hôm đó, Thầy xách cái ba lô bước vô cổng chùa, cảnh xưa vẫn vậy, Thầy nhìn đâu thấy cũng có dáng mình ngày xưa. Ngó dáng Sư ông con đang đứng trước thềm Chánh điện, bao nhiêu năm Sư ông đã khác nhiều, không còn nhanh nhẹn như hồi đó nữa. Thấy Thầy bước vô, Sư ông lặng lẽ quay vào. Thầy nghĩ Sư ông còn giận, không muốn nhìn mặt Thầy, nhưng không. Sư ông xuống bếp, múc cho Thầy tô bánh canh, để cái muống bên cạnh. Nói mấy Sư chú gọi Thầy xuống ăn. Ăn xong lên phòng thấy Sư ông ngồi uống trà, ngay cái bàn ngày xưa Sư ông hay gọi Thầy đến dạy việc, Thầy lại quỳ dưới chân Sư ông, khóc nức nở như cái ngày còn nhỏ.

Về rồi, Thầy lại đi tiếp, biệt suốt mấy năm.

Ngày Thầy về lại, là ngày Sư ông tịch. Thầy bước vội vô Thiền phòng,

mấy Sư chú đứng cạnh bên, đôi dép Sư ông còn để bên góc giường. Sư ông tụi con nằm đó, tự nhiên Thầy nhớ lại cái ngày xưa mỗi lần vô xin Sư ông ký giấy, thấy Sư ông đang nằm nghỉ, Thầy gõ ba tiếng vô cái tủ bên cạnh giường, Sư ông mở mắt dậy đeo kính hỏi có chuyện gì. Mà bây giờ Sư ông nằm đó, im lặng, không mở mắt ra nhìn đứa đệ tử đi xa mới về...

Vậy mà cũng mấy chục năm trôi qua, mỗi năm Tết đến Thầy về tảo tháp Sư ông, nhìn ra ngoài sân mà nhớ tết năm nào huynh đệ còn đông đủ ngồi giữa sân nghe Sư ông kể chuyện ngày trước. Thầy nhớ không lầm năm đó còn Thầy (Chơn Thiện), Sư chú Chơn Phát, Chơn Đạt, Chơn Nghĩa, Chơn Lạc, Chơn Từ (bà Ba), Chơn Thuận (bà Lan), Đức Dũng, Đức Thịnh, Đức Phương.

Giờ thì còn lại mấy người, bà Ba với bà Lan thì theo Phật từ mấy chục năm trước. Mấy Sư chú tụi con người thì cũng đã về Tây, người còn nằm trên giường bệnh.

Mỗi năm gió bắc về là giỗ Sư ông lại đến, Thầy dẫn tụi con về Tổ Đình, cứ nhìn lên tháp Sư ông mà ghen lòng. Hồi đó Sư ông không có cho xây tháp, vậy mà Thầy với mấy Sư chú cũng cãi lời, dựng lên cái tháp để mỗi lần nhìn lên mà nhớ, cũng để tụi con sau này về thăm chốn Tổ, có cái mà mừng tượng đến Sư ông. Thật ra trong tháp đâu có gì, chỉ có tấm y cũ với quyển sổ tay Sư ông hay mang theo mỗi khi đi làm Phật sự. Chứ Sư ông tụi con khai sơn Tổ đình, phát dương Phật giáo cả một vùng, không dựng tháp e cũng hổ lòng với hậu thế.

Nhớ năm nào, lúc mà mấy Sư chú tụi con lớn cả, thọ Đại giới xong, ai cũng nghĩ mình lớn. Mỗi lần Sư ông dạy xong cứ nghĩ Sư ông đã già, lắm cấm nên lúc nghe lúc bỏ. Mỗi lần giỗ, mấy anh em lại ngồi nhắc, nói tự nhiên thèm ngồi nghe cái ông già lắm cấm năm nào la rầy như hồi đó.

Ngày mai là năm mới, đáng lẽ phải nói chuyện mới, chuyện vui. Nhưng

cứ mỗi lần gần Tết là Thầy lại nghĩ đến Sư ông. Đức Phật dạy quá khứ không truy tìm, nhưng nghĩ mình phạm phu, tim vẫn còn nóng hổi, Thầy cứ cãi lời Phật mà nhớ mãi cái ngày xưa. Năm nay Thầy còn ngồi đây kể chuyện với tụi con, chứ biết đâu năm sau Thầy lại ngồi trên kia để tụi con rót trà, châm nến.

Bữa Bốn Truyền nó nói Thầy lẫn, Thầy cũng cười, thấy mình dạo này lúc nhớ lúc quên. mấy đêm gần đây cứ nằm mơ thấy Sư ông với mấy Sư chú, bà Ba lâu lâu cũng thấy về. Chắc là cũng đang đợi Thầy qua sum họp.

Thôi, cuối năm Thầy nói mấy lời, chỉ mong mấy đứa con chân cứng đá mềm, gắng tu để làm rạng danh nhà họ Thích, xứng đáng là hậu bối của Sư ông, là cành lá của Từ Quang, là tông tôn của Tổ đình Thiên Đức. Tụi con nên nhớ, trong Thầy có Sư ông, trong tụi con cũng có Thầy, có Sư ông. Chúng ta là một dòng chảy, hết Tiếp nhận lại đến ngưỡng Trao truyền. Tổ đình Thiên Đức là gốc, Sư ông khai sơn Từ Quang là cây, Thầy với các Sư chú là cành, tụi con là hoa, là lá. Nhiệm vụ Trao truyền phần nào Thầy đã trọn. Tụi con hãy kế thừa rồi tiếp tục đưa dòng chảy đó lưu truyền mãi mãi về sau, để khi Thầy qua bên đó, cũng không xấu hổ khi gặp lại Sư ông, Sư cố.

Đó, Giao Thừa tới rồi kìa, mấy chú ra chuẩn bị đánh Bát Nhã, Bốn Nguyên xông lư trầm cho bén, khói phải nghi ngút lên. Hồi đó Sư chú Đức Định bị sư ông rầy miết bởi xông trầm mà không thấy khói đâu. À, Bốn Truyền nhớ châm cho Thầy hai ấm trà mới, một ấm rót cúng Phật đầu năm, một ấm cúng Sư cố và Sư ông, nhớ lấy đĩa mút gừng đặt lên bàn Tổ, trời lạnh, mời Sư ông dùng miếng cho ấm bụng.

Mà Thầy vừa nghe thấy tiếng Sư ông ở đâu đó, “Trống Bát Nhã đầu năm, đánh phải cho mạnh, nghe thật dũng, vang rền cả trời đất. Chứ đánh yếu xìu vậy, nghe không phấn chấn gì hết!”

Giao Thừa năm Kỷ Sửu - 2069

Nhật ký của một ông già

"Ngày 16/07/Tân Mão - 2071.

Hôm qua vừa Tự Tứ xong, Vu Lan cũng qua rồi. Mấy Thầy về đây ở An cư ba tháng xong thì ai cũng về chùa nấy, người tiếp tục đi học, người thì tiếp tục trách nhiệm Truyền trao. Mấy đứa nhà tôi cũng mới xách giỏ đi sáng nay, kéo nhau lên chào, đứa thì lại qua nước ngoài, đứa thì tiếp tục về chùa xây cất gì đó, đứa thì lại ngao du bốn bể. Tôi sai Bốn Truyền vô lấy tiền cho mấy đứa làm lộ phí. Mấy đứa mới nói *"Tụi con lớn rồi, tụi con tự lo được Thầy ơi. Thầy cứ giữ lo chùa với mấy em còn nhỏ, tụi con có tiền rồi."*

Tôi nói, *"Mấy ông có lớn ở đâu thì lớn, về đây rồi thì không có lớn hơn ai hết. Thầy cho không phải là đủ hay thiếu, cái quan trọng là để nhắc tụi con có đi đâu thì Thầy lúc nào cũng dõi theo tụi con. Đó là sự quan tâm, sự chia sẻ. Nếu mấy đứa con bước ra khỏi chùa, lên chào Thầy mà Thầy chỉ gật cái đầu thì tụi con đi cũng không có vui, Thầy ở lại cũng chột cái lòng. Sư ông Từ Quang tụi con ngày xưa, hễ mỗi lần đi đâu lên xin là Sư ông cho tiền lộ phí. Không chỉ đệ tử trong chùa không đâu, mà kể cả mấy em Phật tử thanh thiếu niên, cứ đứa nào đi học hay đi làm xa, trước khi đi vô chào, Sư ông cũng nhét cho mấy đồng. Không có nhiều nhận gì, chỉ đủ cái vé xe, nhưng nó thể hiện cái sự quan tâm, sự chia sẻ. Đến sau này Sư ông không còn nữa, mấy anh chị năm đó giờ ai cũng lớn, thành đạt, sự nghiệp gia đình ổn định, mỗi lần về thăm Thầy đều nhắc đến cái hình ảnh đó. Thầy học được từ Sư ông tụi con cái đó. Mấy đứa con cũng nên học theo. Tiền thì xài cũng hết, chỉ có tấm lòng mới nhớ mãi."*

Tôi nói vài lời, mấy đứa cũng cười, rồi lại đi. Chùa trở lại cái tĩnh lặng vốn có như trước kia. Ba tháng An cư mấy Thầy trẻ về, ngày ngày Kinh kệ sáu buổi, chiều chiều còn đá banh đá bóng, tối tối còn trà nước giữa sân. Nay thì chùa chỉ có tôi, Bốn Truyền thì lo hương đăng, thi thoảng có việc thì tôi sai làm, Bốn Nguyên lo vườn tược, cửa nẻo, với mấy o cơm nước, ai làm việc nấy. Tự nhiên thấy vắng lòng.

Chiều xuống, tháng Bảy còn chưa hết mưa, se se lạnh. Thấy tôi ngồi ngoài sân một mình, Bốn Truyền lấy tôi cái mũ len, ra đội cho tôi, nói tôi vào trong để lạnh. Tôi nói con vào trước đi, để Thầy ngồi ngoài đây chút, tự nhiên Thầy nhớ Tổ Đình, nhớ Sư ông, nhớ mấy người hồi năm đó.

Năm nay tôi cũng bảy hai rồi, cái tuổi mà người ta hay nói Thất thập cổ lai hy. Sống thì dai mà bệnh duyên mãi cũng nhọc. Tay chân tôi dạo này trở trời, đau nhức mãi, tối tối mấy đứa nhỏ vào bóp tay bóp chân, thêm cái bệnh tim từ trước giờ. Thà đi sớm, để sống lâu năm mà cứ lo cho cái bệnh, không có thời gian tu thì phí.

Tự nhiên tôi nhớ Thầy Từ Quang hồi ấy. Năm đó tôi mới hai mươi, Thầy mới bốn mươi, Thầy tướng hảo lắm. Nhưng cũng cứ sợ cái bệnh tiểu đường do cái gen của ông thân mà nhịn ăn nhịn uống, kiêng hết cái này đến cỡ cái kia, rồi khi ốm xuống, ai nhìn cũng xót.

Bà Ba hồi đó, muốn nấu chè cho Thầy ăn thì lại không dám bỏ đường, làm đồ ăn thì không bỏ bột ngọt, phải ít dầu, Thầy ăn đơn sơ lắm, mỗi bữa chỉ đĩa rau luộc với tô canh chỉ bỏ muối. Với việc chùa đa đoan, Thầy cứ ốm dần. Mà kiêng kiêng cứ vậy đó, giờ cũng đã thành người thiên cổ. Mỗi lần giỗ, mấy o nấu mâm cơm, thấy món nào món nấy đầy dầu, nêm nếm thì ngọt lịm, mà có thấy Thầy nói gì nữa đâu!

Người ta nói tuổi già, thường sống cho mấy chục năm về trước. Tôi thấy đúng. Từ ngày đổ bệnh, cứ hay nhớ về Tổ Đình ngày xưa, nhớ Thầy, bà Ba,

bà Lan, mấy Sư chú. Lâu lâu tôi ngủ, cứ thấy mấy người đó về, tôi nghĩ chắc họ cũng đang chờ tôi.

Từ Quang năm đó còn nghèo, tôi về làm đệ tử Thầy khi còn chùa tranh vách lá, chùa hồi đó có mấy người, vậy mà vui vẻ, yên bình.

Bữa Bốn Nguyên nó tưới cây, bộ đồ lấm đầy đất, nó chạy vô nhà tắm thay xong để đó đi công việc. Tôi vô lấy bộ đồ nó tôi giặt, phơi lên. Tự nhiên tôi nhớ Thầy Từ Quang hồi đó, năm tôi còn đi học cấp hai, đồ làm biếng giặt, để dồn trong nhà tắm. Thấy qua phòng, thấy vậy nên gom ra giặt. Hồi đó chùa có hai Thầy trò, tối tôi thức khuya học bài, ngủ quên, sáng dậy Thấy lên công phu một mình, để tôi ngủ. Nhớ có mấy lần bệnh, Thấy kêu ai mà không bệnh, không hỏi han gì, mà lại đưa mấy Sư chú hộp sữa, bảo đem qua pha cho tôi uống. Tình Thầy trò, nó cứ nhẹ nhàng, nhỏ nhặt.

Bà Ba hồi đó, theo Thầy Từ Quang về từ lúc chùa chưa có cái chi, cơm nước mười mấy năm trời một mình bà Ba lo. Tôi còn nhớ tôi có viết một bài về bà Ba đăng trong cuốn Kỷ yếu của chùa. Nhắc tới Từ Quang là phải nhắc tới bà Ba, nhớ cái tô bánh canh, tiếng lách tách căn hột dưa trước thềm chùa. Bà Ba hay nói, **“Mốt tui chết, đừng cúng chi hết, cứ để lên bàn thờ tui đĩa hột dưa là tui ưng lòng.”** Nên từ đó về sau, mỗi lần kỵ giỗ, thiếu gì thiếu, chứ không bao giờ thiếu đĩa hột dưa, ly cà phê nhiều sữa. Cái xe đạp cũ của bà Ba coi vậy mà chợ đồ, nuôi Tăng chúng suốt mấy năm trường. Ngày bà Ba mất, cái xe rồi cũng lạc đi, giờ mà biết nó ở đâu, tôi cũng sẽ đem về. Thầy Từ Quang có nói, **“Thầy còn nợ bà Ba một món nợ ân tình mà không bao giờ quên được.”**

Hồi đó, bà Ba với bà Lan như mặt trăng với mặt trời, không ai nhìn ai, người quan văn người quan võ, kiện cáo suốt ngày. Bà Ba con nhà quan võ, thẳng thắn bộc trực, còn bà Lan văn vẻ yêu kiều, nói chuyện một Đường

thi, hai Khổng Tử, hiếm khi nào thấy hai bà ngồi nói chuyện nhẹ nhàng với nhau. Vậy đó, rồi giờ cũng mỗi người riêng một ngày giỗ, có dành nhau nữa đâu.

Nhớ mỗi lần, hai bà mà gây lộn là mấy chú nhà mình nhảy vô can, vạ án hai bà kình nhau dưới vườn rau hời đó trở thành kinh điển, nghĩ lại ai cũng buồn cười. Mỗi bà mỗi tính, nhưng ai cũng có cái dễ thương. Bà Ba thẳng thắn nói tiếng một tiếng hai vậy đó, mà thương mấy chú điệu, nhất là tôi. Không ai mượn tiền bà Ba được, chỉ có mình tôi bà Ba mới cho mượn. Sáng dậy là bà Ba pha cho ly cà phê để trên bàn làm việc, nấu gì cũng chữa cho, đập lồng bàn lại. Bà Lan thì không bao giờ nặng lời hay lớn tiếng, giận ai tức ai chỉ dùng thơ văn mà nói. Lúc thì mượn truyện Kiều của cụ Nguyễn Du mà kể lể, khi thì lấy kinh thư của cụ Khổng Tử mà phân minh. Nhưng có cái nhiệt tình, thương Phật tử, ai vô cũng mến. Hai bà thành những người mà nghĩ về Từ Quang không ai mà không nhắc. Hai bà lần lượt cũng dắt tay nhau về với Phật, Từ Quang sau này cũng nhiều người vô thay cái vị trí đó của hai bà, nhưng ký ức của Tăng chúng những thế hệ đầu không ai quên được hai bà.

Mấy chục năm trôi qua như cái chớp mắt, giờ người xưa nay chỉ còn trong ký ức, hiện về qua làn khói hương hay trong giấc chiêm bao ngăn ngủi. Tổ đình Từ Quang nay khang trang đẹp đẽ, không còn sợ mưa dột hay gió bắc về như ngày xưa nữa. Nhưng mỗi lần về lại thấy thiếu, thiếu nhiều lắm. Mỗi lúc trở về, tôi đứng nhìn cái cổng chùa mà khóc, mấy chú nhỏ cứ hỏi Thầy làm sao, tôi trả lời không được.

Thèm nghe cái tiếng Thấy quỳ phục nguyện giờ công phu khuya, thèm thấy cái dáng bà Ba mặc áo đà lục đục trong bếp củi, thèm thấy cái cảnh bà Lan mặc áo tràng đi rải cháo mỗi chiều... Giờ thì còn ai đâu.

Về Từ Quang vô phòng Thấy ngày xưa mà cứ ngỡ Thấy đang ngồi dò

kinh mấy chú nhỏ, cái đơn Thầy nằm từ ngày đó đến nay, mấy Sư chú để nguyên, giăng mùng, còn y đôi dép dưới giường. Mấy Sư chú cũng biết cách làm nhói lòng người ta lắm.

Hôm qua Vu Lan, làm lễ Cài hoa hồng, Tăng chúng trong chùa lên lễ Tổ, tôi cầm cái bông hồng vàng cài lên di ảnh của Thầy, rồi mấy Thầy nhỏ cũng cài hoa lên áo tôi. Một phần để nhớ về nguồn cội, một phần để thế hệ sau thấy có sự tiếp nối và tâm giao giữa nhiều thế hệ.

Tôi cũng già thật rồi. Nhiều khi tay cầm cây gậy, cứ chống đi khắp chùa cả buổi, mấy chú hỏi Thầy tìm cái gì, tôi nói cái cây gậy của Thầy đưa nào thấy không? Mấy chú chỉ cái gậy tôi đang cầm, nói tôi nay lắm cầm rồi. Tôi thấy cũng mừng, vì sắp được gặp mấy người ngày xưa.

Thôi không viết nữa, chắc sau này có nhớ cũng để trong lòng, chứ nay tay nó run, viết hoài mới ra cái con chữ, văn phong càng ngày cũng càng cụt ngủn, nhớ đâu viết đó chứ cũng chẳng còn hay ho gì. Trời tối rồi, tôi vô phòng đây.”

Khúc ca trên Vọng Nguyệt Lầu

Nhớ năm ấy, cũng vào độ trời đông sắp chuyển, trên Vọng Nguyệt Lầu đêm trăng sáng. Thủ túc huynh đệ chúng con ngồi với Người, cũng bài hát này Người dạy dỗ chúng cử khúc ca.

Đêm nay, trời thu chuyển hướng, đông đợi nửa hôm. Lại gặp lúc trầm bay quá bán, nhạc cử một câu, bỗng nhớ ngày sư đồ còn nặng nghĩa. Chẳng biết mùa này mây có nặng, gió có chùng, lòng người có đang mang, Nguyệt Lầu còn sum họp...?

Nguyệt Lầu nay còn đó, trăng sáng nửa vầng hơn. Thủ túc xưa nay còn đâu đông đủ? Chốn uy Thiên vắng khúc khái hoàn ca!

Nay bỗng nhớ về người xưa cảnh cũ, chỉ dám bận lòng một chút, gửi một niệm thương. Khúc ca xưa bỗng cất làm đau đầu lòng người, thôi vài chữ viết ra cho nhẹ lòng hậu bối. Chỉ sợ, đa ngôn thất lễ. Thôi thì, nhất niệm vị dư.

Khúc khái hoàn năm xưa xin cất lại, giữ một mình cho những lúc nhu tâm. Mong sao đất nự yên bình, người xưa cảnh cũ chữ tình vẫn mang.

“Ta hạnh phúc từ giây phút này, lòng thanh thản dứt hết âu lo...”

*Mỗi câu chuyện là một viên charm lấp lánh,
tôi vô tình nhặt được, kết thành sợi Pandora
của cuộc đời. Câu chuyện của Phan - câu
chuyện ám ảnh nhất mà tôi đã từng gặp. Phan
là viên charm đẹp nhất, lung linh và nhói lòng
nhất của Lén nhặt chuyện đời.*

Lén nhật chuyện đời

Tối nay Phan lại buồn, trời tối nay cũng không đẹp lắm, tối mịt không thấy rõ bàn tay. Chùa trên núi, vốn dĩ đã vắng người, tối lại càng buồn hơn. Phan mở tủ lạnh lấy lon nước trái cây lên men, ra chỗ mấy ngôi mộ phía sau chùa. Cả một dãy phòng, Phan ở đầu, là sát ngay cái khu nghĩa địa cách phòng Phan vài bước, cách chùa một bức tường xi măng.

Tạch - Phan mở lon nước, đốt thêm điều thuốc.

Trời tối nay gió nhẹ, không lạnh lắm. Mà phải rồi, gió có mạnh đi chăng nữa, cũng làm sao lạnh được lòng người khi đã qua quá nhiều đau khổ.

Chất men ngấm dần, trời càng tối, Phan bật cười như thách thức bóng đêm. Tối à, sao tối bằng đời nhau...

Hùng sinh ra ở đất miền Trung nắng gió, nhà có hai anh em, cũng không khá giả gì. Ba mẹ quần quật cả đời, cái ăn cái mặc không đủ đầy như bao nhiêu người khác, nhưng cũng chẳng để con mình phải thiệt thòi.

Học nửa chừng, Hùng nghỉ. Đứng đầu một băng nhóm giang hồ, chưa việc gì Hùng chưa dám làm. Trên người Hùng chẳng chịt những vết xăm, nó là phần ký ức còn lại của những giai đoạn trong cuộc đời. Hạnh phúc có, tự hào có, mà đau thương cũng có.

Tất cả những hình xăm trên người, ngoài việc lưu lại những ký ức, còn có một tác dụng, đó là làm hải hùng bất cứ ai muốn lại gần. Hùng từng nói, anh không muốn tim anh ra được, chứ không anh cũng khắc nó vào tim.

Đằng sau những hình xăm là những nỗi đau, những miền ký ức rời rạc,

đau thương. Không dễ gì một ai có thể chạm được cái thứ đang nằm sau những bức hình xăm đó. Cái thứ nóng hổi, thành thịch, nhưng đầy vết thương. Sẵn sàng chảy máu khi có ai đó đụng vào.

Bên ngoài, người ta nhìn thấy Hùng là một đứa lạnh lùng, ngang tàng, bất chấp, sẵn sàng làm bất cứ thứ gì Hùng muốn. Chỉ cần đừng đụng đến gia đình, thứ gì Hùng cũng làm được. Chả ai nhìn Hùng bằng con mắt thiện cảm. Cũng đúng thôi, một đứa đứng đầu một băng nhóm giang hồ, mở miệng là chửi thề, chém giết thì có cho tiền cũng chẳng ai cho nó là đứa đường hoàng. Ngay cả những gia đình trong xóm dạn con mình, chơi với ai thì chơi, nhưng chưa cái thằng Hùng ra, có ngày mang họa.

Chính vì vậy, Hùng rất ít bạn, mà hình như là không có. Ngoài những tụ đàn em một dạ hai vâng trên bàn nhậu, hay những đêm cầm dao lao vào băng đảng khác, Hùng chẳng có ai.

Những lúc một mình, cởi trần, một lon bia, một điếu thuốc bên bờ biển. Điếu thuốc mập mờ trong đêm, khói thuốc ngang tàng bay lên rồi biến mất, như chính đời Hùng, vẫy vùng mãi, biết bao giờ được bình yên?

Mỗi lần như vậy, người ta nghĩ chắc nó hết tiền, chắc mới bị người ta đánh... nên mới buồn. Bởi thế, nên cái làn khói thuốc mờ ảo vô tình lại là bức tường ngăn cách Hùng với mọi người xung quanh. Đã không muốn đến gần, thì đừng nói chi đến chuyện chạm được cái thứ đằng sau làn khói đó.

Hùng cười khẩy mỗi khi ai đó nhìn mình. Tâm sự của Hùng, chắc chỉ mình biết thấu.

Hùng còn một đứa em, tên Sỹ, nó học giỏi, đẹp trai, là niềm tự hào còn lại của gia đình. Thua tuổi Hùng khá xa nhưng anh em thương nhau hết mực. Giống Hùng ở chỗ, sẵn sàng sống chết với những ai muốn đụng tới gia đình. Không phải như những đứa giang hồ khác xem trọng bạn bè anh

em mà làm khổ gia đình.

Trong một đêm lao vào nhau với tụi giang hồ khác, tay Hùng bị thương, có khả năng hoại tử, mọi hy vọng dường như dập tắt. Mẹ Hùng hốc hác, nghĩ nếu bây giờ chết để cứu con, bà cũng bằng lòng.

Lại một hình xăm nữa được khắc lên.

Một chiều Hùng mang cánh tay còn đang băng bó đi về phía biển, thủy triều đang dâng, sóng vỗ ào ào như đánh vào lòng người rồi ren trăm ngàn mối. Hùng thấy đời mình như bọt biển, vào bờ chưa kịp bình yên thì một cơn sóng nổi tiếp ập vào đánh vỡ, tan tành...

Tiếng chuông chùa đâu đó vang lên, Hùng giật mình. Bước theo con đường nhỏ nơi phát ra cái âm thanh đó. Nhà Hùng cách ngôi chùa chừng vài trăm mét, thỉnh thoảng nghe khi có dịp đi ngang, nhưng chưa bao giờ Hùng thấy thú vị từ tiếng chuông đó.

Hùng bước vào chùa, tiếng mõ cốc cốc nhỏ rồi lớn dần, tiếng tụng kinh lúc bổng lúc trầm, hòa vào gió chiều đang xuống. Một chút bình yên tràn vào người, Hùng bước đến gần hơn, nhìn qua khe cửa sổ. Các sư Thầy mặc áo vàng quỳ trước tượng Đức Phật, khói trầm bay nhẹ, chuông khoan khoái ngân. Hình ảnh lần đầu tiên trong cuộc đời Hùng trông thấy mà ấn tượng đến vậy.

Hùng bất giác chắp tay, đứng ngoài thềm, nhìn tượng Phật qua cánh cửa, không dám bước vào trong, sợ làm động đến các sư Thầy đang đọc kinh. Và sợ, một đứa dơ bẩn đầy tội lỗi như mình, sao dám bước vào làm ô uế chốn tịnh môn.

Hùng cầu nguyện, bằng tất cả năng lượng bình yên mình đang có, Hùng nhớ tới mẹ. Hùng thấy mình là một thằng con trai hai mươi mấy tuổi, chưa một ngày làm mẹ vui, chưa bao giờ làm mẹ thôi lo lắng. Bên mẹ là những chuỗi ngày khiến mẹ phải bất an, đau đầu.

“Mẹ con khổ nhiều rồi, nếu cánh tay của con lành lặn, con sẽ đi tu để đền ơn Phật. Chỉ mong cho mẹ con hết khổ.”

Và cánh tay Hùng lành thật.

Hùng lấy hết can đảm để nói với ba mẹ về ý định đi xuất gia. Hùng nói, cả đời con, từ nhỏ đến lớn, chỉ biết gây đau khổ cho gia đình và mọi người xung quanh. Chính bản thân con còn chưa cảm nhận được thế nào là hạnh phúc. Ba mẹ thương con, thì thương cho cả quyết định của con. Cho dù có sai, cũng là do con quyết định. Con đi tu, sẽ nhiều người bớt khổ...

Hùng ra chào biển lần cuối, không phải là không bao giờ gặp lại. Chỉ là Hùng của những tháng ngày chông chênh sau đó, sẽ tái sinh.

Nét ngang tàn bụi bặm, xin gửi biển cất giùm...

Rồi ngày đó cũng tới. Nắng vừa lên, sân chùa trên núi đã ồn ã, tiếng xe tiếng cộ, tiếng người nói cười xôn xao. Tụi thanh niên bạn bè của Hùng cũng có mặt để chia tay thẳng anh em. Đứa đầu đình, xăm trổ, sọc sọc đầy người. Chẳng ai nghĩ mấy đứa này sẽ đến chùa. Tụi giang hồ xem trọng nghĩa khí, chí cốt tình thâm. Bể nhóm nào cũng vậy, ngày kết tình nghĩa huynh đệ cũng đã từng nâng ly thề thốt, trời long đất lở vẫn là anh em.

Hôm nay, đứa thì mặc áo sơ mi, đứa thì quần tây, chải tóc, còn có đứa mặc vest, khác đi cái bộ dạng bụi đời thường ngày của tụi nó.

Nhìn tụi nó lúng túng khi vận mấy bộ đồ đường hoàng, thấp tha thấp thỏm lần đầu tiên bước vào chùa, cầm điếu thuốc cũng không dám hút. Hùng cười. Đẳng sau cái vẻ chợ búa lưu manh thường ngày, cũng có lúc tụi nó dễ thương đến vậy.

Ngày còn làm trong nhóm, Hùng chỉ ngổ ngáo với những ai cần ngổ ngáo, chỉ hung hãn với những ai cần hung hãn. Còn đối với anh em chí cốt, tình nghĩa như bát nước đầy, thương nhau hết mực. Nên tụi nó trọng. Ngày

chia tay anh em đến cả trăm đứa. Khoác tay Hùng trước cổng tụi nó cười, anh yên tâm, anh có làm gì, đi đâu tụi em vẫn bên cạnh anh, chẳng đứa nào quên anh đâu. Ở trong chùa, ai đụng chạm anh thì hú tụi em tiếng, tụi em có mặt xin lỗi giùm.

Cả đám cười, Hùng đỏ mắt. Tốt hay xấu thì tụi nó cũng là cả một thời thanh xuân của Hùng.

Ngoài đám đàn em, còn có bà con dòng họ Hùng sống ở xứ này, ngó qua ngó lại chắc chẳng thiếu ai. Nhà Hùng vốn theo đạo Thiên Chúa, chẳng ai biết gì đến chùa. Nghe tin thằng cháu đi tu, đến để chia tay thì ít, chủ yếu để xem coi một thằng giang hồ cơ lữ, nổi tiếng hoang đàng mà cũng có ngày hoàn lương hướng Phật. Phải đến tận mắt xem, chứ không trời có sập cũng chẳng ai tin.

Chỉ có bố mẹ Hùng và em Sỹ là đến để chứng kiến giây phút Hùng thay đổi. Vừa mừng vừa lo. Mừng vì đời con từ nay đã thôi còn tăm tối. Lo vì sợ con một lúc nào sẽ mồi gối, và chùn chân...

Chính vì vậy, mà lễ xuất gia của Hùng sáng hôm đó, cũng là lễ xuất gia lớn nhất nhì cái xứ đó.

Đối với Hùng, đó là ngày kết thúc và cũng là ngày tái sinh.

Khi sư phụ đưa chiếc dao cạo lên đầu, mái tóc xanh của Hùng rơi xuống. Hùng nghe bật lên tiếng khóc của mẹ.

Hùng chợt nhớ tới ngày nhỏ, theo mẹ ra đồng, Hùng nghe cả mùi hương lúa thoang thoang thơm, đội cái nón lá theo sau lưng mẹ. Mẹ nói Hùng học giỏi, sau này không phải khổ như mẹ đâu. Hùng nói vâng, con sẽ học thiệt giỏi, sau này còn nuôi mẹ.

Hùng nhớ đến ngày Hùng quyết định bỏ học, mẹ ngồi một góc nhà, nhìn ra ruộng, mông mênh. Đàn chim đang riu rít ngoài đồng, tưởng như đời con

mình cũng lao chao vô định.

Hùng nhớ cái ngày Hùng đánh người nhập viện, mẹ chạy vạy khắp nơi để cứu người ta. Rồi mẹ sợ con phải đi tù, sợ con xa mẹ. Hùng vẫn nhớ cái gương mặt mẹ khi cầu xin người khác đừng bắt con mình. Con tui sai, nhưng tui chịu.

Hùng nhớ tới ngày mới bước ra khỏi tù, mẹ đang ngồi bên mâm cơm trong căn nhà cũ. Vẫn dáng người đàn bà khắc khổ đó. Mẹ Hùng reo lên, ôm chầm lấy thằng con trai hư đốn của mình. Hùng tự dặn mình, sẽ không làm mẹ khóc thêm lần nào nữa.

Suốt buổi lễ, tiếng mẹ vẫn nức nức, rức cả cõi lòng. Chỉ có Hùng tự mỉm cười, cảm ơn đời đã bao dung. Và cảm ơn mình chịu để đời bao dung.

Từ nay, Hùng đã khác. Hãy gọi Hùng là chú Phan.

Huế là nơi chú Phan sẽ đến, vùng đất miền Trung Phan chọn để khám phá, mở mang kiến thức về Phật học. Lần đầu tiên Phan có cảm giác phải xa cái xứ biển thân yêu. Và cả bố, mẹ, em Sỹ của Phan.

Đến với cái vùng đất hoàn toàn xa lạ, Phan ngỡ ngàng với tất cả mọi thứ diễn ra xung quanh mình. Ở cái xứ lạ quắc lạ quơ này, may mà còn có biển. Chỉ cần Phan đến, biển tự biết Phan buồn hay vui mà điều chỉnh cơn sóng. Ngày đó, biển nuốt trọn từng tiếng thở dài, từng giọt nước mắt, từng câu chửi thề... nên đối với Phan, biển là một phần của quá khứ, và cả sau này nữa.

Phan đã từng nói, muốn tìm Phan, chỉ có hai chỗ. Một là bờ biển, hai là nghĩa trang. Đằng sau dãy phòng của Phan nơi ngôi trường Phan học, cũng có cái nghĩa trang. Bởi Phan có nói, để nghe một thằng khùng như anh tâm sự, chắc chỉ có biển... và người chết.

Phan sống lặng thầm và khép kín, hiểu theo nghĩa đen, người sống gần

gửi Phan nhất, là ông bạn cùng phòng.

Ngoài giờ học, Phan im lặng làm việc. Việc gì Phan cũng làm, ai nhờ gì làm nấy, chẳng nề hà việc chi. Đối với Phan, mình cực chút cũng được, miễn là người khác vui. Bởi đời Phan, làm người khác khổ nhiều rồi.

Từ ngày đi tu, Phan như trở thành một con người khác. Cười nhiều hơn, biết để ý đến những người xung quanh nhiều hơn. Có lần, chiều đó Phan đi dạo ra phía biển, thấy hai ông già đang ngồi đánh cờ, Phan ghé lại. Thấy Phan chăm chú, ông già hỏi bộ cờ Thầy có biết đánh cờ không. Phan lắc đầu, thế là ngồi rục rịch cho ông già dạy đánh cờ. Toát mồ hôi vẫn chưa đánh được con nào ra hồn.

Hay một lần, đi ngang một tiệm sửa xe gần chùa. Phan sẵn sàng ngồi cả buổi trời chỉ để ngồi nghe ông thợ nói về quy trình sửa xe, mặc dù Phan chẳng bao giờ đụng tay tới.

Phan nói, tất cả những thứ đó, thấy bình thường, có người bảo anh khùng nữa kìa. Nhưng không, miễn là anh vui. Chỉ cần người nào muốn chia sẻ, anh sẵn sàng ngồi nghe bằng tất cả trái tim. Người ta nói mình khùng cũng được, nhưng trong cái khùng nó có cái vui.

Suốt mấy năm học, Phan có cả mấy cuốn tập dày chi chít chữ. Mỗi lần có tâm sự, Phan bật điều thuốc, cầm bút và viết tất cả những gì suy nghĩ vào cuốn vở. Thơ có, văn có, nhật ký có. Có những trang còn dính ngang tàn dư của điều thuốc. Có mấy trang còn nhòe đi vài chữ. Chắc Phan nhớ chùa, nhớ nhà, nhớ biển...

Cuối năm đó, thằng Sỹ được học sinh giỏi, nó gọi vô khoe với Phan, Phan cười, hỏi nó thích gì, nó kêu em thích cái áo, đi sinh nhật bạn mà mặc áo cũ hoài, ngại lắm anh hai ạ.

Phan đi vào khu siêu thị, những cái áo rất đẹp. Phan nghĩ đến khuôn mặt thằng Sỹ mà mặc được mấy cái áo này lên người, chắc nó vui dữ lắm. Phan

nhìn giá, rồi lục lại số tiền trong túi mình đang có. Phan lặng lẽ đi về. Tự nhiên thấy mình có lỗi với thằng Sỹ.

Phan gọi về quê hỏi bố, bố có thích gì không, con mua về để bố ăn Tết cho vui. Bố cười khà khà, bố chẳng thích gì, chỉ có bố ưng cái cây mai trong Nam, Tết này mà trong nhà chưng cây mai vàng thì chắc đẹp lắm con nhỉ. Phan dạ, bố yên tâm, Tết con đem mai về cho bố.

Tết đến càng gần hơn, anh em huynh đệ trong trường đã hành lý, sắm sửa này kia để về quê ăn Tết. Người ta háo hức đặt xe, rồi xách va li, chào tạm biệt Phan để về trước. Có người hỏi Phan, sao chưa về, coi chừng hết xe đó nghe. Phan cười, nói sẽ về sau. Nhưng chính Phan cũng chưa biết ngày nào mình mới về. Về mà không mang được cho thằng em cái áo, cho bố cây mai, Phan thấy mình vô dụng.

Lần đầu tiên ở cái xứ người, Phan thấy mình lạc lõng, lạc trong chính cõi lòng mình.

Phan cố nán lại trường vài hôm nữa. Bởi vì, càng gần Tết, các Thầy trong trường sẽ lì xì cho các Tăng sinh ở lại, Phan đợi để nhận tiền lì xì. Niềm hy vọng cuối cùng của Phan để đem Tết về cái miền quê cát trắng.

Mấy ngày này, thời gian đối với Phan trôi qua thật chậm. Chậm đến khó chịu.

Hăm chín Tết. khi mà chỉ còn mỗi mình Phan còn ở lại trong trường. Phan chạy ra ngay cái khu áo quần hôm trước chọn lấy chiếc áo mà Phan nghĩ thằng Sỹ sẽ thích. Phan đi ra ngay khu chợ hoa Tết, hỏi một cây mai vừa tầm, giá chín mươi nghìn đồng. Trong túi Phan lúc đó, chỉ có một trăm hai mươi nghìn. Phan năn nỉ người bán hoa bớt giá. Họ lắc đầu, nếu muốn lấy cây này, thì phải đợi đến tối, bán không được họ sẽ cho.

Phan gọi về cho bố, con muốn mua cây mai về cho bố mà con không đủ tiền, họ nói đợi đến tối nay thì họ cho con lấy. Nhưng mà xe về quê mình

chắc là hết chuyển rồi bố ạ.

Bố Phan ghen ngào, bố không cần mai nữa, chỉ cần con về với bố.

Phan cười, để con đợi, con sẽ mang mai về cho bố. Không có xe này mình đi xe khác bố ạ.

Tối mịt, Phan cầm nhánh mai và mấy túi đồ linh kinh chạy ra bến xe, hỏi coi, còn chuyển nào chạy về nhà nữa không? Tiền xe một trăm năm mươi nghìn, Phan năn nỉ bác tài bớt giá, Phan chỉ còn đúng một trăm hai mươi nghìn trong túi. Họ cho Phan lên xe, Phan thấy lòng mình dâng lên lòng nôn nao khó tả.

Đường về nhà chưa bao giờ xa đến vậy.

Mùa hạ năm đó, khi mà trời tháng sáu miền Trung còn oi ả, bức bách cả lòng người. Bác của Phan từ ngoài quê gọi vào.

“Hùng hả, về đi con. Bố mất rồi...”

Bố bị tai nạn, tối nay liệt trước mười hai giờ. Con về kịp không?”

Phan lặng người, ngoài kia trời đứng bóng, từng cơn nóng hầm hập vẫn cứ phả trên mái nhà. Phan chỉ kịp nói lên ba chữ.

“Đợi con về!”

Phan đã chuẩn bị sẵn sàng tâm lý từ lâu là bố có thể mất bất cứ lúc nào. Bởi bố Phan bị ung thư, không còn hy vọng gì nữa. Kể từ ngày phát hiện ra bệnh, bác sĩ bảo chỉ còn nửa tháng, nhưng đến giờ đã bốn năm, có lẽ phúc phần của bố Phan quá lớn.

Nhưng điều này, Phan không bao giờ lường trước được.

Bố mẹ Phan đèo nhau đi thăm họ hàng xa trong đêm tối. Một chiếc xe lớn quẹt ngang, bố Phan văng ra xa, mẹ bất tỉnh. Người ta đưa mẹ vào bệnh viện, bố Phan mất tại chỗ.

Bằng tất cả những quan hệ có được, Hùng có một vé về nhà ngay trong đêm. Trước khi lên xe, bác của Phan ngoài quê lại điện vào.

“Con về có kịp không? Sắp đến giờ liệm bố rồi!”

Phan quỳ xuống ngay trước đầu xe sắp chạy, van xin bác. Từ trước đến nay Phan chưa cầu xin ai điều gì, nhưng hôm nay Phan chỉ cầu xin bác một điều là đợi con về rồi hãy liệm bố. Phan muốn nhìn mặt bố con lần cuối. Phan chảy nước mắt. Mặc kệ mọi người xung quanh đang nhìn.

Nhìn thì sao, bố mất rồi, đời có bận lòng thay?

Phan bước xuống xe, chạy từng bước chân nặng nề trên cát. Từ nhỏ, không biết bao nhiêu lần Phan chạy lên cát, nhưng không hiểu sao bây giờ, cát như ngàn mũi kim nhọn đâm vào chân, rát bỏng, cháy lòng.

Ừ thì, còn cha gót đỏ như son...

Từ đầu ngõ đã nghe thấy tiếng người xôn xao. Tiếng trống tử từng hồi đổ lên thúc giục tiễn một người vừa qua miền đất lạ. Phan quỳ xuống, giọt nước mắt nóng hổi rơi trên cát. Mỗi bước đi Phan lạy một lạy. Phan chợt nghe thấy đâu đó cái tiếng xe máy của bố ngày xưa chở Phan đi học. Rồi cái tiếng bố gọi về ăn cơm khi vừa đến ngõ. Phan còn nghe tiếng chân bố ngày nào từ trong nhà chạy ra trước mừng rỡ mỗi lần về thăm. Mới về hả con...

Đám đông trước nhà rẽ đường cho Phan lạy vào đến cửa. Áo quan đã chuẩn bị xong, các sư Thầy đã đến. Bên trong kia, bố đang nằm trên giường đó như cái ngày xưa trốn nhà đi chơi về rón rén sợ bố dậy. Thăng Sỹ ngồi bên cạnh bố. Phan thấy thời gian đứng lại.

Phan ôm thăng Sỹ, khóc nức lên như ngày xưa bố đánh. Phan hỏi mẹ đâu, nó nói mẹ còn nằm trong viện.

Mở khăn che mặt, Phan mỉm cười. Phan cứ sợ, sợ rằng sau cơn tai nạn

hình hài bố không còn nguyên vẹn, Phan sợ mình sẽ không nhìn ra bố. Suốt đoạn đường về, Phan chỉ cầu nguyện cho thân hình bố được lành lặn. Và giờ Phan đã an lòng. Có đi, cũng phải thật đẹp nha bố.

Phong tục quê, con cái không được tắm rửa hay tắm liệm cha mẹ, như thế là bất hiếu. Phan không quan tâm. Quay sang thằng Sỹ, Phan nói, anh em mình tắm rửa cho bố lần cuối nhé.

Phan vắt cái khăn, cầm bàn tay bố, Phan nói với thằng Sỹ trong khi nước mắt vẫn cứ rơi. Em nhớ không, cái bàn tay này nè, cái bàn tay ngày xưa đã từng tắm cho anh em mình ở cái giếng trước nhà hồi nhỏ đó, cái bàn tay này đã nuôi anh em mình bao nhiêu năm khôn lớn. Còn cái chân này nữa, nó vững chãi đèo mình đi học, em có nhớ ngày xưa bố cõng mình trên vai mỗi lần anh em mình không nhõ, và cũng cái chân này chiều tối chạy đi tìm khi chưa thấy đĩa nào chịu về ăn cơm.

Hai anh em nhìn nhau khóc.

Mọi người cùng khóc.

Phan mặc cho bố bộ đồ thật đẹp, hôn lên trán bố. Bố đi yên lòng nhé, mẹ và em Sỹ đã có con lo rồi.

Ngày đưa tang, Phan cầm di ảnh bố hướng ra đồng. Phía trước là gió biển mênh mông, sóng vẫn reo lên từng chập. Biển phả hơi thở mặn mặn lên đất liền, đủ làm tim người đau rát. Ngoài xa kia, Phan thấy bố, vẫy tay, và mỉm cười...

Ngày vào thăm mẹ, Phan cố gắng mỉm cười. Mẹ hỏi bố đâu, Phan nói bố ở nhà đợi mẹ về, mẹ cố khỏe rồi về với bố nhé. Mẹ cười, bố mày tệ thật, chẳng thấy vô thăm mẹ ngày nào.

...

Ngày qua tháng lại, Phan giờ đã là một vị Thầy.

Gặp lại Phan vào một ngày trời dễ chịu, Phan rót ấm trà, bên cái căn phòng sát vách với nghĩa trang. Phan bật điều thuốc, tôi dặn anh đừng hút thuốc nhiều, không tốt đâu. Phan cười, vẫn cái nụ cười bất cần khi đã kinh qua quá nhiều giông tố. Đôi khi hút thuốc không phải ghiền hay nghiện em ạ, chỉ đơn giản là anh thấy mình trong khói thuốc, bất chấp bay lên rồi nhẹ nhàng biến mất. Với lại, em biết không, nó không tốt cho sức khỏe, nhưng tốt cho tâm trạng. Trong trại giam có câu hát như này này, “Cầm điều thuốc như Quan Công cầm kiếm, nhả khói ra thấy cả một sơn hà”...

Phan bây giờ khác nhiều lắm. Điềm tĩnh, hay cười, chỉ cần người khác vui, Phan có thể làm tất cả. Nhìn vào Phan, không ai nghĩ Phan ngày xưa là một đứa giang hồ, vấy vùng cứng cổ. Mà bây giờ, trên cái chiếc xe cà tàng đã cũ, Phan đi đến bất cứ nơi nào người khác cần. Có lần, gia đình một Phật tử nọ mời Phan đến nhà dự lễ, họ muốn đưa xe đến rước. Phan vẫy tay, chỉ cần đưa Phan địa chỉ, Phan tự đến. Rồi lại xắn ống quần, một tay nải, đeo cái xe cộc cạch đó mon men tìm những con đường. Tìm một ngày không thấy, thì tìm hai ngày. Đến dự lễ xong, một cốc nước chè, một miếng bánh, vậy là xong, Phan về. Không cần lễ tạ, chẳng cần hậu ơn.

Phan nói, vậy mà vui em ạ. Đời anh làm người khác khổ nhiều, nay có dịp trả, trả được nhiều mừng bấy nhiêu. Chỉ cần họ vui, và lòng anh nhẹ nhõm...

Từ ngày bị tai nạn, chân mẹ Phan không còn đi lại được. Hằng ngày, Phan chạy về nhà, bắt mẹ ăn miếng cơm, nấu đĩa rau xào, thổi tô canh lạt để lên bàn. Điều mong muốn lớn nhất của Phan bây giờ, là mẹ Phan khỏe mãi. Phan đã mất bố rồi, đời này chỉ có mẹ là chỗ Phan trở về.

Nghe lại cuộc đời Phan trong một đêm trời tĩnh mịch. Tiếng Phan nhẹ nhàng, thỉnh thoảng mất vài từ hút vào trong đêm tối. Sau này anh mất, anh không cần đám, anh chẳng cần quan. Những thứ đó quá nhiều đối với

những gì anh đã làm cho cuộc đời. Chỉ cần thiêu anh, đem tro cốt anh về với biển. Anh sinh ra ở đâu, thì anh về ở đó. Ngày giỗ anh cũng chẳng cần phải nhớ, nó phù du lắm. Chỉ cần em nhớ, ở cái xứ miền Trung này, có một thằng anh như vậy, và có một cuộc đời như vậy. Là đã đủ.

Sáng sớm hôm sau thằng Sỹ nhận tin về, anh hai ơi, em đậu thủ khoa, nhận học bổng rồi anh hai ạ.

Phan cười một mình. Cái thằng, đến bao giờ mới làm mẹ hết tự hào đây.

À, anh còn một thứ muốn cho em xem. Nó là vật kỷ niệm, là thứ quý giá nhất cuộc đời anh, chỉ một mình anh biết, nó là động lực, là tình thương. Đó là bức thư tay mẹ anh gửi trước ngày anh xuất gia. Cả đời này, anh nợ ơn hai đấng sinh thành. Mẹ anh chẳng văn chương hoa mỹ gì đâu, nhưng nó viết bằng cả trái tim em ạ.

“Con thương yêu của Mẹ!

Thế là một mùa hè sắp qua, một mùa Vu Lan đã đến. Ngày 8-7 là ngày thiêng liêng, là ngày đẹp trời, ngày khánh thành chùa cũng là ngày con xuống tóc. Cái ngày ấy ẩn hiện trong tâm trí của mẹ mà suốt cuộc đời không bao giờ mẹ quên được. Ngày mà con của mẹ bỏ hết bụi trần để đi trên con đường vinh hạnh mà hàng vạn chúng sinh đang mong muốn.

Mẹ thấy nỗi buồn của mẹ trống vắng như đứt đi một khúc ruột mà bấy lâu mẹ ấp ủ. Trong lòng, cũng bằng nỗi mừng rỡ của mẹ, nghe thấy những lời động viên đến với con.

Con trai thương yêu ạ, dù con có đi đâu ở đâu, mẹ mong con hãy giữ gìn sức khỏe để tinh tấn hơn trên con đường tu học.

Con ạ, từ đây mẹ biết cuộc sống của con phải xa bố mẹ và em, bước đầu vất vả và khó khăn lắm con ạ.

Chuyện đời con thử thách, phía trước là chông gai. Cho dù vấp ngã con

cũng phải tinh tấn. Cố lên, có vấp ngã thì mới có thành công và có kinh nghiệm. Trên đời mẹ, mong muốn quý báu nhất là mong các con trưởng thành, sinh các con ra mẹ luôn kỳ vọng ở các con.

Hồi còn nhỏ mẹ thường nói với con. Sống có mục đích, sống tốt, sống có hoài bão, ước mơ và lựa chọn con đường để đi đến ước mơ của mình.

Bây giờ con ước mơ trở thành người của trời cao, của muôn loài. Mẹ cũng mừng nhưng cũng buồn vì thương và nhớ con.

Với bức thư mẹ viết này, mẹ muốn nói rằng mẹ luôn ở bên con. Nhưng mẹ biết rằng lòng nghị lực và quyết tâm của con sẽ không làm mẹ thất vọng. Với sự vấp ngã mà con đã đứng lên, mẹ rất tự hào và thương con trai mẹ.

Con thương yêu hãy cứ hy vọng, cứ ước mơ và tinh tấn. Mẹ luôn cầu Phật phù hộ cho con trai mẹ được mọi điều tốt đẹp. Tất cả đang chờ trước mắt của con đó.

Mùa Vu Lan, ngày 10-7

Mẹ của con”

Lon men đã cạn, liều thuốc đã tàn.

Đời Phan vậy, lúc tỉnh lúc say. Phan nhìn quanh, giữa những ngôi mộ nằm trong cái nghĩa trang này, có mấy người ra đi mà thanh thản, có mấy người chịu tỉnh lúc đang say?

Đời, nhiều khi tỉnh, cứ giả vờ đang say.

Mỗi câu chuyện là một viên charm lấp lánh, tôi vô tình nhặt được, kết thành sợi Pandora của cuộc đời. Câu chuyện của Phan - câu chuyện ám ảnh nhất mà tôi đã từng gặp. Phan là viên charm đẹp nhất, lung linh và nhói lòng nhất của Lén nhặt chuyện đời.

MỘC
TRẦM

LBMT

SBOOKS
THUỘC THẺ MỤC KINH SỐNG CỦA BẠN

Sbooks với sứ mệnh "Lan Tỏa Trí Tuệ", chúng tôi nguyện lan tỏa trí tuệ đến với bạn đọc thông qua "Tủ Sách Trí Tuệ" để bạn đọc có một cuộc sống Hạnh Phúc và Giàu Có mãi về sau.

Địa chỉ: Số 29 đường số 5,
KDC Vạn Phúc, P. Hiệp Bình Phước,
Tp. Thủ Đức, Tp. Hồ Chí Minh

Hotline: 090 136 0088

congty.sbooks@gmail.com

LÉN NHẶT CHUYỆN ĐỜI - MỘC TRẦM

ISBN: 978-604-77-6724-3

9 786047 767243

Giá: 85.000đ

www.Sbooks.vn